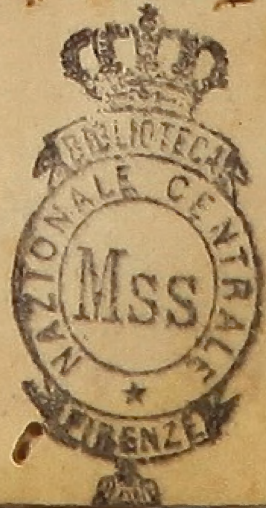

In apit lib abbas ysaie de syna fo pmi.

Numa q dñm diligit isolo dō qetē hē. In
trapi solue omēz colligatēz ex tise
cū ate ipō rāte dō corde pteis colli
gan. pcedit ei colligui dō. solo amū
tamo. Esus pās pē ablactatēz dūc ifūti.
Et hō quāt dīctū i dñis pās se dī aselo
uelud ifūis abubibz mācūc alienāc. Op
tio cōl opitēz aīc sic i adā lūm, i spiratū
aīā, aīcedit. Q cōlē actōz nō acqsiuit.
n aīc pōt opitēz hēc. qz h abilla nascitur
sic spici d nudo gūmo. Et ill q nō hñc op
tiōz aīc spūalia dō dē sūt. l alioes h sēh
q pūatate sūt nō pūnt dīctis q pūate uamit
sūt affligētibz se ibōis. Sic sēunt semina
tes ilacūis maipuli exultatōis ita cōse
qur letitia afflictoz q sūt p dñi. Pās qin
sūare acqit dūlās appet agricolēz opa
tiones que p iustitiā sūt. cordi qd sāt
dī pcepit. Sustine abicctōz i hūilitatem
bona uolūate. i secūitate hīs apd dñm
Omē ūbū durū sustinēs hō scīs absque
iniquitē q pēsserit ab illo dī loqte. coronaz
qd spinea capiti suo sup ipōit. bēs ē autēz.

200

Libro scritto a penna.

Inapit lib' abbas ysaie syna so p'm.

Anima q' d'm diligit i solo d'o q'et' h't. In
napa solu'e om'e colligat'e; ex'rise
ai' ate ip'o ra'ic d'o corde p'te'is colli
gan. p'cedit ei colligui d'o solo am'u
tomo. Esus pa'is p't ablactat'e; d'it i'f'u'a.
Et h'o qualt d'ic'm i' d'm's p'us se d'aselo
uelud i'f'as abubib' ma'ne alien'e. Opa
tio co'el opit'e; a'ie sic i'ada l'm' i'spirat'a
a'ia, a'ncedit. Q' co'le acc'e; n'o acq'siuit.
n' a'ie p't opit'e; h'ic. q' h' abilla nascitur
sic spica d' nudo grano. Et ill' q' n'o h'nc op
ti'o; a'ie sp'ualia d'at'e s'ut. labores h' s'eli
q' p'uatate s'ut n'o p'ant d'ic'is q' p'ate uamit'e
s'ut afflig'e; se i'bo'is. Sic s'cunt' semina
tes ilac'm's ma'ipuli exultat'o'is ita co'se
gan' letitia afflic't'e; q' fit p'p' d'e'u. Pa'is q'in
sudore acq'it' dulcis appet' agricole; opa
tiones que p' iustitia; s'ut. cordi q'd' s'at'i
dei p'cepit. Sustine abic't'e; h'u'ilitatem
bona uoluntate. s'ecuritate h'is ap'd' deus
ome' u'bu' dura' sustines h'o' s'ci'e's absque
migrat'e q' p'cesserit ab illo d'loq't'e. aronaz
q'd' spinea capiti suo sup' ip'it. b'ea' e' aute; uamit'e
lib' h'i

q̄ t̄p̄ quo ignorat ī corruptibilī corona
bitur. **Q**ui fugit gl̄iā sciē. hic ī aīa sua
futurū sc̄lm iā p̄sensit. **Q**ui dicit se reliq̄s
se mūdū alitigat cū hōibz p̄usu rei alie
q̄ nō spectat ad getē suā s̄ ut nō minua
tur eide cecus ē hic oīo. q̄ corp̄ qdē uolū
tate p̄mit̄ d̄reliq̄d. p̄mo aut̄ mēbro eī li
tigat atq; pugnat. **Q**ui fugit p̄sc̄is ui
te getē. h̄ mens futurū sc̄lm intuet̄. **Q**uō
cupiditate ligat̄ ē suus uitioz existit.
Ne putes q̄ sit cupiditas q̄stus auri cācū
modo argētī s̄ rei aīlibz in qua uolūtas
tua d̄pendz. **N**e laudes illū q̄ corporali se
affligit ē t̄n̄ sensibz dissolutus. uidēz au
ditu rōre diffuso. ac ocul̄ ipudias. **S**i q̄n
aīe tue posuīs t̄m̄nos ut p̄ mīay hēdificā
temetipm ut nō queras iusticiā in rebus
alieis. **S**ub tuā aīay asuescas ne uideāis
una qdē māu op̄is aliaq; disp̄gēs. **I**llic eī
sollitudo nat̄a ē h̄ uō dilatatio cordis.
Scias q̄ dimitte d̄bitozibz d̄bita d̄opibz
iusticiā ē. r̄ tē uidebis t̄ngl̄litate undique
cū splendore. cū ascēdens uia iusticie. ad
rebusq; iōi re lib̄tati. **Q**uidā scōz dicit q̄

q̄ misericors n̄ fiat iustus/ ac ē. ut celus ^{ingr̄. qui clarj.}
det malus, q̄ laboribz p̄p̄is acq̄sunt. nō
eracq̄sitis p̄machinacōes r̄ m̄dicia p̄u
na r̄ falsitate. **S**i uis seminare ī paup̄ibz
d̄p̄p̄is semina nā s̄ te alieis seminaueis
erūt giganīs amariora. **E**go uō dico q̄ n̄
fiat misericors sup̄ iusticiā nō ē misericors
i. q̄ nō solū hōibz misat̄ ip̄oz d̄p̄p̄is s̄z ^{i. op̄i ut nō solū}
s̄stineat cum leticia ī uiam abeis; et
qd̄, s̄ied̄ misatur ip̄oz. **C**um aut̄ iusticiā p̄
helemosinā uicerit coronat̄, nō coronis ^{m̄}
q̄ sūt ī euāglio p̄f̄cōz. **N**am q̄ aliq̄s det
paup̄ibz r̄ nudū induat, r̄ diligat proi
mū sic semetipm, nec in iustum faciat,
nec q̄ m̄tiat̄/ hec ē ītestō ueteri st̄mēt̄.
^{et} s̄ p̄fectio euāglice dispensacōis sic p̄i
pit. **A**baferēte t̄ tua ne erigas r̄ omni
petēti te tribue. **E**t nō solum ī uias rez
r̄ ceteros euētus ex̄m̄secos decet s̄stineī
cū gaudio. uer̄ q̄ ī t̄p̄ oportuno aīay p̄ci
p̄f̄r. **H**ic ē eī misericors r̄ nō ille q̄ t̄m̄ mō
p̄dona fr̄ibz misatur. **E**t q̄aiq; audierit
ul̄ uiderit q̄quā st̄m̄stans fr̄em suum.
r̄ adustus fuit corde hic ē misericors uere,

Similit̃ q̃ p̃ullus affr̃ suo, motus n̄ fuit
addicēdū aliqd̃ q̃ t̃uisset cor̃ ei, misericors est.
Opatioz̃ uigiliariū h̄is p̃tiosa. **De uigiliis.**
ut iuenias consolatioz̃ appropinquatē i aīa
tua pseueria legēs i solitudine ut sēp mēs
tua ad dei mirabilia deducat. Dilige cum
patientia p̃uip̃tatē: ut ad disp̃siōē tuus aī
mus colligat. Affabilitatē odi ut cogitu
tiones tuas sine turbatione consueas. **Re**
tine te i p̃m amultis i aīa d̃ aīa tua. ut s̃
ues eam adisp̃sione tranquillitatis in t̃ne.
Dilige castitatē ut nō confundaris q̃z orōis
tue. i mēoria mortis ad cendit̃ letitia in
corde tuo. **U**t amagnis nō excidas. caueto
t̃ ap̃m̃is. **N**ō sis letus in ep̃itōē tua. ne cō
fundaris cū st̃tens i medio amicor̃ tuorū.
i iuenias sine uiciis ac te solū in me
mōio d̃relinquāt. **I**ntelligibil̃ confitē op̃a
tua. ne atoto cursu tuo d̃relinquas. **A**d q̃
lib̃tatē i iūsatōē tua. ut liberens atēp̃
stare. nec uicias lib̃tatē i uoluptatū cūis
ne suus uicioz̃ fias. ne suus suor̃ fias.
i. r̃z q̃alū q̃ sunt d̃r̃t nō d̃m̃ari. **I**nuesti
tu tuo dilige uicia i d̃m̃ita. ut orientes

inte cogitatioz̃ abicias. s. elatiois. **N**az
q̃ splendida diligit humiles cogitatioz̃
h̄r̃ nō p̃t. q̃ cor̃ extioribz̃ figuratōibz̃ cō
forat̃. **Q**uis diliger̃ turpiloga. p̃t habere
mūdā mētē. **Q**uis se fingit ut ab h̄ibz̃ r̃
glicet̃ i p̃t cogitationes humiles adipsa
Ul q̃s luminosus existens i dissolut̃ mē
bris p̃t si mētē mundus i h̄uīl̃ cord̃. **C**ū
mens a sensibz̃ t̃h̄t. tūc cū eis abū ome
dit bestiarū. cū uero sensus r̃t̃h̄t̃ aīte
cū ip̃m statim angloz̃ abū adsumūt. **A**b
stinētia i r̃t̃t̃io seq̃ūt̃ huilitatē. **V**ana
glia uō op̃ē sup̃bie fornicatiois q̃ muni
stan. **H**uilitas p̃p̃ oīnuā r̃t̃t̃ioz̃ suā p̃t
platiōi accurrit. aīamq̃ ornat i castitatē.
Vana glia p̃p̃ oīnuā turbatōēz̃ i feruēta
tionē cogitationū suar̃ q̃ fuit ex cōfusu
r̃z t̃h̄uros oīnet̃ exsecratos i polluit
cor̃. ip̃m uō. nās r̃z luminosus intuetur.
aspectu i turpibz̃ ygratiōibz̃ fac̃ mētē stu
dere. **H**uilitas quāq̃ p̃tēplatiōz̃ sp̃ual̃ r̃
t̃h̄t̃. i ad oīēplādū d̃m̃ mouz̃ adq̃sitorē suū.
Noli op̃are fac̃e **De p̃fectione solitudinis.**
Stes signa i p̃digia i uirtutes i mūdo illisq̃

isolitudine sunt sciens. Dilige otium solitu-
dine plusque eruntes sibi satum. et quicquid
multas gratias adagias superbia et ad honorem dei.
Meli' est ei apti uinculo solue' temetipsum. quod
libare suos a salute. **G**regori' namque dixit.
Bonum est theologia edere pro deum si melius est
quod se ipsum mundet quod apud dominum. **M**eli' est tibi
maisci in anima tua. unitate trinitatis quam ite est
quod manifestare doctrina tua discordes. **M**elius est
tibi breui locum esse cum doctus sis et pius. quam
profere insolentia mentis doctrina quam torrente.
Expedi' tibi sollicitudinem esse ad erigendum quod doctrina
tua inuitus est collapsum per motum agitatione
nunc tuarum in rebus diuinis. quod morales susci-
tare. **M**ulti opati sunt uitutes et mortuos su-
fatarunt. et per modum ipsi qui uiuificauerunt
alios. ad execrabilia et horribilia ceciderunt
et facti sunt alius in scandalum. quia cum in infirmitate
te anime laboraret. de sanitate propria non cura-
runt. sed exposuerunt se manibus sibi sibi ad sanan-
dum alias aliorum dum ipsi egrotarent. **N**am suo
rum infirmitas sensuum. obstare non po-
terat flame rerum humanarum ex consuetudine
uitiorum difficultate. **A**d huc egebant cauere

sibi ne uideretur mulieres aut pecunias pro-
ficeretur. neque preceant alius nisi quicquam extol-
leretur. **M**elius est et extimari uisus ipso ob-
buitate scire ad disputandum. quam unum de sapientibus
presumptoribus. **Q**uali' dicitur in reple' aliis.
Argue si dicentes et infide uirtutum tuarum po-
tentia. non subge'libilitate uirorum. **I**n fle-
ribiliu quoque presumptione. mansuetudine
ac tranquillitate uirorum tuorum refrena. **A**rgue
lurinosos tue satisfactionis nobilitate. et sen-
sibus ipudicos. oculorum retentione tuorum. **P**ere-
grinum te ipsum sentias omnibus diebus uite tue
quocumque in gradibus. ut ad apno possis erui
quod a securitate contigit. **I**n omni tempore te ipsum re-
puta nichil scire ut culpam effugias quod facit
suspicio nolentis sistere altius arbitrio di-
sputatis. **P**seuam sepe ore benedicendo et nunquam
maledicens. **N**am benedictio benedictione. perit
et maledictio maledictione. **I**n omni re te ipsum
quidama esse doctrina. et ueniens sapiens
omnibus diebus uite tue. **N**etradas quicquam alie
quod non dum apprehendisti. ne uicundis uite
ipso lex operatione tue satisfactionis ad illud tue
traditionis falsitas reuelet. **S**iquid tale loquor

ne aliam nō cū dñio et p̄sūptione s; iordie
lāre adiscere. et antia p̄ p̄p̄nare te ip̄s
ostendēs q; i sufficientior eo sis ut et audito
rily ordinē humilitatis ostendas et eos ad
audiendū ūba tua. et amendū ad op̄atōē
iducas. et fias uenābilis i oculis eorū. **De**
h̄modi reb; loq̄re cū lacrimis ut ē p̄fic et
audietib; et ḡm dei erit tecum. Q; ū iust
et se amare q; tēptationes et q; sūt arma
Si adde ḡm; p̄ueisti et i tēplā defendedi.
onē caturarū dei uisibilū. q; ē p̄m' ordo
fac̄e d̄lectari p̄meruisti. S; sp̄m blasphemie
p̄p̄ca temetipm et arma. sine armis n̄ stes
in hac regiōe ne ab insidiatorib; et d̄p̄nem
tib; q; atus occideris. Sic autē ē p̄ armis
lacrimis. ieiuniūq; frequēs et caue ē ne do
amēta h̄tatorū legas h̄c ei ē q; blasphemie
sp̄m s; te p̄ amplius armat. Cum repleue
ris uētre; ut peniteat. adscriptū aliq
d̄ diuinis reb; ne moueamis. nā inuentie
repleto. s̄ctorū dei sciētia nō existit. Intelli
ge q; ē dico. lege et inue et i s̄tatiabilē inli
bis d̄atorū d̄p̄udentia dei q; ip̄i dirigūt
mētē ad inueiendū ordinē caturarū d̄ rōpū

eius. et uolozāt eam eripis et aptāt ad acq̄
redū intellectū illuminatū ex clauitate
q̄p̄. et ad cōsiderationē caturarū dei cum
munditia faciūt ambulare. **Legē ieuā**
gelis ū uariatū acq̄nis et dispositis ad
ad sup̄noy agtōē i toto mūdo uirtute
p̄udentie sue. p̄gnatōes siglas op̄re
ut mens tua in dei inuētib; p̄fideatur.
h̄modi lectio tuo labori coaptat. Ne sit
p̄nces te s̄mones p̄itorū. s. falsariorū et q̄di
uina eloq̄. Q̄dū ē. ut nō remaneas i te
nebris usq; ad finē uite tue et d̄fectū p̄tia
ris i ḡmoditatis ip̄oy ac si fermitatus tre
aris t̄p̄ p̄igne tue et i foueā inadas occa
sione p̄apiende ḡmoditatis eripis. In oī
modi tranquillitate lectio ē fiat. et s̄to lib
amulta sollicitudine corp̄is reuēq; tūla
tione ut d̄lectabile gustatōē in aīa tua
gustes p̄dulcem cōsideratōē q; sup̄at omē
sensū. et sentiat eā aīa tua p̄seuerando i p̄m.
h̄c tibi sit p̄sig; in reb; q̄s s̄bire uoluēs ne
d̄irectione illa eḡdiais. De sig; et cēplatois
Cum i cepit ḡm tuoy et i re; inuentate.
los ap̄re ad p̄apiendū et cēplatois rerum

inuitate. tunc statim incipiet oculi tui fun-
dere lacrimas quasi flumen ut multoties lauet
exhabundantia genae tue. et tunc cessat pug-
sensum. et tunc itus. **S**ignis autem docuit
istorum signa. ne cedas ipsis. **N**am pro lacrimas
aliud signum a corpore non requiras. quod cito ei
mens acutius extollitur. tunc corpus tam
alacris quam a sensualitate recedit. **C**um
mel inueniens ne inde repletus euomas
eripso gmede moderate. **N**am ei aie tenuis
res et leuis erit. alii ei salies desiderat
adscende super naves suas. multoties autem
alectio septimanarum et septuaginta rerum ali-
qua splenduit. cum uero operatur huius qui operetur
sa sunt ab illa insufficientior et timido ap-
paret. secundum sue dispositionis mensuram respec-
tu illorum adque scia ei inuenit. **S**ic et
duas cogitationibus suis timore atque tre-
more et festinet redire ad firmum sui pro-
prietatem. ut pote que motu est et huius qui
se sunt diuinis rebus scriptam presumpsit. **N**am
pro timiditate rerum formido quidam fit ei et
discretio inuit intellectui aie ut silentio ua-
cet. et non moueat ne peat. nec exquirat

quod se sunt altiora. **C**um uero potius est data
fuit confidendi. confidens nec moueas et
multa. sed adora et glorifica et silentio regitur.
Nam sic non expedit multum mellis gmedere.
sic non diuinis eloquiis perstruam. ne uo-
lentibus inueni res breuius nec adhuc eas
exaspitate uie ualentibus. infirmis uisioni-
um et offendat. **A**liqui ei loco uirtutis
fatalis mata quidam uident. et cum mens ob in-
satione accidia occupat obliuiscit sue
intentionis. **N**on ergo aut sapiens saltem quod si
ne sapientia est sicut ciuitas sine munitis. **Q**ui-
dam ergo o homo aia tua et exerce atque sollicitu-
dine rerum quod se est naves tua. et appropinque humi-
litas et caliditas uelamina in intellectu
et motus tuos. et per inuenies id quod in te
est humilibus ei multa reuelat. **Qualiter**
Suis dare aiam **aut aia adoratione.**
tua adoratione orationis quod mutat me-
te et peruenit in uigiliis noctis. elagate
ipsum ab aspectu mundi. succide colloquia et
noli erape de consuetudine amicos in cella
tua nec est sub specie uirtutis pro illis qui sunt et ei
de. et tamen fermitate locutionis aie quod

suauiter moueri. **E**t p̄cip̄ s̄b̄iectis. et sol
uens exteriorē locutōē. quūq; oīō tue mīa.
et aīa tua lūm ueritatis uidebit. **N**ā quan
to cor abertisecis rebus inuigillitate ma
net. tūto mens p̄t reape op̄lensicē. que
asideratiōē intellectū h̄t eē. **E**st ei mor
aīe cito mutare colloquū i colloquū. **S**i tū
laborauēim̄ puā diligentia adhibē. **S**tu
de ilectiōē scripturay q̄ d̄mōstrāt uia s̄b
tilitatis et ēplatiōis et uita s̄cōrū quāq;
ap̄ncipio nō sentias dulcediē. p̄p̄ obtēn
brātes p̄p̄ngitantes rerū ut mutes colloquū
i colloquū. **E**t cū fueris ad oratōē. et reglā.
loco meditatiōis s̄clariū que uidisti et au
disti inuenies te i meditatione s̄c̄ptarū
quas legisti. et recordatiōis illorū. s̄clariū
obliuisceris. et talit̄ ad mūditiā mens ac
cedit. **E**t hec ē illud q̄ scriptū ē q̄ aīa uiua
tur alectiōe qū s̄t in orōne. et erorē illu
minat ilectiōē ac eodē loco extrisecē fer
mētatiōis. inuenit̄ tota fōz oīōis. **T**ur
pe ē carnis amatores et castimangos de
b̄ sp̄ualib; p̄fructari. **C**or̄ grauiē egro
tans odit alios asp̄s et repellit amēs s̄clā

uibus rebus itēta. nō p̄t appropiāre s̄c̄p
tinio diuinorū. **I**ḡs i humidis ligis non
accēdit. et diuinus calor in corde diligen
tas q̄etē et totū nō igit̄. **M**ētias n̄ manet
amiciatā penes unū et aīa q̄ colligata ē
i rebus plib; in diuinis nō p̄manet decem
tis. **Q**uē admodū his q̄ nō uidit eū s̄c̄p
solē. exaudiri solo nō p̄t reatire anq;
lūm ei nec sentit. ita ille cui aīa dulce
dine celestū nō gustauit. **S**i h̄s q̄d ultra
diuinā necessitatē tuā. paupib; illudero
ga rens cū securitate. **O**ffer oratiōes tuas
i. laque cū dō sic fil' cū p̄re suo. **N**ich̄ ita fa
cit appropiāre dō sic elā. **N**ich̄ ita facit ..
mētā inuigillatē sic p̄uipias q̄ uolūta
ne substat. **M**elius ē tibi uocari a plib;
ydiorā. q̄ p̄ glia; sapientē atq; p̄fām. **S**i
q̄s equum ascendēs extēdit ad te manum
ut recipiat elām ne repellas eū q̄a illo
t̄p̄ sic unus d̄ paupib; egens erit. cū aut̄
cedens cū magnimitate dā. et uult̄ illā
tate. et pl̄q; p̄tient pietē. **E**mitte namq;
d̄no panē tuū an̄ facie paupis et p̄t mul
tū t̄p̄is retributiōē uideb. **N**ūc discēnas

diuitē apaupe noli q̄ scire dignū abin
digno. s̄ sint apud te om̄s hoīes equales
ad bonū. h̄c modo indignos pot̄is ad h̄c
ad bonū q̄ ato trahit aīa p̄ q̄alia ī dei
timorē. **N**am r̄ dñs publicāns r̄ p̄cōib;
cōicabat ī mensis nec se p̄abat ī dignos.
ut h̄c mō attēnt ad dei timorē unūsc̄.
r̄ p̄ corporalia spūalib; p̄p̄quarēt. **O** h̄c.
in bono r̄ honore om̄s hoīes fac equales
q̄ uis iudeus ul̄ paganus sit r̄ maxime
q̄ si tuus ē r̄ dñā tua r̄ auītate s̄n̄ s̄cā
diuauit. **Q**uī feceris alicui bonū re
tributēz nō ex p̄tes ab illo. r̄ s̄ utrumq;
r̄ retribuet t̄ adō. **E**t si ē possibile fuerit
n̄ p̄ retributēz fut̄z facias bonū s̄ p̄
amorē dei facias simplr. **S**up̄ h̄is aīe
tue t̄minū p̄uip̄tatis r̄ p̄gr̄m dei fuis
asollicitudinib; libatus r̄ itua p̄uip̄tate
fēs fuis s̄ mūdū. caue ne p̄ amorē pau
pum. q̄stū diligas p̄ h̄c facienda r̄ p̄
nas aīa; tuā inturbatōē ut accipias
ab alio ut alū largiaris r̄ ext̄mines ho
norē tuū s̄biectōē p̄tatiōis nr̄ū noīe ali
orū r̄ exat̄as alib̄tate r̄ nobilitate int̄

tionis tue ī sollicitudinē s̄c̄l̄aīū r̄ ex q̄
grad' tuus sublimior ē gradu mis̄cor
dū. supplico t̄ ne s̄biactans. **H**ela filis ē
nutr̄ita puerorū. s̄ solitudo p̄fectiōis ē
capd. **S**us h̄s. semel illas disp̄ge. **Q**uī
nō h̄s noli h̄c. **M**unda ḡ cellas asuper
fluitatib; r̄ delictis q̄ h̄c te adduc̄ ad ab
stinētiā r̄ inuitū r̄ molētē. **C**aritas rerū
dāt h̄iēm abstine. q̄ cū oportuitate;
nr̄ accipim' nos incip̄s nō possum' cō
tinē. **Q**ui ext̄iorē pugna sup̄auerūt: se
cuntatē accep̄it de timore int̄ior; nec
oportuitate oportune instat iēis n̄ abā
te nec retro quatūit ī pugna. **P**ugna;
aut̄ dico q̄ adūsus aīa; asensib; r̄ negli
gētia suscitāt. sic ē dare r̄ accipe auditu
r̄ ligua. q̄ sup̄ induc̄it aīe r̄ sibi faciunt
ceatate r̄ p̄ sup̄ inductiōē; turbationis
ext̄ioris nō pōt sibi ip̄i attendē ī latēti
p̄lio q̄ mouetur adūsus eā r̄ cū t̄nq̄lli
tate illa q̄ uidē mouet adūsus eam et
cū t̄nq̄llitate illa uidere q̄ mouet abin
tus q̄n q̄ clausit hostia ciuitatis s̄c̄sū
tūc pugnat abin̄us r̄ insidiatores q̄ sunt

et ciuitate non timet. **B**ea quoniam nouit hanc manet in solitudine. nec fluctuat in populi multitudine sunt omnes cordes operantes in labore omnis conuenit et dicit quod diu operatur cum deo et habet sollicitudinem in populo die nocturnaque. quod non deficiat ei quodcumque dicitur in uerbis quod admodum non cessat ab opere peccatorum. **S**iquis autem non se sustinuerit in solitudine sine opere operatur utens quod eo tamquam adiutore non tamen auidetur per lucrum. **N**am illud positum est infirmis quod fortioribus tantum existit. **P**auperibus et pigris presertim exposuerunt ut operentur si non sicut rem necessariam. **I**nter quo deo operatur cor dicitur te ipsum in uerbis extensioibus corporis in terra et genuflectionibus. **E**t cum cepit inter demones suggerere uacare malis cor tuum sollicitum esse de aliquo non dimittas. **E**t tunc uide et mirare quod dicitur ex his maius oritur. **N**ichil aliud maius est quam aliquis scire se ipsum ante crucem christi die ac nocte in manu per eam ligatum. annuam operi gesserit. **N**is non frigerit et calorem et alacritatem non pauperum in his ecce te ipsum. **E**t beatus es omnino si die ac nocte studueris in his quod dicitur est. nec aliud quiescis cum eis. **T**unc ei

onnet et lux interior et iustitia tua cito fulgebit et fiet sicut indefessus fons aque. et ac sic florum paradus. **V**ides qualia loca homini dantur in oratione. multoties inuenit homo annuat super genua in orationibus. manus hinc extensas ad celum. respiciens faciem in auctorem et colligens omnes agitationes suas addit in oratione. **E**t quod diu orat cum lacrimis et puncta in populo hora statim subito manat in corde suo fons produces delatationes et dissoluitur membra eius. et uelantur oculi et inuit facie interior. agitationes autem ipsius altant. ita ut non possit facere genuflectiones per gaudio quod est in toto corde suo. **A**d te deus habet omnino quod legis quod non laborauis non inuenies. et non pulsaueris cum feruore ac super uigila uenis hostis et inuenies non exaudieris. **Q**uod audies habet desiderabit iustitiam eternam. **I**lle. scilicet. quod non potest in solitudine subsistere. **V**erum tamen si quis non potuit hunc uacare pro quod gratia dei est esse hominem in hostium non de relinquat aliam uiam ne utriusque uite faciat se expertum. **N**on enim moratur exterior homo in rebus mundi non solum a peccato sed ab omni

actū corporali. simili. intior hō aprius
agitationibz. et firmet motus corporis nāl
ut nō moueat in corde dulcedine; pccōz.
nō mouebit iherie dulcedo sps scī. nūbra
ei nō purgabit iuita sua. et aīa ei itel
lectus diuini nō appebit. Et quo usqz
stuat i corde suo sollicitudinē scilarū
pē nōtūz usum nē ac dimittat dñi ai
rare de ipis spūalis ebrietas in ipso non
mouebit et solatiōz illam nō sētiēt de
qua erit apls solatus qñ dicebat. mīa
iūlatio in celis ē. Et iterū. uiuo ego iā
nō ego uiuit uō i me xps. hoc autē dñi
nō subadens spem ita uidelicet q n quis
adtingat ad summitatē pfectiōis nō p
mēat grām dei. aut s solatiōz iueiat
occurrēt. In ueritate ei ai aliqs omissa
publicauerit et ab eis elongauit se oīo
et accessit et stant ad bona i modico tpe
sētiēt auxilium. q si supauit aliq. tūlū.
iueniet solatiōē aīe sue. et remissionem
pccaminū psequē. et hūmilitatē bonoz reci
piet et grā dignus fiet. Verūtū minore
iste i spatione ad pfectionē illius q se

ipm sefigauit amūto et iuenit in aīa
sua bñtudinē sēctum et pphendit illaz
rem p qua xps aduenit. au sit glā i se
cula scloz. Amen. **Sermo secundus. N.**

Multum honore dedit dñs hōibz p doctrinā
dupplicē qua eis apuit hostiū intū
di ad supnā agnitāz. Vis autē testem
fidelē sup pmissis fac temet tu ite ipō
mō pibis et si abertius uis hec scire. lex
aliū magis et testem q ad uia te dirig
uitatis. Mens firmetata obliuionem
euitare nō pōt. et sapia nō apit talibz
portā suā. Q pōt pphendē diligētī agiti
one ad q equitate finis omīūz tētiat.
abuiatio tpealiū alio magis nō eget.
Natural' lex q pmiū hōi data fuit adro
pēplatio ē caturmū suaz pē p uanica
tionē uō addita ē lictalis. Qui nō elo
gat se acūs uitioz. uolūtane. iuitus
trahit ad pccm. hec sūt cāc pccī. Vinūz
mullies pspa corporis hūitudo et diuitie. nō
q h sit nāl pccz s p h declinat ad pmissiōē
pccī. Unde optz studiose cauere sibi. Et
acūs uitioz est fugiendum. **N. ca. 3.**

Si semp singulitatis tue fuisset memor
finem custodie non excedes. **A**pud homines
abominabilis est paupertas. apud deum uero pl
aia corde sublimis apud homines sunt diuitie
pirose si apud deum aia humiliata. **C**um uoluisset
facere intuitu boni operis adueniens est tem
ptationes prope te ipsum nebelites ue
tati. **N**am consuetudo est inimica ut cum ui
det aliquem incipiente bona consuetudine fide
feruente et sancta pura obuiat ei uariis et
diuisis temptacionibus ut exinde timore
ueniens auersat ab uno proposito. si habet ali
quatenus aulore appropinquandi deo. non quod
tale uirtute habet aduersarius. nam nullus po
set facere bonum si praesentat aduersus sic iob
doctissimo tu uero prope temetipsum uimiliter
adobstandum temptacionibus que uirtutibus
ducunt ac deinde uirtutes incipe operari quoniam
prope te praesentis adiuturum operacionem rece
des. **N**on dubitans deum esse adiutorem boni operis
omnis ab umbra sua tunc et in tempore felicitatis
et humilitatis fame laborat. et in tranquillitate
spirituali tranquillitate repletur. **Q**ui uero confidit in
deo confortatur corde et coram omnibus apparebit

profitus ei. et in conspectu inimicorum suorum.
Mandata dei sunt omnes christiani mundi sancti. et qui
adquisiuit ea inuenit in terra se deum. qui semper
quoniam aulore sollicitus est deo. ipsum acquirit
paratorem. et qui desiderat uoluntatem eius celestem
angelos conductores habet. **Q**ui timet peccata
inoffensibiliter transibit timidum iter. et ante se
lum inueniet tempore tenebroso. **S**erius custo
dit deo pedum amens. et tempore ruine perueniet
eum misericordia dei. **Q**ui ducta sua extimat parua
cadet in deteriora prioribus et semetipsum solus
uindictam. **S**emina eliaz in humilitate et in uindicta
munda metes. **I**n quibus perdidisti bonum nullus
iter acquirit illud. **T**e non obolum dices deo quod ante
non quod prope ipsum recipit. **M**argaritam uidelicet
castitatem perdidisti non recipis ante deum eliam.
castitatem corporis tui uult ante. ex quo parua
caus es mandatum. **N**e putes adquisitionem
mundi dereliquisse. palus pugnans in die
dereliquisti et alios uenisti impugnare. **S**icut
bonis efficitur quod nullus repugnat estui tempore mellis
permalibus indumentis indutus. sic quilibet
perseminat. illud et metet et quilibet infuitas
medetur propriis medicamentis. **E**t tu forsitan

agitatus inuidia. ut qd sopnū ipugne
festinas. Quo usq; pium hās r iapies
florē dicitū/ exade illud pūsq; amplifi
cetur r fluctū faciat. Ne sis negligens
qm tibi pium uidetur dicitū/ qm uideb
illud postea dnm thūanū. r coram illo
ligatus tanq; suus incedes. s; ille qui
repugnat a principio dñabitur ei cito.
Qui pōt in uultuā sustinē cū gaudio
hīs utiq; pmanib; quo resistere possit.
hic recepit cōsolone; diuinitus pcalta
tem q; gerit ad ipm. **Q**uē hūilitate su
stinet acatōnes obiectas hic ad pfe
ctiōē deuenit r sās anglis assimilāt.
Nulla ita magna r difficilis ad obtine
dū uirtus erit. Ne dñs tamen q; sis
fortis quo usq; examiners r uictas te
ipm in altatū. sic iomib; pba te ipz. **N**ō
hīs mētē elatum nec pfusus de uirtute
tua ne pmittas i fragilitatē nē. ac te
ex ipm nā fragilitatē tuā adiscas. Ne ē
das tuo arbitrio ne te uicō suo ilaqet
inimic. Adgēre fidē rectam in cernitō
ut inimicos tuos ualeas pcalcare. **H**a

leus māsueta lingua r omīo ē dedec non
ocurrere. Adgre tibi dulcia labia r hēbis ē
omīs amicos. Ne gliens unq; i tuis opib;
r lingua tua ne confūdans. Quālib; rez
iqua gliat lō/ dō altūm pmittit. ne dñs
q; sit tibi aliqd inaltabile ihne uita. tal
autē affēs tuos oculos sep addm extollat.
pfectio dei. r puidētia/ circa omīs hoīes est.
nec uidet nisi ab hīs q; pūgaueūt semet
ipō apō r meditationē hñc i dō spālī
aut manifestat hīs puidētia dei q; pō
madūt ī magnā temptatōē. **T**unc ipz
sentit r q; oculis corporeis appet. quib;
uident eū iuxta quātitatē r aiā ptingen
as teptatōis. ne ad extremitatē. i. dīspn
onē; pugnatōis. i. inducat uēgat sicut
iob. ihū naue. petro r similib; qb; ihūana
spē appellat r fortans r firmans ad fidem.
Suero scās hē dispēlatōne datū fuit q; spā
lit pmeruissent hūimodi uisiones in tēp
tatōib; sint tibi ad fortitudinis r cēplū
mēs r. quoz multi multoties. aut figu
lant unus r unī ī multis locis certauerūt
p pō. r in occulta uirtute q; meis erat unī

liter sustinuerunt in luteis corporibus capi ferro. et omnimoda tormenta. item quidem super nomen. Talibus enim sancti angeli uisibiliter apparebant ut adiscerent quilibet quod humilitate diuina prudentia pueniret ad illos quod modis omnibus substatet omnes temptationes et omnes tribulationes propter adiutorio fortitudinis eorum. Nam quanto sancti magis uisionibus tolerabantur. tanto plus aduersarii propter ipsorum pietatem furebant quod necesse est dicere de monachis pegrinis et anacoretis quod desertum inhabitabant et fecerunt habitabile hospitium angelorum ad quos sancti angeli sepius adcedebant propter consolationis sue suauitatem. et ut poterat subuenire deum statuti precepta inuicem ueniebant ad tempus quod omnibus diebus uite sue uitam humilitatem amplerantes in montibus et speluncis et cauinis terre degerebant propter dilectionem diuinam. Unde sic eterna dereliquerunt celestia dilexerunt. angelorum imitatores facti sunt. Ita duntaxat angeli suas eis uoluntatem non absconderunt. sed ad tempus apparebant eis qualiter optinebant eos aduersariis docentes. et aliquando quedam eis aliquid eripiebant.

bant. et quidam sanctos preuia errantes dirigebant. Aliquando uero interpretationibus iacentes liberabant. et quidam subito anima lapidum et lapidum ictu ab initio sanctos manifeste in pugnatu eripiebant. et se illis uisibiliter ostendebant et ad ipsorum consilium seu auxilium se dicebant transfusos. et confortabantur. et refrigerium et audiam eis faciebant. et quidam propter ipsos sanitates operantur. alii uero ipsos sanctos antebat passionibus incidentes. aliquando uero corpora ipsorum fame conuentia tactis manus aut uerbis super naturalibus confortabantur et fortitudine apponebant. quidam et ministerium sui modum exponebant. Ut quod ergo multa enanem caritatem exprimebant quod erga nos et tantum quod erga iustos sancti angeli gesserunt et gerunt. Nam sicut maiores fratres minoribus fratribus sic prouident ipsi se nos. Sed hoc debet fieri ut sciat quilibet quoniam ipse est dominus omnibus iocundis cum in uitate. et quantum prudentia facit illis qui se beneplacitis eum tradiderunt et secutur ex toto corde ipsi. Sic dicit quod tempus pariet te quod sollicitus es et animas de quilibet necessarius carnis. Et si non est dies

q̄ p̄uideat ē d̄s. 7 ob hoc d̄necessarius tui
es sollicitus sine ip̄o misimus es. oīū
hūū. **¶** Et qd̄ ergo uiuus. **¶** Acta ḡ addm̄
agitatū tui. 7 atimore sup̄ueniente.
nō formidab. **¶** Si ip̄m semel optulit
d̄s. in multis q̄te degit nisi aliqs̄ fuerit
sū ip̄o acurbatione agitationū nō po
tent eius aīa libari. 7 sine t̄uāllitate
sensuū. nō sentiet pacē m̄tis. **¶** Et n̄ intui
uent ītēptatiōes. sapias sp̄s nō acq̄ret.
¶ Et si n̄ laboriosa lectione. subtilitate cogi
tationū nō sentiet. **¶** Si n̄ t̄uāllitate cogi
tationū. mens in occultis misteris non
mouebit. 7 si n̄ cōfidentia q̄ fit p̄ fidē. aīa
s̄ tēptationes audaciā sumē cū securita
te nō p̄t. **¶** Et sic exp̄ientia p̄tēctionis
dei cor in ip̄o sp̄are nō p̄t. **¶** Et n̄ gustent
aīa passionēs xp̄i scient. cōlōnē n̄ lebit
cū ip̄o. **¶** N̄llum reputa hōiem dei ēē qui ob
m̄ltā pietatē. semetip̄m mortificauit
nec̄ie ualitati. **¶** Nā q̄ miset paup̄is. deū
h̄t p̄ se agitatē. **¶** Et q̄ pro ip̄o sit pauper.
īdefiaētes th̄uros iam iueit. **¶** D̄s n̄ eget
aliquo. s̄ letat. cū uidet aliq̄ suā ȳgine

oplerantē 7 honoratē illā p̄ ip̄o. **¶** Q̄n qd̄ po
stulauit aliqd̄ ate q̄ l̄es nō dicit ī corde
tuo dimittā hoc aīe mee ut regescā ī ip̄o
7 d̄s h̄t illi un̄ p̄tingat necessaria aliūde.
¶ Iniquos ubi sunt h̄ 7 ignoratū d̄m. **¶** Nā
iustus 7 bonus hō suū honorē nō dat ali
i. p̄mittit gr̄e t̄ps inamit p̄tēri. **¶** Paup̄
q̄te. 7 regens hō parat adeo q̄ n̄llm̄ d̄s
dereliquit. tu aut̄ reliquisti honorē tuū par
ratum ē ad̄ 7 repellens paup̄ē suā ate
gr̄am elongasti. cū aut̄ cederis gaude 7
dic gl̄ia tibi d̄s q̄ fecisti me dignū ut ali
quē inueniū ad̄ placandū. qd̄ si nō l̄es
q̄tes gaude potius 7 dic referēs gr̄ates
deo. **¶** Gaudeas tibi ago d̄s m̄s q̄ d̄disti mi
hi hūc honorē. ut sim p̄ noīe tuo paup̄.
7 fecisti me dignū gustare tribulatiōes
positā ī uia mandatorū tuorū 7 ī m̄firta
te 7 p̄uuptate. sic gustauit sc̄i q̄ p̄ hanc
uiam ambulauerūt. **¶** Cū infirueris dic b̄s
ē his q̄ meruit ad̄ tēptari ih̄us q̄b̄ ui
tā h̄ditarie p̄sident infirmitates eū cor
pons assūt p̄ aīe sanitate. **¶** Dixit q̄m
sc̄orū 7 illud notauit q̄ moachus q̄ non

fiut dō uir bñplacatū ei. nec studiose labo-
rat. p̄ salute aīe sue. s; erga iūritū adq̄si-
onē se cōtinet negligēt p̄mittit ad nō in-
tēptatōes mātē ne p̄mūm otiositatez
suā additiora declinet. **O**bi ē phiat deus
tēptatōes sup pigros & negligētes. ut i
ip̄is & nō iūanitatib; meditētur. fac̄ hoc
de diligētib; eū ut castiget eos & faciat
sapientes & iūpos doceat suā uoluntatez.
quos qñ ad eum orāt q̄ aī nō exaudiat
quo usq; cōfessi sūt & faciant p̄ccato. q̄ hoc
sibi p̄sua negligētia attingit. **S**criptū ē
ei aī extenditis ad me manū uīus. ad
ūtam oculos meos auob; & multiplicau-
eritis orōnē nō exaudia; s; licet p̄aliosit
dām. n̄ p̄his sc̄ptū ē quia dñi dereliquit.
Ex quo dñi misericordē inultū dicim; q̄ in
tēptatione p̄uātes & pulsantes n̄ exau-
dimur. **H**oc aut̄ dāem̄ applā dāte. **N**ō ē
breis manus dñi ad eruiendū. n̄ grauis
auditu ad audiendū s; p̄cā n̄m diuiser
nos ab illo & iūqtates n̄e ne exaudiat q̄
suā suāe aduerterūt. **E**sto dei memor iōi
t̄p; & aī iādīs imala. recortab; ip̄e tui. Nā

uia sc̄i ē receptibilia uitioz & p̄fētes sc̄i
tēptatōes mltē sūt. nec longe sūt a te mala
s; intra te ip̄m. & sub p̄dib; tuis orūt.
d̄leo nō creas in quo manes & ab ip̄is li-
babis aī dē anuerit t̄. **S**ic p̄p̄qua sūt ē sc̄i
alia. & ita sūt & hōib; tēptationes p̄p̄q.
Hoc aut̄ disposuit dei sapiā. p̄utilitate
tua assidue hostiū suū pulses. & timore
tribulatiū iūte tua ei memoria iūatū.
& appropiues ei p̄intercessionē & sc̄ificat
cor tuū p̄tinuāz memoriā & te d̄p̄cātē
exaudiat. & adiscas q̄ dē ē q̄ te libat & sc̄i
tuas cūctore tuū q̄ mūdū duplicē p̄te fec̄
unū tanq̄ dāctore & castigatore t̄p̄alem.
aliū tanq̄ p̄tēnā domū & h̄nditatē tuāz
etnā. unū i p̄sentia. & aliū i futū. **N**ō fer-
te dē iūceptibile trishū ne additūe as-
spūis h̄nditantes q̄ h̄nditauit p̄us lucifer
q̄ p̄elatiōez sathanas p̄st modū ē effēs.
Silr nec iūclinabile nec imobile ne fier
siliis iūatōz. nā & fieret ē lūi sūi lucto
& m̄cedē sic sūt iūatōib; nāles affect;
q̄ta utilitas & gūmū actio & h̄nditas ori-
untur d̄st̄ iūductiōe stimuloz oīs s̄are fu-

cile possit. **M**anifestū ē qđ nob' ē stude
in bonis & declinare a malis & ad nos ho
nor & dedecus q' hñt ex his si referuntur.
p' dedecore uetustates timem'. p' honore uo
do grās agim' & certēdum ad uitutes. huc
d' cā p'misit te dō i' stantia oib' eē ne ali
qn declines exaspas eū. & sup' iduactione
pene d'struat te a facie sua. p'mitto eū
dicē i' pietate & ceteris blasphemias q' na
santur p' p'spitate & securitate q' q' p'dā
dicē qđ nō p'sumat. **H**os magis t' dō
multiplicauit. ne si liber eēs exis / nō
receptabilis stantū ac d' timore ex
stans. obliuisceris dñm deū tuū. & de
clinare ab ipso. & ad cultorā mltorū dō
tades sic multi quaq' tue p'ditionis
p'similes existentes & eisdē p'stabilib'.
nō flagellati in uno momēto t'p'is p'
breui potate nō solum adm'ltorū deorū
inaderūt cultum s; & se ip's uocāt dō
inani p'sump'sūt. **H**ac g' d' cā p' p'silio
nes & p'stabilia multiplicauit dō me
moriā sui i' corde tuo. & timore adū sita
tū exatant te ad pulsādū hostiū sue

pietatis. & p'libitā tua ab ip's & ad dō
eorū. in te suā infuit caritate. **C**arita
te autē inserens honore t' adoptionis
appropinquat. oñdit q' t' hūmilitatē sue
grē q' tu eēt. **N**ō facias o'ho hui' modi
dispensatōē & anū suā. n' t' d'ia p'ngiss'.
Nam ex his possibile ē i' aiā tua diuinā
multiplicari p' ampli' caritatē. s. ex i' rō
datione mltitudis p'uidētie sue. h' d' lōa
d' p'stabilib' t' orūt' ut discas reg'itari.
Memento dei ut saluās te recordet' r'p'e tui.
& omē bñdictionē largiat'. ne obliuiscā
ris eius elac' i' uaitatib'. ne obliuiscat'
r'p'e tui t'p' p'ugne tue. **I**n hūmilitatē tua
obedies sibi esto ut i' t'bulatōib' p'cordiale
hīs & assiduā d'p'cationē cū securitate ap'd
eū. **C**auda te ip'm corā dō / sēp hñs meo
riā ei' i' corde tuo. ne morā p'tens ex me
moriā ei' sin' securitate fias cū adcessis
adeū q' securitas ap' dñm. ex ip's fit sic
q' colloq' mltaq' oratione. Affēs qui fit
erga hoīes & f'eq'ratio fit p' corp'. s; affect'
ad dñm fit p'mēōnā aiē ac supplicatōnū
orōnē & holocaustū. **E**x multa ei' assidui

tate recordatois ipsi qui ad stuporem et ad
mirationem transierunt. letetur cor quod in domino.
Querite dominum omnes deprecabiles et fortunam
spe. quate faciat eis per penam et iustificabitur
sancitatem uultus eius. et apertis uisus mundum
mini. **C**urrite ad dominum omnes qui estis in pec
catibus. quia potestas est dimittere peccata et potest dilectio
licet. **C**um uisus uideretur aut per populum dicentem.
Propterea ego dico dominus nolo mortem peccatoris sed
ut convertatur et uiuat. **E**t iterum. tota die
expundi manus meas ad populum secundum dicentem.
et intellexi amicum quod moreremini domini iustitiam.
gustimini ad me et ego ducatur ad uos. **E**t
iterum. **I**n quacumque die peccator iustus fuerit
quia sua peccata ad dominum et fecerit iudicium
et iustitiam. iniquitatem eius non recordabor
uita uiuet dicere deo. **E**t iustus si dereliquit
iustitiam suam et peccatis in iustitiam fecit iusti
tie eius non recordabor sed ponam labium coram
eo et oblatione operum suorum. monet per se
iustus iustus. **S**ed cum peccator non obligabitur peccato
suo quicquid ducatur ad dominum et iustitiam
iusti non libabit eum. quacumque die peccator
dum tamen promissit ipe. **E**t yheremie qui

sic ait dominus. **A**ccepe tu pergamenum et quicquid
dixero tibi iducam hunc populo ut audies et ti
mens loquatur derelinquat uiam suam malam sed con
uersi peccata et collantur peccata eorum. **E**t sapientia
dixit. qui abscondit peccatum suum in utilis est.
quod confiteatur peccata sua et transierit ea. misericordia
obtinebit a deo. **E**t ysaia ait. **Q**uerite deum.
et uenietes in uocem eius. et appropinquantes
derelinquat pernam suam. **P**ecator et iniquus uir
agitationes suas derelinquat et gustum
ad me. et ego miserebor uiri. **C**um custodiens
uias domini et feceris uoluntatem eius tunc spera
bis in eo. et adhuc clamante dicet tibi. ecce adsum.
Sed superueniente temptatione iniquus non habet
confidentiam in uocando deum. nec propria salu
te speranda quia in diebus gentis sue elongatus est
a uoluntate ipsius. **P**rimusque pugnare i
apias exire et pugnatorem et ante quod infir
mens regne medicum. et priusque contingunt tibi tri
bulationes ora et tempore tristitie inuenies eum
et nudiet te persequamur labores in uocem et sup
plicem. et ante quod uotum emittas propter promissa
uaticina. scilicet ab hoc mundo. **A**rcham uero tempore pa
cis condita fuit. et e. annis ante ligna eius parati

i. directores

erāt. qm̄ uō ut p̄uēnt iusticiam p̄p
tectio fuit sc̄a os iniquū p̄ oīes obstrui
tur. **N**am redargutio p̄sc̄e hōie fac
formidolosū. Cor bonū effūdīt lacrimas
cū gaudio iōne. **N**ā q̄b; mūd' mortu
us ē hū s̄stinet adūitates gaudēter.
Magnop̄ ei ē p̄tentiū sustinē dolores.
h' mūd' inē suos r̄illoz q̄b; iste mūd'
mortuus ē r̄ois p̄solatio d̄sp̄r' r̄q̄b; nē
mortuus neq̄unt iurias s̄stine s̄c
auanagla mota in turbine seu i' atri
stia occupant. **O**p̄ difficile ē ut h' acq
ritur ut r̄ q̄tā gl'az optin' ap̄ d̄m. Qui
uult hūc uirtutē acq̄rē. s. iurias s̄sti
nē. necesse h̄t elongare se a suis atq̄
p̄gnari. q̄ nō p̄t eaz acq̄rē i' sua p̄c̄a
omorando. **S**ic appinquat gr̄a hūli
tati. sic r̄ supbie p̄stantes euert'. celi
dñi s̄ humiles ad letificandū eos. uul
tis aut dñi q̄ sup̄bos ad humiliandū eos.
Humilitas s̄p̄ recipit adeo m̄iā duri
tie uō cordis r̄ mordacitati fidei tribiles
obuiationes occurrūt. **P**uipende te ip̄s
i' omib; ap̄d os hōiēs. r̄ exaltabis s̄ p̄

apes hui' mūdi. **P**uēi om̄s i'clinatione
ad solutionē tuā. r̄ honoraberis sup̄ illos
q̄ offerūt mun̄a auri op̄hyr. **V**ilipēde te
ip̄m r̄ uideb' gl'a dei i' temetip̄o. **N**ā uōq̄
hūilitas nascatur. i' gl'a orit' dei. **S**ilabo
mueris manifeste p̄tēpi ab oīb; faciet
te d̄s gl'ari. **Q**d s̄lēs hūilitatē i' cord' tuo.
ostendet ē d̄s gl'am i' corde tuo. **E**st p̄tēp̄
i' magnitudinē tuā r̄ nō magn' i' p̄uitate tuā.
Studeas d̄sp̄ia r̄ replebis honore diuino.
Nō quens honorari cū interius sis replet'
illecebris. **C**ōtēpne honore ut honoreris.
ne diligas illū ut d̄ deus nō i'auras. **Q**
autit p̄ honore fugiet ab eo. r̄ q̄ fugit il
lum seq̄tur eū. r̄ d̄ illius hūilitate fiet
omib; hōib; p̄dicator. **S**i d̄sp̄ias te ip̄m
d̄s te diuulgabit. si uō p̄ uirtutē p̄tēp̄is
te ip̄m p̄cipiet d̄s caturis suis oīb; u. te
laudent. r̄ ap̄iant an̄ p̄spectū tuū hostiū
gl'e catoris tui. r̄ ḡm̄dabūt te q̄ s̄ ȳḡis
r̄ s̄ilitudinē eius exstas. **H**ōiem q̄dē uir
tutib; fulgēt. hōib; uō p̄tēp̄abile appē
tē r̄ uita splendēt sc̄a quoz p̄clarū.
hūilē uō spū. q̄s uidit. **B**ēs q̄ hūiliat

se i omibz qm exaltabit. Na q p dñm
huiliat p uipendit se ipm glificat
ad. Et q p deū erunt a sitat dñs illū bo
nis suis inebriabit. q p eū sit nud'
stolā i corruptōis aglie induet ab illo.
Et q paup efficit p eū mms ipi diu
tus solabit. Te ipm dñs p deū mul
tiplicabit t glā te penitus ignorate.
Ine uita te ipm reputa pccōez: ut sep
uustificeris. fias ydiota i sapia tua. n
appare te facias sapiētē ydyota erites.
et timeto supbiā i magnificabis. fu
ge uanā glām agliā lenis. nō ē cū dñs
buta filius hōiū uana glā. neq nati
muliez elatio. Disponde renūtiā hōibz
mūdi rebz ne uel' aliq ten' cum aliquo
litigare. Si uanā glia abhōians. fuge
uenātes eā. fuge tā amatores rez q ac
qstionē eaz. Elonga te ipm ap digis
sic ap digulitate. fuge luxuriosos sic
alutina qā i simpliciē memoria pe
ccatōz. gaudet mte q to magis aspre
tus i gūfatio cū ei dē. Appropiā iustis
ad p ipos appropinquabis. Conuēne cū

hōibz huilitatē. i adisce mores eoz si
cū aspect' eoz ē util' q to magis doctna
ons eoz. Dilige paupes q p ipos mīaz
obtimebis. Ne appiquest litigiosis
ne foras i iustitā fici spellais. Ne
femis abhōiabilr i firmoz. dolores. q i
tu carne induens sic i pi. Ne craches
qstatos corde ne ipoz baclo flagelleis.
i qres i nō iucnes solantes. Ne uide
as mutilatos membris qm admortem
unus eqli unūsi. Dilige pccōes s i po
rū t sit opa odiosa. ne qm ihus i qbz ipi
sūt tu tēptens. **C**onuenito qm cōione
hēs cū trena stā. i bñ fac uniuersis. ne
erictes egentes. i corōibz tuis i suauibz
smōibz i solatiōibz ne pūes illos ne
peant. i ate ipoz aīe requirunt. s imitare
medicos q aīdiores passioēs medianis
frigidiōibz i dñs medent' frigidiōia.
Grata te ipm cū obuiaueis pñō tuo i
honores cū ē mīsi. obsculare i pedes ei
i man. i tene ipis multoties cū multo
honore i sup pone ipis sup celos tuos i
māda ipm i ieo q nō hē cū aliq ū. Cū uō

recessis ab illo dīpo loq̄re om̄e bonū & qd
qd ē p̄iosū. **P**h̄ & h̄modi t̄hs eū ad bonū
vita sem̄ lūctis sem̄abis īp̄o. **E**x tali
aut̄ cōsuetudinē / format̄ ite for̄ lūa mul
tā hūilitatē acq̄res ite ip̄o & magna ob
tinebis sine labore. qm̄ imo si h̄t & d̄fēs
aliquos / honoratus ate recipiet s̄citatē
ate. erubescens ex honore quē d̄ fecisti. **H**
mod̄ salutatiois & honoris sit tibi semp
ap̄ om̄s. **N**ō exāctes aliq̄ n̄ sturtes nec
iudeas aliau s̄ custodi te ip̄m n̄ aliq̄ ī
aliquo arguas aut culpes hēm̄ ei ī cel̄
iudicē nō adceptatē p̄scās. **Q**uod si uel
ip̄m autē aduicātē / sturtare p̄ip̄o & au
lacimis loq̄re ip̄i unū ūbū aut duo. nec
adcedans furore d̄ eū. ne inimicitie ui
deat inter signū caritatis & s̄c̄e c̄hūilitatis
q̄ nascat̄ ex s̄c̄a bona in x̄p̄o ih̄u d̄nō n̄r̄o
autē gl̄a & p̄tās cum patre & sp̄u s̄c̄o m̄c̄
& infel̄a seloz. Amen. **Sermo tertius.**
Quando aliq̄s in aliq̄ r̄umā p̄c̄i lab̄
significatiuū ē n̄al̄ flagilitatis / q̄
queniēt p̄misit d̄s n̄am humanā ēē
receptibilez uitiozū. **N**ō ei p̄uidit cōstitu

ere ip̄m sup̄ illa aīn regnatiōē fut̄a.
Ip̄m aut̄ ēē receptibile uitiozū utile ē ad
cōs̄c̄e p̄ugnāta s̄ p̄seuatiā iēis d̄e īp̄u
d̄s ē & turpis. **T**res mōi sūt p̄q̄s oīs aīa
natiōal̄ tō pōt app̄q̄re. ul̄ p̄feruorē d̄i. ul̄
p̄timorē ul̄ tō disciplinā. **N**ull̄s ē s̄ app̄i
quare caritati dei n̄ p̄c̄ssit un̄ ex h̄is t̄h̄
mōis. **S**ic ei ab īgluuiē uētris nascat̄
turbatio agitatio n̄ / ita & aml̄i laxo &
imoderatiā locutionū. ignoratiā & m̄tis
excessus. **I**mp̄liū r̄m̄ sollicitudo turbat aīa
& f̄ermitatio q̄ fit eripis / m̄tē cōrūpit et
erēh̄t aq̄ete d̄cet religiosū q̄ se cōdidit
op̄atiōi celesti cotidie erē om̄es sollicitu
dinē t̄p̄alium sēp̄ ēē ut f̄ēs in semetip̄so.
nichil p̄m̄c̄ ī se īueniat d̄h̄ m̄ūdo. **A**h̄
modi ei f̄ēs motio reuocab̄r̄ ī lege tō die
ac nocte pōt meditari. **C**orporal̄ labor
sine m̄tis m̄ūditia sic sterilis mat̄r̄ &
ruba sicca. qm̄ s̄c̄e dei app̄q̄re non pōt. **L**
Laboriosū q̄tē fac̄ corp̄ s̄ nichil adq̄rit.
sic q̄ seminat sup̄ spinas nich̄ metere
pōt. ita q̄ se odio & cupiditate d̄struit n̄
pōt aliqd̄ adipisci s̄ ex multis uigiliis

et accipione rem infirmat illo suo.
Et hoc testat scriptura quod dicit. Sic populus
opis iustitiam et nullum mercedem domini ne-
gligens. ueritate et iustitiam querunt amare.
et uolunt in appropinquare dicentes. **Q**uod re-
iunauimus. et non uidisti. et nos humiliamus
et non nouisti. **I**n diebus enim ieiuniorum uorum
factis uoluntates uestras. et tamquam ydola sac-
rificia offerentes. malignas operationes anime
et cogitationes prauas quas sic deos repu-
tatis uobis. et corpus uestrum omni pretioso thimi-
amate immolantes eisdem. quod uos oportet
offerre in plenam operationem et sincere
in conspectum uestrum. **S**ic nubes operuit lumen lu-
ne. ita et uapores uentris in anima sapientiam dei.
Sic est flamma ignis in sacris lignis. ita est
corpus uestrum repleto. **S**ic auget pinguis
materia flammam ignis ita et diuersitas ciborum
corps motum. **I**n corpore luxurioso sancta dei non
habitabit. **Q**ui diligit corpus suum dei gratiam non ac-
quet. **S**ic eruditoribus prauis fructus oritur lenifi-
catis pietate. ita et in labore nascitur in anima sanctorum
dei sancta. **S**ic pater cum genuit filium suum ita deus
cum genuit corpus quod pro populo affligitur. uel illud.

Preciosissima est opis acquisitio quam cum sapienter ex-
tur. **P**ecunia est quod mente fecit et est secularia uniuersa
sa. **A**ugustinus est qui in faciem et suam uitam ducit omnibus
diebus uite sue pro spem futurorum bonorum. **Q**ui
tae religiosi sunt et solatio quod sit exultatio et
letitia quod sit ex fide. que in tribulibus splendet.
Monachus est qui sedet eternam salutem. et semper suppli-
cat deo. ut adipiscatur futuram salutem. **M**iseri-
coria est quod datur omnibus et in mente aliquando ab aliquo
non discernit. **V**irgo est qui non custodiuit cor-
pus suum a pollutione tantum sed his qui quando soli-
tarius est ueritatem in semetipso. **S**i diligis
castitatem tuam a cogitationibus premeditationibus
lectiois et certam orationem expelle. **E**t tunc ar-
mabis contra te ne quod sine his impossibile est
mundicia in anima inueniri. **S**uus inuenire
gratiam uel mercedem posside prauis assuesce te ipse
et tempore omnia ne mens uestra potere dissoluatur.
et erit timor tuos fiat. **N**am et si sancto
mune iuniorum patia demonstrant. **H**umilitati
perfectio est actiones falsas cum gaudio
sustine. **S**i in ueritate misericors es cum aufer-
re tibi iniuste tua. ne contumelias iterius
nec exius dampnum reatus. si aglutinetur

potius iactura iuuantium amica tua sic
iuni auitas p hūmilitatē aque. **O**stēde
quoque multitudinē mīe tue ibōis q̄ret
buis iunioribz tuis. sic b̄s helyseus
fecit inimias suas ipm uolētibz captiua
re. **N**ā q̄n orauit / rececauit eos caligie
ūtutē q̄ erat in se tūc ostēdie. **E**t cū abū
q̄ptū dedit eis / eos abire dimisit mīa
dñi monstrauit. **De ueni humilitate.**

Qui iuuentate humil ē / patēdo iunā
nō timet. nec exultat se sup rē i q̄i
iunā ē p̄ p̄ssus / s; recipit accātionē ut
ueitātē / nec solliatus ē suggē hōibz q̄ sit
accāte / s; ueniā p̄nt. **Q**uam cū i fātam lu
runc sponte ad t̄rē sibi. cū tale ē n̄ cēt.
Ali ab adultio longe existētes substatue
rūt accātiōes / se ip̄s lacmādo p̄a p̄a
q̄ nō fecerūt honorabūt. **E**t indulgētia
dūm q̄ nō p̄trauerūt cū lacmis
ab iniuriātibz ex p̄scebūt omī pūitate
q̄mūditiā existētes i aīa coronati. **A**li
quoq; ne gl̄ificaret iuuiosa q̄satiō
sua. que aculta erat in ip̄is se insanos o
stendebūt. cū eēt dñi sale q̄diti / rāan

q̄llitate firmati. ut p̄te q̄ ex p̄satione
sua sūma scōs anglos op̄itiōibz suaz p̄
dicatores hēbāt. **T**u ēi hūilitatē putas
hīe / s; nō pat̄is accāti. **S**i q̄ sare uoluīs
utrū sis hūilis / p̄la te ip̄z insup̄tiās. **De**
Multas māsiōes pa **celesti māsiōne.**
nis sui. saluator uocat m̄sas m̄tuy
i illa q̄moratiū regiā uidelicet d̄sctiōes
q̄dūsitates. q̄bz i aīo p̄fuiūt. **N**ō ēi diffi
loq; / s; ordie causmati / multas fore mā
siōes exp̄ssit. **S**ic q̄libz matiali sole. uir
sinceritūte uirtutis uisus / r̄grē fuit / r̄h
aut una lucerna i una domo luce. sic
cūlibz lux diuisa. i splēdores p̄limos lūie
iduiso. ita i futuro sēlo. uisū os iduise
i una regione morabūt. **Q**uilibz aut
ab uno intelligibili sole illustrabit s̄m
m̄sū suā. / r̄ p̄m̄tis t̄het gaudiū r̄leti
tiam tanq̄ ab uno aere / r̄ loco / r̄ cathedra
r̄ aspectu / r̄ forma. nec iuidebit q̄s m̄sis
plus h̄ntas ul̄ minus. nec uidēdo q̄m
sup hūmilitatē amica sui / p̄p̄uū q̄ te fām
fiet sibi turbatiōis r̄t̄tate cū q̄ ab sit.
Ubi nō ē t̄t̄t̄a i / genit̄ q̄n i mo / q̄libz

secundum necessariam sibi gratiam iuxta mensuram illius
delectatur. Una est ei visio omnibus certius de-
lectatio una. Et absque istis duobus ordinibus
alius medius ordo non est videlicet unus superi-
or et alius inferior. In medio autem istorum uari-
etas differentie retributionum existit. Quod siue-
rit sic uerum est quod insipienti et amati illis
quod dicitur. sufficit in uita gehennam sine in-
teritio regnum non tunc. Nam euertit ge-
hennam. nichil aliud est quam regnum inquit. sic et
in regno exaltatus est in uita gehennam. Non est de-
it nos septimum tres regiones. si quod cum fi-
lius uenit in gloria sua oues quod aduersus eos
autem statuet a sinistris. Nec dicitur tres ordines
si unum aduersus et alium a sinistris. Ad istum
terminos eorum et tabernacula dices. Abiit illi in
num supplicium. s. peccatores. Iusti autem in uitam et
nam. quod fulgebunt sicut sol. Et iterum ueniet abo-
nere et accipere et discurrere cum abraha in regem ce-
lorum. Filii autem regni erant in tenebras et
tiores ibi erant fletus et stridor dentium. quod lom-
bilio omni igne. quod est. Non intellexisti quod
num supioris ordinis ipsa est gehenna quod cruciat.
Bonum est ergo istud homines ad bonum. et ad malum

ipsos ad amorem subdisponere diuina et
ab amore ad uitam agere. tunc. Hic
fuit christi et apostolorum ordo. et ualde sublimis.
Quid se sentit hoc ex huiusmodi continetia et assi-
dua coactione quod in uisione uerit sua otine-
tia infirmitat. et tunc ei tranquillitas. et scia ob-
scure. pro quod mens sua eget adhuc cotidie
et sensum subiectione. et dum uelit alios cura-
re sua destruit sanitatem et erit alibetate. pro
uoluntatis admittit mutationem. Iste reorde-
tur apostolica ubi monentis est abusu solidum pro-
fectorum. et reuertit utro ne audiat tamquam in publico.
modice cura te ipsum. Et dicitur quod seipsum.
et sicut pro sua sanitatem. et per sensibilibus ubi
suis quod uocibus suis militet et deat su-
satio laus sua. Cumque anima sua infirmitate se-
sit tunc et per alius et de alius anima generat.
Nam infirmus cum inuitatus fuit ab hominibus
elogatus. potest eis bene facere potest in celo ho-
norum operum. quod in uerbis dum tunc infirmus
sit et regnat sanitatem plus eis. Ceteris enim
sicut durit ambo infirmitatem cadunt. Illi qui
sanas habent sensualitates et exaltati sunt.
et possunt sumere omnes abusu uideri infirmitatem

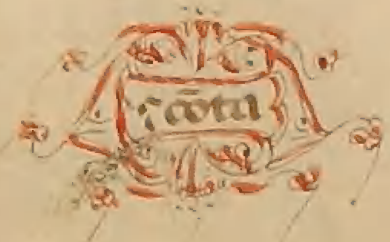
omniū sensuū. nec ab omib; q̄ s̄ accūrit
lesione iārit cordis p̄ exaltatē p̄fec
tiois. p̄dicet. et fructificet ihuilitate. **Et**
dñi sup̄ huiles corde. et aures ei ad p̄ces
eorū. **Q**uā dñi uult m̄te religiosorū cōta
minare imemoria fornicatiois p̄uina
more uana gl̄e p̄bat m̄te ip̄orū q̄ in
um h̄ cogitationis. eē uitium putatur. **Ita**
ei facē osueuit custodiētib; m̄te suā.
iq̄b; nō p̄t seminare cogitationes in q̄s
et post q̄ eduxit eos amunitē suā et cepit
cū cogitatione p̄stina disputare. et elōgu
uent eos. **Ita** in accūrit eis i forma
fornicatiois. et subūtit m̄te i rebus luxie.
Et p̄ q̄dem turbant i subito eorū incursu
p̄ p̄cedentē castitatē cogitationū que
accūrent rebus aq̄b; m̄es fuerat sepeata
quāuis et aminet om̄io app̄i tñ digni
tate deiat ip̄os. **S**i uō m̄es oūsa fuerit
retrosum et cōculcauit primū cogita
onū insultū. q̄ ē cā s̄ i inductionis sedū. et
d̄facili pot̄t uitū supari. **M**eli ē ei p̄u
tū imemoria q̄ p̄ impugnatē subripe
uita. qm̄ uita am̄ a sua regitā recte

dūt et mouētur p̄ pūgnā. tūc m̄te ygi
nes i p̄mūt atq; formas. **P**otētiā nāq;
magnā h̄ pūgnā possidet s̄ m̄te etur
lans cogitationes uehemēter etur
et uulū excitans. s̄ sedm̄ primā dē
minationē q̄ diximus uestigia auctōrū
uitōrū nec app̄et i m̄te post expulsioē
ip̄orū. **C**orporalis labor et diuinariū medi
tatio scripturarū osuat mūditiā. labo
rē uō corrobōrat ip̄s et amor. sp̄s et timor
i m̄te osuauit. elōgatio ab omib; et oī
etinuata. **Q**uouisq; recipiat h̄ p̄clitū.
eget diuinis scripturis ut i m̄te sua
lōrū m̄oria i formet. et ex cōtinua lec
tione inouetur i ip̄o motus illo. et cu
stodiat aīq; suā auarū subtilitate pec
cati. q̄ nō dum adquisiuit uitatē sp̄s
q̄ plōgat enoīe arpauatē utiles aīe
et cordationes et appropiētē fugiditātē
m̄as q̄ fit i susp̄sione ip̄ius. **N**am qm̄ u
tus sp̄s sup̄ uenit uitati aīe q̄ op̄at p̄
ip̄m. tūc p̄lege scripturarū m̄adata sp̄s
aduaitur et asemibili matia auxilio
nullo eget. **Q**uā diu ei cor amatiālib;

instructur: doctrinā nimirū error et
obliuio gemitū. cū uō doctrina sp̄s ad
est tūc memoria custodit̄ illesa. **Sūt**
agitationes bone atq; male sūt quo
lūtates. **Prim⁹ ordo. s. agitationū** est
motus transiēs ī mēte sicut uētus qui
surgit ī māi r̄ munit̄ se extollit. **Sec⁹**
s. uoluntatū ordo ē qī p̄mūntū r̄ funda
mētū. q̄ p̄mūnti t̄mūnū nō uir agi
tionū motū sit tōi r̄būtio atq; mali.
Ad ex motu agitationū cōmūtibilū n̄
q̄scat. si uero unicuiq; illarū mutatiōe
tedens. inferius ī cordis fundamēto non
eritēte. priuus es tu ad altandū cotidie
adūsus tua mala atq; b̄a. **Amis** ī p̄ma
ta ē mens educta nouit̄ agnitione uitio
rū p̄ p̄māz r̄ int̄p̄ oratiōis laboras extol
li a t̄remis rebz r̄ negens. s. adhuc sp̄iens
sup̄ t̄e facit̄ r̄ adhuc uolare nō potēs. **U**
rūtamen colligit agitationes suas ī
lectione r̄ opatiōe r̄ timore r̄ cura uicāns
ūitū. **Nā** p̄t̄ h̄. aliqd̄ scire nō p̄t̄. r̄ h̄ q̄
q̄suāt mēte ī pollutā ad breue tēpus.
Postea uero ueniūt recordatiōes r̄ p̄t̄at

q̄ cōtamināt cor qz nō dū p̄fēsit t̄nq̄l
lum ac̄e lib̄tatis. ad quē p̄ obliuionem
r̄rū p̄t̄ longū t̄ps colligit mēte. qm̄ ad
huc alas h̄t corporeas. i. uirtutes que māi
feste opant̄. **Nā** stēplatiōis uirtutes
nō dum īsp̄xit nec ip̄as sentire p̄meru
it. que sūt ale mētis quibz elongat̄ aē
renis r̄ celestibz appropinquat̄. **Quā** diu
sensibilibz rebz ministrat̄ quis dñō ī
figuris diuina p̄sident. r̄ forme rerum
q̄m̄ ī suis agitationibz informantur.
Cum uō p̄fēsit ea que intra res sūt. t̄e
iuxta mēsurā sensualitatis sue mens
erit ad t̄ps sublimior formis rerū. **Qm̄**
aīa tua appropinquet ut creat atene
bus h̄t sit p̄signo. **Est**uat cor tuū. r̄ cale
fit sicut ignis die r̄ nocte. ita ut totum
mūdū reputes tanq̄ stercorea r̄ cinēz. nec
abūm appetas p̄dulcedine mirabiliū r̄
feruētū agitationū que sup̄ mouētur
ī aīa tua r̄ datur tibi fons subito lacrimarū
sicut torrens montū absq; uolētia que
omibz suis gemit̄. **Cū** aut̄ h̄ ī aīa
tua uidens p̄fortare q̄ mare t̄nq̄tasti

et sic adducas opibus tuis et habere custo-
dia et multiplicet in te gratia de die in diem.
quo usque huius obuiam uenis. **N**on dum enim
perfecisti uiam tuam ut pertingas ad opus dei.
quod si postquam inuenias et accipis gratiam lac-
rimarum cessauerit lacrima et calor tuus
frigidus factus fuit sine altatione altius
rei. scilicet in infirmitate corporis. ne est quod perdidisti.
quoniam aut inelatione aut negligentia per-
uenisti. **S**i opus non habes de uirtutibus non lo-
quaris. Pretiose in conspectu domini tribulationes
quod sunt per ipsum et per ipsum. et super omnes orationes et sa-
crificia et odores et sudores quam super omnia aro-
mata. **De uirtute sine labore. Rulca.**
Qualiter uirtute sine labore coris factum.
Reputa sic abortiuum erant. Oblatio
iustorum lacrimarum oculorum suorum et sacrificium
acceptabile gratias eorum in uigiliis. **O**ro
humilis tanquam ab ore ad aures dei. **D**ne
deus meus tu illumina tenebras meas. **I**n
tempore tranquillitatis tue clama in opibus bonis
humilitatis. **C**lamabunt ad dominum iusti po-
dere corporis angustiam. et dolore preces ad
deum emittent. et in clamore uatis sue. scilicet

ordines ad auxilium eorum accedent ut confor-
tent eos in spe consolentur. **C**oicant angeli sancti
in passionibus et tribulationibus per pietatem
suam. **B**ona opus et humilitas homines deum fa-
ciunt super illum. **F**ides uero et misericordia cito faciunt
ad misericordiam transire. **C**alore et actione
in una anima si impossibile est sic in uno homine ex-
tate et modestia agitationum. cum anima datur
hinc calor aufertur ab eo contritio et luctus.
Vinum namque ad plantam si calor ad animam le-
ritate exhibetur. **M**ud calefacit corpus si uerbum
dei ad futurum secundum mentes. **S**ic illi qui ne-
bunt uno figuras et formas altitatis
pergrinat sic tunc qui nebunt spiritum et calefi-
unt nec tribulationem patiuntur. nec aliquid
scilicet. **H**ec autem contingunt simplicioribus
corde et feruoribus. **S**pe et alia filia per assu-
dua operationem et misericordiam. quod omnia perit se
illis qui ambulant in semita mandatorum
dei. **H**ec utique gustant in principio uie dei
per fidem anime sue. omnia enim quecumque uult
deus facit. **B**ea quod pauperes lumbos suos
ad mare tribulationum in simplicitate. in
scriptabili modo per amorem dei. si dederunt

et ga. qm̄ ad salutis portū q̄ cūis dū
gent. et q̄scent in tabernaculis eorū. q̄ bñe
laborauerūt. et solabūtur a tribulacōibz
suis. et erunt in leticia cordis sui. **Q**
sub spe amūt. p̄ asp̄itātē uie nō reūt
nec expectāt ad inq̄rēdū d̄ h̄c asp̄itātē.
s; p̄ h̄c mare transeūtes et asp̄itātē uiden
tes dō gr̄as offerūt. qm̄ lib̄ant eos ab an
gustis et in p̄ibz et b̄modi asp̄itacōibz nesci
entibz ip̄is. Illi uō q̄ multas cogitationes
in m̄te resoluūt et uoluūt uolētēs inuē
rē sapientes q̄ exponūt se cogitacōnū s̄
uōibz p̄ant se pigre et p̄uēdē uolentes
matiam notamti plures eorū an̄ portas
domorū suarū sēp̄ sedentes inueniūt. q̄ di
centes. ut piger n̄smissus aduiaz dicit.
Leo ē in uia et h̄oīda in plateis. et uir illos
dicētes. filios gigantiū uidim⁹ et erimus
corā eis sicut locuste. **N**on sūt q̄ in t̄p̄e obit
sui inueniūt in uia q̄ semp̄ uolunt ēē sa
pientes. s; p̄nē p̄ncipiū om̄io n̄ ualent.
Idiota uō transnatat in primo calore. de
corpore nullaten⁹ animam gerēs. n̄ cogitās
in semetipso utiū luat̄ aliqd̄ n̄ ne d̄ sua

negotiatione. **N**on fiat t̄ multitudo sapiē
lubricū aīe et laq̄us an̄ faciē tuā. s; in dō
cōfissus in m̄te p̄e in m̄tū incedēdi p̄uā
q̄ sanguis plena ē. ne semp̄ uidearis ege
nus et nudus a sc̄a dei. timidus ēi et quē
tos p̄tolat̄ nō sem̄abit. **M**eli⁹ ē eī mors
p̄dō. q̄ uita in cōcordia et pigritia. **C**ū uolu
eris in aīe op̄ dei prius dōe testm̄. tanq̄
nō h̄is inuere in hac uita. et sic ille qui se
p̄uit ad mortē d̄sp̄ans de uita sua. dōn̄
pueniat ad t̄p̄s t̄mini sui et h̄s in m̄te
tua. et caueas ne in p̄dianis spe p̄sc̄is uite
ul' longioris ad pugnādū et uincendū.
Nam spes h̄ uite relaxat m̄tē. p̄ q̄ nich
erh̄ cogites oīo s; fidei da locū in m̄te tua.
et m̄corare dierū q̄ enit̄ p̄t mortē tuā. et
nūq̄ laxatio ueniet t̄ uir sapientē q̄ dic̄.
q̄ mille anni h̄ s̄eli nō sūt sic dies unū
in sc̄o iustorū. **I**nfortitudine tua in aīe
om̄ez bonā op̄atōez nec in duplicitate aī
adcedas ad eam nec hesites in corde tuo si
spe. ne labor tuus fiat inutilis et honor
sa op̄atio laboris tui. s; ēte in corde tuo q̄
misericors ē dō. et requiribz aī dat gr̄as. nō

secūm opationē mūm s; sūm pmpatūdiē
et fidem aīarū nīarū. **A**ut ei fiat ē sic ē
didisti. **D**ulcitate opionū sūt. **Q**uā
ei patit utiēm sui capitis tota die p
collectis horarū talitē agē. **A**lius genu
flexioib; laborās. et sic pmanēs colligit
nūm orōnū suarū. **A**lius multitudine
lacrimarū supplet lacrim collectarū suarū
et cōceptus ē eis. **A**lius sollicitus ē imedi
tatione mētēis sue et colligit reglā in
uictā sibi. **A**lius auāat aīarū suā ī fame
ut ut q; neq;at pplere collectas. **A**li īfer
uenti agitatiōē psalmorū pmanēs cōti
nuā collectā facit ipam. **A**lius studiū lec
tioni et cale fit cor eius. **A**lius scribitur
diuinos osiderms intellectus. **A**li stupe
factus exadmiratione sui a silentio ppe
ditur a osueta meditatione detētus. **A**li
gustans exhis omib; et saturat; gūsus
ē retrorsū et remansit inanis. **A**lius mo
dicū exhis gustans tumefēs errauit.
Alius multa infirmitate et debilitate q;
īpedit ē osuare reglā suā. **E**t alī osuetu
dine alicui; scripte occupatus. ul' abito

nis ul' uaneglie ul' agitatiōis et ruit.
Alius cōmūt et sinerit nec sūt itēga
sua accepit ptiōssimā margaritā.
Cū gaudio et pmpatūdiē sep tēpe
op' dei. et simutatus suis auitus et hesi
tatione cordis. ipē dō adscendē te fac
et adiuturū sūmitatē et auxiliatur
et prudentiorē te faciet. et sū uolūta
tē suā mirabilē adpfectū adtēges.
Cui sit glia et potentia in secl'a seculorū
Amen. **Sermo pinterrogatione; et p**
Quo uinculo reti sione. **I**nt. quant;
netur cor ne discurrat ad mala.
Respo. Sapiā; seq semp et indetina
uite studere. Illud enī uinculū effie
natiōi mētēis fortius nō existit. **I**nter
rogatio. Usquequo ē tēminus itanens
sapiā; insequētis et inquo finit dētina
eius. **R**espo. Ita ē impossibile initanē
tēminū istū pplendē qd q; sū quo adper
fectionē ei pūitaur de fān. **I**tanens enī
sapiē nō ē finis. q; usq; adeo sblimat
donec insecutōrē suū uinat dō et hūc ē si
gnū q; ei osideratio ē sine fine q; sapiā

ē ipse dō. **Int.** Que ē pā tēmita q̄mituq;
q̄ nos faciūt p̄p̄inquare sapiē. **R.** Qd
qs tota uimibz insequat sapiā, r̄isq;
dō tota mēte festinet ut q̄ cū expedierit
eruat ip̄am uitā q̄phiat a se ne fiat
negligēs p̄ amorē sui. **Int.** Qs est ille
q̄digne notat̄ intelligens. **Responsio.**
Qui uē intellexit qd sit t̄m̄ h̄ uita
idem ei potens ē p̄nē t̄m̄ū delictis su
is. que nāq; scientia qs ue intellectus
ē maior isto. uidelicet ut exagitet qd
lit erue possit de h̄c uita cū icōruptiōe.
nō h̄ns mēbrū aliq; agcipiē fētoze ifir
tum. ul' aīe maculā ab ip̄ius dulcedie
sordescētē. **Int.** ei q̄ acut intellectus suos
ut ingēdiat̄ a se t̄a om̄ū, nāq; r̄dicat̄
in ad inuētiōe q̄sideratiōe t̄oi scia.
aīa eius existit sordibz p̄c̄i polluta n̄
atq; siuit testm̄ usq; aīe sue si putat le
ne ad portū cōfidentie puenire insipietio
r̄ eo mūdus nō h̄t. **Int.** Nam n̄ ad sp̄m h̄
modi adducat̄ eum op̄a sua p̄desicē
tē cursū suū. **Int.** Quis ē fortis iūitate.
R. Qui p̄spat̄ i tribulatiōibz t̄p̄alibz.

in q̄b; abscondita ē gl̄ia uictorie sue n̄
cōsidentat̄ dēlectatiōe in qua abscondita
ē uita cōfusiōis que calicē luctus p̄pi
nat semp̄ iueniētibz eā. **Int.** Qs ledit̄
in uitaē quo iur addm̄. **R.** siqs declinat̄
ad bonoz op̄e p̄ tēptatiōis. **Int.** Non dēzil
li aliq; appropinquare xp̄o sine tribla
tione. nec sine ip̄i cōsuatur iustitia cū
quā malitāta. siqs erudit op̄a que au
gent ip̄am recedit ab ea nec cōsuatur
eā. s̄ inuenit̄ sic th̄m̄us in custodia.
q̄tāq; ad letha armis suis expoliatus
q̄m̄ arūdat eum acies inimicōz suor.
q̄sicut nauis nō h̄ns ap̄itū suū q̄ tū
quā p̄merū uigatiōis fonte p̄ua
tū. **Int.** Qs ē illuminat̄ ē it̄lectibz. **R.**
R. Quia q̄ p̄uit adamantudine q̄
ē abscondita in dulcedine mundi r̄ conti
nuit os suū ne decalice s̄ gustaret r̄ sep̄
scupatur d̄ salute aīe sue. nec cessat
acursu suo donec dissoluat̄ amūdū istū.
claudit quap; hostia sensuū suor ne s̄
intret unquā in ip̄o scupia h̄ mūdū. r̄
s̄bi p̄iat occultos th̄m̄os eius. **Int.** **Int.**

Quid ē mūdus ⁊ quō agnoscam⁹ eum
⁊ in quo ledit diligētes se? **R.** Mūdus ē
mētū q̄ d̄sidēno pulcritudinis sue ad
gāpiā; t̄hūc uicētes eū. Qui autē p̄tēda
nē eius amore detētus ip̄m fuit āple
ratus/ amantib⁹ eī nō pōt euadē donec
spoliet eū uita sua ⁊ tū expoliāuit: oīb⁹
erit adomō sua. ⁊ iudic obitus sui lō co
gnoscat eū. **Int.** Qñ uō laborat q̄s exire
de mūdo isto. **R.** Quam diu abscoſus ē,
im̄pō nec pōt uidere gneriones eī. ⁊ sic nō
solū discipulos suos ⁊ filios ⁊ illos q̄ coll
gātur im̄pō detinet mūdus s; ⁊ illos q̄
pprium nō hnt. s; religiosos q̄ eī uicla
disrupāt. ⁊ nīmīū fā erāt sup eū. iā in
apit q̄b̄dā modis inopib⁹ suis uenā
re nec nō ⁊ conculcare. **Int.** Quid faciē
corpi. qñ arādat eū dolor ⁊ grauitas q̄
gloratur cū eo uoluntas p̄p̄is fortitudis
adſiderio bōi. **R.** hōc fit multotiens
p̄ eo q̄ medietas eoz exiit p̄t d̄m: ⁊
reliqua medietas remansit in mūdo
⁊ cōtra ip̄os nō sūt abbas q̄ sūt h̄ sepa
ta. s; diuisa sūt sua ⁊ qñq̄ respiciunt

an̄ retro uō qñq̄. Et sicut ego puto il
los q̄ talit̄ sūt diuisi ⁊ appropi quant
dō mon⁹ sapiens dicēs. Ne accedas ad
d̄m iduppliatare cordis s; ad illū acce
de sic q̄ seminat ⁊ metit. Et dō ill' q̄ ab
renūtiāt ip̄fē ac sūt diuisi ⁊ redeunt
m̄te retrorsū cōtē t̄ōnis t̄blatiōis/ facēs
q̄ nō dū a se carnis d̄sideriū abiecerūt
cū abice illud uoluit am̄tib⁹ eorūdem
dix eis ūbū det̄minatū. Quicūq̄ uult
p̄t me uenire prius abneget semetip̄s.
ut sic ille q̄ patius ē adscendē crucē. ad
sumit īm̄te sua mortis intētā; ac sic
adḡditur uelud lō nō cogitās h̄c p̄tē
itēz illuc uita uita facē d̄; q̄ p̄ficē uult
p̄tā. Nam autē ē ad omēz t̄blatiōez
p̄ta uoluntas. Et cū dō d̄cē uoluit q̄
h̄ eēt. dix. Q̄ uult uiuē ille mūdo p̄tē
semetip̄m auiā uita. quō p̄tē se ip̄m
hic p̄ me. illic iueniet semetip̄m. i. q̄
transit p̄ uia crucis ⁊ p̄tē ḡs suos i
ip̄a t̄h̄t iterū sollicitudine; illuc uita.
p̄tē se ip̄s aspe/ p̄q̄ ut s̄b̄stānēt t̄blōez
erunt q̄ h̄ sollicitudo n̄ p̄tē eū q̄p̄i

quare tribulationibus que sustinentur pro deo. si per
modum que preterit eadem tunc cum ipsa solli
citudine modicum et modicum et educit eum ad cer
tamine uite beatitudinis et augetur in ipso
tunc huius aspiratio: ut super eum; **Qui** uero per
dit animam suam pro me in morte sua ac pro di
lectis meis huius. in uita eterna illesus et inno
cens adest. **Hic** est qui perdit animam suam pro
me et uicet eam. **De**inceps ergo pro anima tua
ad extremam; ex hac uita totale et sic
promisi tibi: talis est uita eterna. et tunc quod
uita prope tuo remissione mea et certi
tudine futurorum bonorum ostendi. **Tunc** enim
uenies eterna cum neglexeris istam. **Cum**que istius
inuenies ibi preterit; tunc preterit in celis
tunc omnia que laboriosa et tribulata repu
tant. **Nam** cum mens ita fuit preterita non habet
certam in tribulatione temporis periculi mortis. pro
perito non odio huius huius uita sua illi mundo
pro affectu; future uite: tribulationes
non potuit sustinere. **Int.** Quod refecit huius
periculi consuetudine et assuescit se ipse in uita
religionis et castitatis. **Ansio.** Corpus uic
sine necessitatibus suis non acquiescit si in

tum impossibile est mens se quam etiam auo
luptatibus et laxatione. que diu ab his que la
ratione operantur longe consistit. **Na** quoniam ui
det materias rerum uoluptatis excitantur
ita concupiscentia. cum feruore. pro quod saluator se
quoniam eum spoliari mandauit et erit dimittendo.
quoniam periculi orationis laxationis casus abicere
a se ipso et sic appropinquare labori. **Et** quoniam
quod tunc inceptum pugne cum dyabolo ipse in dis
tinctissimo expugnauit. **Et** paulus et
admonet tollentes quicquid est. erit daui
tate dicens. **Coegrediamur** cum eo et adsumma
mus obprobrium eius quod est et ciuitatem passus est.
Persecutione mundi et eorum que sua sunt
atque quod tradit oblivioni periculi consuetudi
nes sua. nec laborat in his temporibus multo.
Propinquitate uero mundi et rerum eius: mens asser
titudine sua que totius relaxatur. **Expe**
dit ergo monacho quod in certamine uni
at ut sit in ciuitate et inopia status celle
monachi et sic cella eius uacua et ab omnibus
otiosa que desiderium quietis et mouet ipsum quod
cum ante laxationis longe sunt ab his: non
periculi in duplici periculo. maiori et reuolui.

Nā qñ hō ē egens nōcā utilitate taler
naali sui tūc qutilitas ei fit. & tēptabil.
ñ intp̃ nōcitat̃ ai dōsiterio uidet abum.
& modico qdā fac corp̃ eē & tēptū. & illud
tūq̃ & tēptabile uidet. ñ pp̃ dōltatēz abi
omedit. s; ut nām tñ substētet & sōt.
Occōnes ei h̃ ato mīserūt hōiez ad religi
onē suā tēblone ac tēstia mīas. **E**xpedi
aut monaco nullatenū omiscen īpugnā
tib; eū. s; ab eorū dē & aspectib; abstinere
& elongare se appiqtate eorū & h̃ dico ñ so
lū puentre. s; & pomib; īqib; examinātū
& p̃hūc libtas monachoz. **Q**u hō accedit
addm fed' inie ai dō dehis omib; abli
nere. q̃ sunt h̃. **N**ō uidē faciē mulis. nec
respicere formosorū aspectus ñ & cupiscē
qdq̃. ul' epulani. ornatū iuestib; nō uidē
nō respicē hōiū. sclariū dīgtates eorū ū
ba nūq̃ audire. nec ea q̃ sūt de eis q̃ mī
tas uires acgrūt uita d' ppiqtate iporū
lavantiū adlectū & altāntiū adlectū sa
piā & ppositū ei. **E**t si aspectus hōz mou
arbitriū gelū hūtis ut inclinet ad op
tionē eoz manifestū ē q̃ aspect' & uorū

potentiā hnt captiuādi aīū ad se ipz
Et si nichil plus fiat solitudo. adifesta
tionē tñ p̃hiorū induc' eū. **E**t ideo qdam
dcentatorib; seib; religiosis. uidēs qdam
ilertē filēz mulierib; reputauit h̃ nax
uū mīa sue atq; dāpnosū īpugna sua.
Quis ei potit se aliis ingerē & fidētē p̃t
quā scē iste nō acceptauit iēre ut salu
taret frēz illum. **D**ecūit ei puidētē ille
senex. q̃ in qd si cogitauero tñ ac nocte
q̃ h̃ sit talis fiet mīactura nō pua. **P**p̃t q̃
dīe alius. **E**go qdē filij nō timeo. uerūtām
q̃ uolo m̃ iducē pug' iuanū. **N**ā recorda
tio talū infuctuosa fac mīa turbatōez.
Adunū q̃q; m̃brū cōs h̃t pugna h̃ & dō
custodiē se ipz & dīminuē pugna in ipso
tāq̃ si iā appiqtāz. & q̃q; h̃ sibi faciat uio
lētā ad hōnū tñ p̃clitāt uidēdo sep atq; &
cupiscēdo. **S**ic medianales herbe mīte sē
mīra & tectē & inestate nēo agnoscit eas
p̃peas estum. ai aut ex aqua sūnt hūm
tate ac p̃cepint uirtutē aerei fugons tūc
appet q̃lib; illorū s̃p̃s ū fuāt in t̃ia sepl'
ta. ita q̃ hō qñ ē ingra nūq̃llitatis & fer

uore abstinentie q̄scit amultis uirtus. sc̄t
cū ad sc̄lares accedit tūc uidet quō q̄libz
uirtū eratit et subleuat capd suū. maxie
cū odorauit q̄tis odore. **Hec** aut̄ diu. ne
q̄s ofidat in cor suo q̄ diu uiuit dñi mou
atur: tūc oñdā q̄tū fugi recessus q̄ long
aselo uiuant quecūq̄ ferūt nob̄ ofusiōi
recondatione sui erpedit nos timē. nec con
culcant oficiā: et tēpnē eā. **Unde** tū rēptem
duce corp̄. et facia nī q̄ pñia: acquim. **Qui**
autē omibz ē ut cū pūgne plangemus
anob̄. q̄ q̄ erhe corpus angustia: pūat
q̄ timco ne cū supuenit acco. in cātus in
nā p̄ pūgnatēz cor ināuit. **Iūc.** Q̄ap
abierit a se rēptatiō: et ināuit ad pūgnā.
q̄ ē inuū cū i pūgnā abstinentie. tūc iapic
pūgnā. **Pro.** Illud notū ē omibz q̄ aū libz
certamīs p̄cā et cupiscētie inuū: est la
tor ieiunij. maxie pūgnatiū q̄ p̄cā qd
inū nos ē. **Signū** quāq̄ odiū q̄ p̄cā et
cupia: cū erhe appet in certatoribz iū
sibilis h̄ pūgne: si cū ieiunio uigilie ne
tis co opantur. **Quia** q̄ aut̄ p̄cā uirtū
suā facit h̄ pūgnā diligit hie fit cū

sticatio amiais. Sic enī q̄s uirtū iūu
omū maloz ē. et latio sōpni q̄ adēdit
luxurie cupia: ita uia dei sc̄a et oīs uir
tutis fūdmētū ieiunij ē ac uigilan
tia i fūctio dei in aua fūctio cōis. p̄ totū
nat̄ q̄ dulcedine sōpni. **Ieiunij** p̄pter
nō ē omīs uirtutis. et inuū certamīs. et
corona p̄tinetū et pulchritudo uirtutis
et sātatis et splendor auitatis et p̄cā pū
ue ianitatis. et mat̄ oratiōis. et fons sa
piētie. et magi inq̄llitatis que p̄cedit d̄
lō. **Sicut** imitatur sanos oculos d̄side
riū lucis ita sequitur ieiunij q̄ cū dilecti
one fit d̄sideriū orationis. **Cū** q̄s cepit
ieiunare. et h̄ d̄sideriū allaq̄ dñi pūcē i
apit i mte suā. **Ieiunās** nō expectat u
ilecto suo dormiat tota nocte. **Cū** sigillū
ieiunij supponit ou hōis cū mens i con
punctione meduatur et cor cū p̄duat oñē
inestitia iacet in uultu eius. et pūe cogi
tationes elōguntur ab ip̄o. **Plantas.** **h̄y**
lantas nō inuenit i celis cū. et cupia: uir
tutis et inuū iūu. **Quia** q̄ aut̄ p̄cā uirtū
suā facit h̄ pūgnā diligit hie fit cū

reducatur in salutem. **E**t ei hoc magnum
donū ad omne bonū. q̄ negligit illud amo
uet omne bonū. qm̄ illud ē mandātū qd
ab initio fuit īpositū ad custodiam nre
nature. n̄ cecidit principiū plasma
tionis nre. **V**erūtū unū scū ē erēmiano
p̄ma īn cōtatores ueniūt ad dei tiorē
p̄tq̄ legem eius cepint custodire. **S**al
uator. q̄ qn̄ appuit mūdo hunc tēp̄e.
nā p̄ baptm̄ eduxit eum sp̄s ī dēstam
re uinavit. xl. dieb. **S**ilr̄ aut̄ rōs qui
ereunt p̄ eum r̄ scātur eū. sup̄ hoc fū
damētū ponūt initū pūgne sue. **A**r
matūra ē eū īp̄atu p̄dm̄. q̄s negliget
illā r̄ nō culpabitur. **E**t sibi q̄ edidit
legē ieiunat q̄s ē ex obfuantib. legē
quē nō oportet ieiunare. **P**pt̄ q̄ usq̄
nūc genus hūanū uictoriam ignorat.
nec dyabolus fuit ūquā cryptus sup̄
tione suā p̄ntam nāz an̄ ieiunū. **I**n
hac armatura. ab ip̄o principio fuit
hō formidolosus. r̄ dñs n̄r ih̄s x̄ps p̄
x̄ps r̄ p̄m̄ q̄ētus uictorie fēs ē ut ta
ret p̄ntāz coronā uictorie sup̄ capd̄ nē

nre. **E**t dixi qn̄ uidet hanc armaturā
ap̄d aliquē hoūm. statū t̄rē r̄ uenit
ad recordationē sup̄tioris sue. quam
a saluatore p̄llus ē ī d̄sto. r̄ uirt̄ eū
ōfundit ī armatura nob̄ data ap̄ n̄a
pe n̄r. **E**tia igit̄ arma sūt hīs fortio
ra r̄ maḡ cōfortatēz exhibētia ī puḡ
q̄ sit d̄ sp̄s malignos. sic exp̄mentur
fām ar̄p̄. **N**am q̄to plus fatigatur.
affligitur corpus tanto magis t̄p̄e q̄
atūant hoīez aces d̄monū. cor ip̄ius
a cōfideā d̄fensatur. r̄ q̄ ieiunij āma
tum uestitur omī t̄p̄e ē ad cēsus. **G**elo
tes. **H**elyas cū celauit. p̄ lege dei. ī hac
armatura uiait reducēs ad mēdōnā p̄f
fessionis sui māduta sp̄s sc̄i. **Q**uēdiat̄ est
ieiunatio uetis testā r̄ gr̄e dare nob̄
ar̄p̄. q̄ negligit ieiunū. ap̄d cetā p̄u
gnaaila latus ē infirm̄. r̄ signū lara
tionis aīe sue d̄mōstrat. r̄ d̄t lara uicto
rie īpugnāti eū. q̄ nudus eḡd̄ietur ab
ea. q̄ m̄bra eius nō sūt induta feruore
famis ieiunij. **I**t̄ p̄ ieiunū hō ī ḡuillus
m̄te fuit ap̄d cōkursus difficilū uictōz

Ubi dimittas mīribz / q̄ nichī gustabant
īdie qua coronā p̄stolabant mānī,
s; sic ad nuptias p̄nti. expectabāt atur
re gladio / ieiunio cum hyūnis / p̄s
ramtas. **N**os q̄q; q̄ adinuicibile man
tinū uacati sumus. ad p̄cipiēdas s̄fici
tione coronas. uigilemus ne taliqua
p̄re. negatiōis signū n̄ris munias exi
beam. **S**unt q̄tū hūtes h̄ opī q̄ querūt
agitationū pacē ac t̄nq̄llitatē nō sen
tunt uitioz. **O** s̄ h̄ uitiā absconsa sūt
ī aīa q̄ nō conq̄t̄ plalores t̄mmodū
cōiles. nec q̄ p̄ eos agitationē artant
ap̄ illos q̄ a sensibz seip̄ ex p̄ge fiunt.
q̄ labores h̄i asp̄ia t̄uentur h̄iēz. i
ne ab eis r̄demonū turbatione uīcāt.
pacē uō r̄tranq̄llitatē aīe nō īp̄dūt.
s; tūc m̄bra q̄ sūt īt̄a moraficiant.
r̄p̄iant agitationū pacē cū solitudi
cōicamus. **N**am q̄ cō sensus ext̄as
cessauerit aturbaone. r̄p̄manf̄int
īopatione. s. h̄i p̄ aliq. t̄ps sentiet h̄i
pacem t̄i quo usq; d̄fecerit h̄i atur
h̄iūm. m̄bra eius cessauīnt adiffusi

one agitationū r̄adse collegit seme
t̄psū nō potit cognoscē suā infirmitē.
Quēdo ēi sicut ait b̄s basilus int̄u
ē mūditiē aīe. **C**ū ext̄ora m̄bra cessa
uent ab ext̄iori s̄sinate. r̄distructā
ad ext̄iorē r̄gionē. ex p̄ge sic cor ad s̄p
tationē int̄ionū que int̄ cāia sunt.
r̄h̄ b̄i p̄manf̄it h̄i m̄b̄mōi inap̄iet ad
mūditiā aīe ambulare. **I**nt̄. **N**unq̄
nō pot̄ in cōūlatione q̄ ē ext̄ otium aīa
mūdant. **R**io. **A**rt̄i que cotidie īngatū
q̄n sicutur m̄diu ei. **E**t q̄n minuit uas
cotidie it̄apiens inc̄mentū. **E**t s̄mūn
dan nichī aliud q̄ euitare q̄u s̄actē. t̄lib
tatis. r̄necēdē ac cōsuetudine ei. ille q̄ ac
tualit̄ īsemetip̄so ul' ī malis p̄sensu
suis īnouat eiusdē lib̄tatis īm̄cōiati
onē que ē agnitio malitiē q̄n potit e
aīam suā ex hoc mūdare. ul' q̄n potit
cessare ab īpugnatoribz ext̄ioribz l̄
am̄pleatur. Sicut cor cotidie s̄ordet q̄n
mūdāt a s̄ordibz. r̄ub̄ ext̄iorū effectū re
sistē neq̄ q̄to minus pot̄ cor mūdare.
Et q̄ ī medio ext̄as īst̄at r̄r̄p̄ent

condie frequēte belli nūtiatioz audi
re qm̄ p̄sumit p̄cisa maiā sua. Verū
tamen cum ex hoc elongatus fuit tē
primo modici et modici quiescē pote
rit abintus q̄ quo usq̄ fluvius sup̄
ostuat aq̄ ipius inferius m̄ me de
siccant. Cum aliq̄s uenit inq̄etudie
tūc p̄t aīa sauptam uitia et discēner
sapīaz que ē in ea tūc intior hō erpge
fit ad op̄i sp̄s. et die indies p̄cipit sa
pientia; occultā que floret ī aīa sua.
Ita ad gīam lacrimarū p̄tigit q̄ si
uiolentia fuit et p̄ducat ip̄m ad p̄fec
tione dilectionis dei. **Inc.** Que s̄ certū
argumentū et signa appinquantia inapi
enti uidere fructū occultū in aīa sua.
Respo. Est q̄ q̄s p̄meruit gīam lac
marū multaz que sine uiolētia fuit.
Nam sic t̄minis posite sunt lacrime
menti inē corporalia et sp̄ualia et inter
uitiositate et mundicia quo usq̄ n̄ re
apit hō istud donū. adh̄ in certon hōie
manet efficacia op̄is sui. nec p̄sensit
adh̄ efficacia occultoz sp̄ual' hominis.

Nam cū q̄s incepit a corporalibz h' s̄eli
separ. et t̄minū q̄ ē in t̄ra nām uisus
fuit in seundo. Itam adhuc gīa; lac
marū p̄tigit. et sola p̄ma occulta p̄u
satione inapiūt lacrime iste q̄ p̄ducat
ip̄m ad p̄fectionē dilectionis dei. Et quā
to magis dicit in ip̄a. donec bibat in
ip̄is lacrimas in cibz et potu suo p̄ mil
tam p̄seuerantiā carūde. Et hoc est si
gnū certitudinis q̄ mens recessit de
mūdo isto et p̄sensit mūdū illū sp̄ua
lē. Quāto magis q̄s appinquant m̄te
sua huic mūdo. tanto plus de his la
cimis d̄fām inuenit. et cū mens ei oīo
fit ī mūdo isto. totale d̄fām patitur hī
lacrimarū. Et hoc ē signū q̄ inuitus sit
sepultus. Lacrimarū quedā aduēntes
et q̄dā īpinguātes. Oīs autē lacrime q̄ ex
corde p̄cedūt p̄ p̄cā d̄siccāt corp' et adu
nunt et ip̄m a rebrū ledunt. Et p̄tō q̄dē
p̄huc ordinē lacrimarū exnāitate accir
rit hō et p̄ eas ap̄itur sibi hostiū in q̄adi
s̄ ordinē meliorē q̄ ē gaudiū in q̄ reap
hō mīam. **Hec** lacrime s̄ q̄ ab intellectu

pfluunt. que corpus decorant p̄t̄ r̄p̄m
guāt. r̄ s̄iñ uolentia p̄ semetip̄s ema
nant. r̄ aspectus h̄ois altit̄ur sicut dia
tur. letificat cordē facies uirēt. **Int.** Que
est resurrectio aūc quā dixit apl̄s. sic̄ sur
reris̄tis cum x̄. r̄c̄. **Insio.** Illud qd̄ dixit id̄
apl̄s. **U**s qui dixit de tenebris lucem m̄di
ari. lucem in cordibz uir̄s. resurrectiō uo
cans. ostendit recessū auct̄itate. uidelicet
ut fiat h̄o nouus nich̄ h̄is de ueti sicut d̄.
Ualv̄ eis ex nouū r̄ sp̄m nouū. t̄c̄ ei figāt
r̄p̄s inobis p̄ sp̄m sapientie r̄ reuelatiōis
agnitiōis dei. **Int.** Qd̄ ē breuiloquū. **R.** Vir
tus op̄atiōis solitudinis. solitudo sensus
mortificat extēiores. r̄ suscitāt motus i
tēiores. s̄ cert̄infecta op̄atio istoz d̄ia op̄a
tur. **Int.** Que ē cā uisionū r̄ reuelationū.
q̄ qd̄am uident qd̄a uō laborant p̄ eis?
uisiō nō op̄atur in eis. **R.** Cause multe
sūt qd̄a uero sūt p̄ dispensat̄ez gr̄a gē
neralis utilitatis. qd̄am uō sūt ad cō
solationē r̄ confortationē r̄ d̄ct̄nā. Et p̄
qd̄am p̄m̄ia dei dispensat̄ hec oīa h̄oibz
tribz mōis ex maxima p̄te. **U**l̄ i s̄p̄liat̄ibz

qui sūt absq̄ malitia penitus. **U**l̄ q̄b̄d̄
p̄f̄e s̄c̄e ul̄ h̄n̄tibz celum ignitū fidei r̄
dehe s̄c̄lo d̄sp̄atis. qui p̄f̄e ab inuitia
uerūt r̄ acob̄itatione h̄oim̄ recessūt.
r̄ p̄t̄ d̄m̄ nudi eḡssi sūt. nullū auxiliū
auxiliibz expectantes. s̄ip̄ q̄s inuit
aliqū formido p̄ solitudinē. ul̄ q̄n̄ carū
dat eos p̄iculum mortis ex fame ul̄ in
firmitate. aut q̄ ex aliquo in casu r̄ tri
bulatione ita ut quasi approp̄quent
d̄sp̄ationi. **C**onsolationes ergo q̄ fiunt
talibz nec sūt illis eos sup̄ant ilalore
p̄ma cā h̄ ē. **Q**uanto q̄s h̄t̄ solationē
h̄uānā ab aliquo uisibiliū tanto sibi
h̄ solationes nō fiunt. n̄ p̄disp̄at̄ez
aliquā gr̄a cōitatis. **M**obis autē s̄mod̄
solitatis ē q̄ hec testatur unus d̄ p̄ibz
q̄ p̄oip̄a solone p̄ces effudit r̄ auduit.
Sufficit tibi consolatio r̄ colloquū h̄oim̄.
Alius eodē modo cum eēt in solitudine r̄
inuit iurta solitudine solitarior̄ epu
labat̄ mom̄i hora gr̄a consolatiōis. cum
aut approp̄quass̄ mūdo q̄ sūt cā uir̄
solitudine nec inuit r̄ supplicauit ad

cām s̄ significari dicēs. **Nūq̄d** d̄ ppter
ep̄atū recessit a me gr̄a. **¶** **R**ensū ē ei
nō. s̄ q̄a dō dispensat cum hīs q̄ unū
mō amōrāt. reos h̄ s̄ solonibz dignos
facit. **¶** **A**ndrens ē enī quēquā diuinā
reap̄ s̄ solonē et istum. n̄ sit obdispē
sationē aliq̄ p̄dōz. **¶** **I**nt̄. Est idē reue
latio et uisio. **¶** **R**. Non. **¶** Imo diff̄a ē. Re
uelo enī multotiens d̄ d̄ duobz. **¶** **N**ā q̄
reuelat occultū omīs uisio d̄ reue
latio s̄ oīs reuelo nō d̄ uisio. nā re
uelatio ex magna pte def̄is et ante
gustatis adāpitur. **¶** **V**isio fit quasi
ymaginibz et formis. sic olim f̄elice
antiquē. ul' insōpno p̄fundo. ul' uigi
lando. et aliq̄n certius alū uō infan
tasinate. et quodā modo obscuro. **¶** **P**p̄
q̄ q̄p̄e quidet multotiens ignorat
utruq̄ uigilādo uideat an dormiēdo
aut puāem audiat suscepcionē. **¶** **Q**n̄
q̄ ū formā aliq̄ uidet. aliq̄n maui.
uidelicet facie ad faciem. **¶** **E**t uisio et col
locutio uirtutes sūt scē dignis appē
tes et reuelationes faciētes id̄stōzibz

locis et remotissimis ab hōibz. **¶** **H**ec ḡ fi
unt cū er̄acitate hō eget eis. s̄n h̄t
aliā susceptōz ul' s̄ solonez ex loco. **¶** **R**eue
lationes uō q̄ secūtur ī mte p̄ mundi
tiam. et adeptē sūt et solūm p̄fōz et pi
torum existūt. **¶** **I**nt̄. **S**i puenit aliquis
admūditiā cordis q̄ ē signū eius et q̄n
agnoscat hō q̄ puenit admūditiā
corip̄us. **¶** **R**. Cum uidet q̄ omīs h̄ies
cē bonos nec appet ei q̄siquā īmūdus
ul' otaminatus tunc ē mūdus cord̄ q̄
ei p̄ficiat ūbū apli. reputate oīs p̄tio
res ex cordis sinceritate. n̄ pueniat ad
illud q̄ d̄. **¶** **O**culus boni nō uidet mala.
¶ **I**nt̄. **Q**uid ē mūditiā. et usq̄ quo ē t̄m̄
eius. **¶** **R**. **Q**uanditiā ē obliuio sp̄rum
scē que sūt q̄ nām quas īmudo ad in
uenit nā. **¶** **T**im̄us aut q̄ q̄s libet ab
eis ē ut redeat hō ad p̄māz simplicitatē
nature sue. et īnoxētiaz ut puer s̄n pue
rili d̄fectu. **¶** **I**nt̄. **D**ecet aliquē adhūc or
dinē puenire. **¶** **R**. **S**ic ecce abbas sysoy
sic puenit adhūc m̄saz ut q̄rēt a suo
discip̄lo sic comedisset annon. **¶** **E**t alius

quidā de pūibz ad tūlē simplicitatē pau
lomū pūcīlē dūcūt. ut omīū q̄ h̄ sūt
eēt oblitus ⁊ omediss; an cōiōnē n̄ adi
saplis īpēdūt ⁊ discipuli sui dūcebant
ipm ad cōiōnē q̄ puerū. ⁊ mūdo q̄dem
puer eāt. s; ī aīa p̄fēs erat ap̄d dñm. **Int.**
Quā meditationē ⁊ exercitiū h̄c d; soli
tarius insolitudine sua ne thudeat
mens in cogitationibz uaiis. **Ansio.** De
meditationē ⁊ exercitiū quena quō morti
ficiūt hō ī cella sua. **Nūq̄d** hō pūgil ⁊
festinus q̄ ad aīā eget īfingatione
q̄lī gūfēt dū mō sit secū de luctu. **Qd**
aliud ē meditatio monaci ī cella sua.
q̄ luct? **Nūq̄d** aluctu uacat ei ad aīā
cogitationē respicē. q̄ nāq; meditatio
melior ac erudit. **Ip̄** nāq; fessio ⁊ soli
tudo monaci. silitudine h̄c gūfātibz
ī sepulcīs. q̄ ab hūano gaudio distāt
daret eum q̄ luctus ē opitio ei. ⁊ ip̄ co
gnom̄ noīs ei adh̄ inducit eū luctus
ei app̄lat. **L**amatus corde. ⁊ oīs quāq; s̄i
lugētō eḡssi sūt d̄ hac uita. ⁊ ex quo s̄i
lugēhāt. ⁊ eoz oculi plēi lacrimis sēpēnt

donec eḡderent d̄ hac uita q̄ nō plora
bit. **C**onfōlō d̄ luctu n̄ salatur monaci.
Qui mōtūū suū h̄t an se p̄itū eget de
tina quā rōne utat lacrimas. **Aīa** tua.
mortificata ē ī p̄cīs. ⁊ iacet an̄ p̄spectū
tuū. ⁊ n̄ p̄fā tūlplatores h̄ plauerūt
ille quī n̄b; ē repletus. quō sustine
bit ut aplanti req̄scat. **Q**ue meliora
ap̄ te q̄ q̄ sis mūdos nō indigēs luctu.
Suēnīm' ad getē insolitudine. tūc po
tēim' ī plantu manē. p̄ h̄ assidua mē
te dñō supplicem' ut nobis h̄c lāgiat.
Nam signū h̄c optinuem'. q̄ ceteris
dōis ē p̄noz ⁊ supna. admūditiā īnḡ
diem p̄ ip̄m. ⁊ cum īnḡlli suūm' ad cādē.
nō auferatur anob' usq; ad nīm̄ exitū
uite hūi. **S**tī mūdo corde q̄ nō ē t̄p̄ īnḡ
nō papiāt d̄lectationē hūimodi lacri
marū ⁊ ī ip̄a sēp̄ d̄um p̄templetur.
⁊ r̄stentibz adhuc lacrimis m̄ctis suis
p̄merent' uisionē reuelationū ei ī c̄cel
lentia suarū orōnū. n̄ ē eis orō s̄i lacri
mis. ⁊ h̄c ē q̄ d̄ ait. **S**tī q̄ lugēt q̄ ī ip̄i
solabūtur. **D**e luctu q̄pe uēit hō ad mū

diuam aīe. p q dicens dō q ipi solā
būtur nō expōit quā solōne. **N**ā
cū monachus placmas regione pme
ruit tūlū uitiōz / q puenit ad capū
mundicie aīe. tūc occurrat ei hī solō.
q nō pōtūtur ab hīs qhic iuenit eā.
q p ipam tūlū solōni q h nllatenus
iuenit. **E**t tūc itelligit solōne q su
sapit finis luct. q dō p mūditiā lugē
tibz elargit. q mēces ē stānue lugen
tē aliquē auitus molestari. **I**mpōsibile
ē enī istud. q simite lugētis ad tps au
tionū p mēdicatione possūt lacrimae al
tāre qd dices d hīs q die natuq per
pientia; hnt hanc opationē. **A**uxiliū
autē q sit ex lacrimis nō nouit pē il
los q hūc opatiōi suas aīas ēdiderūt.
Omīs scī hanc introductionē affectāt.
q placmas apitur hostium coraz eis.
ut ad regione solatiōis ingdiatur
inqua regione uestigia dei p reuelōne
ymaginānt. **D**e ordine monastice
solatiōis q d stantia q diffia q qua
litū tutes nascūt ab inuicem. **C. V.**

Ex opatione uiolenta ouit calor sū mē
tura qui ī corde gignit ernouis agi
tatiōibz q d nouo supueniūt mēta q tūc
mētē acuit īpārū feruore. **H**ec autē
opatio q aucta mētē acuit īpārū fe
uore. q pōtūtur ei uisionē q parit feruen
tes agitationes quas pōiri ī p fundi
tate uisionis aīe. q stēplatio dō. **H**āc
stēplatio parit feruore. q feruore q
fit ex gignit stēplatiōis / d fluxus gignit
lacrimarū. in principio ps modica. s;
multoties supueniūt hōi p diē. q tēz
dificiūt. q tēz pueniūt eidez in desine
tes lacrimae q recipit aīa pncem agita
tionū q ī pace munditia exaltat q p
mūditiā mētis uenit ad uidendū se
ceta q mūditiā ē absconsa ī pace q
pūgnis successit. **P**ō h ptingit mens
ad uidendū signa q reuelationes sicut
ezechiēl pphā uidit. q d signat p tres or
dines p quos appropiquat aīa adō. **R**ec
ē adō natūz spēs horū opū creaturē p sim
gula q sūt omībz nota. **P**erūtū q ī dēp
ma ē occurrētibz expositio earūdez. quin

imo ualio est potest. sic ego dico ipas
explicare non pigritulor. **I**nitium autem
omnium est bonum propositum erga deum et spiritum
conuictibiles solitudinis que nascuntur ex
multa abstinentia et elongatione seculi
um que sunt iste. **f**ames. lectio. pugiles
totius noctis uigilie uix posse unicuique
multitudo genus fieri nonum nocte. **t**horis
dierum et nocte multotiens fuerit admi-
rer. per qualibet uice. **A**doleturque auxet
sic recedatur. **S**unt et quedam que addiderunt
huic numero uix posse suum. **A**lii una omnia
faciunt per tres horas habentes mentem pug-
ile absque uolentia. et relatione cogita-
tionum presentium in facie. **E**t hee due species
manifestant et exponunt multitudinem
diuturnam gratie que aulibus hominum diu-
sum inuenta sua. **Q**uis uero sit modus alti-
us orationis et pseuerantie in ipa sine uo-
lentia diuam publicare. seu ubi aul-
erantia aulam explicare ne silectos
non inuenire splendorem que legent. existima-
ret mutalia esse que scribuntur. uel si inue-
retur ea scire perpendere utique illum que

idignu

rerum ordinem ignoraret. **E**t sic exhe ultia
conagiet uilipensio expectandi uero desidia.
Et hec in appere luctuus in hiis rebus uirtu-
tibus apli que aut depphante. **Q**uamquam
turbae addiscere cupit prius ambulet et
deum et opus meti faciat et sona. et cum ibi
is fuerit ipse adiscet per semetipsum deum ei sedet
cella tua et eadem omnia te dabit. **modus**
pugne **et** eos **que** ambulat **aita** **uia** **que**
Habet consuetudine ad mundum **supra. C. vi.**
sanus noster dixit. et descendentes in hanc pu-
gnam acies ingeniose ordinare secundum figuras
amorum suorum. quorum uultum suorum aspectum.
modum sue pugne mutare. **I**nhis que sunt ipse
posito suo desides et agitatus. et firmi re-
spiciat et ab ipso principio uie. uehement. et er-
ma pugna accipitur formidie et uideat
eis uia eorum aspectus et difficilis et dicat. **S**i pri-
cipium est sic diuini et difficile usque ad finem
et. quod potest obuiare certantibus multis inue-
statis. et certare stare uel perire nequeunt.
non aliud respice per euentum sollicitudinis ar-
ta hi. **E**t demodico ad modicum stringit
et eos pugne sua dixit. ut uel fugiant. **I**nmo

et pugna. et certat
et eos certantes
firmas ita uel
eos faciat
et tunc ab
ipso principio
ue.

ds ē q pmittit eū uires ad sūmē p̄t eos.
pro q̄ inhesitatē et frigiditate ad cēta
men dñi sūt m̄ḡli; dñ ei. **M**aledēs hō q
op̄ dei facit negligent et phibet manus
a sanguine. **I**tē p̄t ē dō timētib; eū. **N**ā sū
tiore et frigiditate p̄cipit dñs obuiāe dya
bolo dicēs. **I**nape destruiere eū. et uirue q̄
eū ad pugna et p̄lectere illi uirile et in
ape sup̄ ponere timorē tuū sup̄ om̄s in
micos tuos q̄ s̄b celo sūt. **S**i enī nō fuis
mortuus morte carnali sponte p̄bōita
te dei iuitus a dō spūalr moreris. **C**ūq̄
sit id p̄s tua ne difficile geris pro sp̄o
te reape t̄pales passionēs et uirte ad glā.
Nam si i pūgna dñi mortuus fuis t̄p
lit; ip̄e te dñs coronabit. et uenābilibus
reliquis tuis honorē martirū exhibebit.
Itē sicut p̄dixi q̄ i suis p̄morduis s̄t ne
gligētes et laxi. et q̄ conati nō sūt ēdere
morti semetip̄s. ex h̄c in om̄ib; puḡis
appēt in bralles. imo dñs p̄mittit eos p̄
seq̄ et i pugnar. q̄ nō exq̄sierūt eū i uir
tate. s̄ q̄i tēptantes et in uirātes p̄baue
rūt p̄ficere opus dei. p̄ q̄ dya cognouit

eos ap̄ principio. et p̄baue agitatōes eorū
quales erant. **Q**uales. s̄. formidolosi
et diligētes se. p̄centes corib; suis p̄ q̄
p̄seq̄tur eos sic i p̄cella q̄ uirtutē spūa
lē quā uidet in sc̄is ex s̄uetudīe nō uidet
i eis. nam s̄ affectū hōis circa dñm et i tē
tiōis p̄p̄itū erga ip̄m. ita dñs cohopatū
eidē et p̄stat auxilium ondit p̄udentia
suā. **D**ya nō p̄t appropiāre hōi ul' tēp
tationes inferre nisi se gessit negligē
ter. ul' dñs p̄misit ul' se ip̄m laxauerit i
agitatōib; p̄uis auaritate ul' elatōe.
ul' agitatōib; hesitatōis. aūq̄ dupli
catōis. **T**ales expetit dya ad tēptandū.
Nouitios uō et simplices et rudes nō ad
sic sc̄os et magnos q̄ nouit q̄ nō p̄mittit
dñs eos i cadere i manus ei. q̄ nō suffiaūt
ad tēptationē dya. nō unā cā h̄nt q̄
p̄dixim; q̄m tūc uirtus dispensationis
dei elongatur ab ip̄is. **S**c̄ds mod' puḡi
Illis uero quos fortes corū dyaboli. **17.**
et uirtuosos uidet dya mortē p̄ nichilo re
putātes et i magno celo ex̄s̄os ad om̄es
tēptationē et mortē. et tēptantes uitam

et corp' et mundū et omīs tēptatōēs: nō oc-
cūrit statū dñi nec ostendit se mltū
ei s; rēbit se ipm et dicit eis locū. nō autē
rit eis ī principio īptus eoz. n; spōit
acies ad īpugnandū eos. **M**ouit ei q' omē
feruētū ē ī pugna principū. et q' īpugnū
multū celum hñtes ad lethe et pugtōēs
d'facili nō uincūt. **Q**uā diu uidet eoz ita
nō audet attigē donec uideat frigiditē
a celo. et p'actes arma q' s' p'auerāt ī me-
tib; suis. ī malitōne uiloz dei et omēo-
natione eo opmūtū et auxiliantū eis. et
sic d'lidie eoz tēp' adtendit. **C**ūq; uisū
fuerit modicū ap'mis agitatioib; s; et
ipī a semetipīs īuenire incepit ad iue-
tiones sup'itōis sue. ablandimentis
sapie q' oriunt' in ipīs tūc effodit fo-
ueā p'dictōis aiab; suis. p' elatione
agitatioū suarū q' fuit ap'ig'ia p'q;
frigiditas regit in ipīs. **H**ec itaq; dñi
nō fac' sponte. qm īpeditur ne īpugnet
eos. ul' q' p'cedo ul' erubescendo ab eis
q' p' nichilo h't eos s; puto q' uirtus dei
circūdat eos q' se p'tinet īferuore geli

aga dñi. illos filii q' puenit eg'dui
tur et sine īmactatione renūtiāt et
sp'it et dūt idm et gignūt s' quē īcūbit
eis pugna h're. **I**dō expellit d's audilita-
tē maligni ab eis ne tagat eos. q' refre-
nat uidens custodes eoz dū nō cūsaui-
liū nō excuriant a se ipīs. q' sūt oratō
labor et humilitas. **A**uxilior et auxili-
tor eoz nunq' recedit ab eis. p'spice et
scilicet ī corde tuo q' dilectio dilectatō-
nis. et dilectio genis ē cā p'missiois. **S**i
q's aut' ab hīs forat' abstineō s'bsti-
nuit a co'opatione dei nūq' d'eliquet
nec uincit ipm ag'di p'mittet. **E**t si se-
mel ag'di p'missus fuit addisiplinaz.
uirtus tñ scā seq't eū. et cōtinet. nō timet
tēptatōēs d'monū s; p'tempnit q' p'fō-
tatus ab eadē uirtute. **H**ec enī diuina
uit. īstruit hōies. ut ille q' paruū pu-
enī aliq' īstruit ad natandū q' cū iap-
mēgi s'bleuatur q' sup' manus d'ctoīs
natat. et q' nō incipit mēgi ex īteallita-
te p'fortat eū dicens noli timē ego te
s'bstineo et sic mat' q' īstruit filiū ad a-

bulandū elangat se ab eo & puerat
eū & qñ mapit ueniedo ad ea; temere
p mollitiē pedū & d; eadē currit & por-
tat iulms suis sic & grā dei portz & in-
struit hoīes q puer & simplicitē se tradi-
derūt imanus plasmatoris sui & illos
q toto corde renūtiauerūt mūdo & abi-
erūt p dēū. Tu aut hō p dñi egssus m
omī tpe; recordare principij pug̃ tue. &
p mī celi q affuit in pncipio itineris
tui. & feruentiū agitationū cū quib;
egssus fuisti d domo tua. & ad pncipioē
pugne tue te iduristi exāina cotidie
talitē te ipm. ut nō refrigescat fēuor
aīe tue in aliquo armoz quib; idur-
es. & a celo q ite ē ad cēsus ipm. filios
dextē. i. agitations hās corrobora. Et
si ipmordis uideis impetū tēptatiois
pferentē te ne larens. qz forsitan expet-
tibi. Nō ē pmittit grās saluator tuus
aliq̃ appropinquare tē nō p dispēlatiōē
aliq̃ in hīs que tē expediunt mīstīdo.
s; ne oīdas dīdiā a pncipio. ne laret
impus/ nō inuenias ultm q supuei

enib; tē in istis possis obstare. s. afa-
me. infirmitate. & tribilib; fantasmati-
b; et & aliis. ne yūtas in tēptatōz prin-
cipiū cētānis tui. q tē auxiliū s adū
sanū s mīstrat/ ne te inimicus tui
ac sic putat. s; d pcare dñm incessantē
& plora corā grā eius & luge & mīstra q
usq; tē auxiliū dīstinauit. Nam si semel
uidens uirtute illū q saluū te fac' abi-
nimico tibi adūsante/ nūq; uincens.
Et hūc modus pugne s robustos. C. viii.
Quoniam post omīa p dēū dixi aliq̃ tuā
seruit nō pōtē s eum ipug̃. imo s cō-
fortatē & auxiliantē/ ei p quē hō extolli-
tur sup ipm. & assūmit ab eo uirtutem
& pncipioē & spūale q ato. ut pigne corp'
matiale/ uincat in corpore & spūale/ quā
ato uidet inimicus omēz hāc uirtutē q
hē hō adeo. & extiores eius sensus auisi-
bilib; & audibilib; insupatos & cogita-
tiones ipius ablandimtis & suasiōib;
nō lanitas/ tūc dēptor querit modum
aliquē/ quo recedere faciat anglm q au-
riatur eide; ut inueniat sū auxiliū

q moueat impo agitatōis supbie ut pu
tet q appa uitate sic h fortitudo. rpe shas
diuitias acquiuit r sua uirtute ptauet ab
inimico q qnq; putet q inimici erant de
ti diuat. aln uo erit callitate inimica. Et
taceo d alius moīs r agitatōib; blasphemie.
q; in adit aia intamozē sola recordati
one ipōz. **Aln** q i for diuinari reuelonū
errore suū in medio pferit. r sibi in isopnis
eius ostendit. Et iterū uigilādo nūq; se
se in angli lucas. r omia facit ut possit
hōiem inclinare ut s; s; sentiat q; datur
ad man' ei. **Si** uo tenuit h; agitatōes
suas instabilitate qn imo retinuerit
meonā co opas s; extulerit; i celū al
mīs sue ne uideāt q murmurāt h; in
ipō. studet itā inimicus alios modos
machinari. **Alia pugna. C. viii. p.**

Hoc tamē solum inimico remāsit q;
affinitatē hē nā nra ai ipō r ito ex
petat spūalē hōis facē extirpatione;
impō. Quid aut ē illud. In pugne hōiem
in alib; suis. nā sepe exteat mēa ad le
tre ab aspectu r ppingtate matialiū v;

nālium rerū r dīuali supatur i pugna
ai appropinquauit eis. r plus eum ue
nent an oculos suos. **Saā** nāq; r expi
mto utitur h; artificio audel' dyabo.
p;perientia q; i multis exauit pugna
tozib; robulis in aditib; in eis dē. Et h;
ingeniose fiat. **Nam** h; nequit indu
centia hōiez actuali opm p; stablita
te solitudinis sue. ac p; abstinentia i
bitatōis ab occasionib; cānū laborat
tū fantasmatib; ymaginari mentē
eoz. r formare meis fallacia fantasma
ta in ymaginē uirtutis ut uēiat saltē
ad gāpifentia eorū pūritus opis.
r motus eratās in eis dē. ad agitan
dum pūas agitationes r cōsentie dū
in eis. ut eoz auxiliatoz recedat ab eis.
Nonit ei q; uictoria hōis. r supatio ei.
r thaur' religiosi p;fuit i mente r i bre
ui nūti ut aia ei tū modo moueatur;
r ab altitudine illa dīscendat intum
r arbitrio mutet ipetū in cōfessū. **Sicut**
contigit multis scōp; in fantasmatib;
pūctudinis mulierū. **q;** ultoties aut

ad illos q̄ p̄pinq̄ erunt mūdo q̄ uno mi-
liam ul' duob; ul' unū die te spatio. ip̄is
mulierib; uāciter conuertit. ⁊ adducat. di-
stantib; uō amūto q̄b; h̄ facē neq̄ in-
fantasmatib; oñdit eorū pulcritudinē.
q̄nq; iornatu uelutū i pudico aspectu.
Alī ispe nude mulieris sup̄uuit eos. **A**
lī sic illusi sūt fantasmatib; p̄ iheral-
litatē cogitationū suarū. ut i desertis
p̄fundū inaderit. ⁊ ad sc̄lm delinauerit.
⁊ aspe celestū exaderint aīe sue. **A**liis
fortiorib; ⁊ ḡm̄ illuminatis fantasma-
ta rerū ⁊ thumors occultos ȳḡm̄ fecit
ul' oñdit iueitute. ut possit i pedine aīe
sue suo aliquē ⁊ decipe p̄ unū de laqueis
⁊ retib; suis. **S**z tu dñe d' ne inducas nq̄
intetato huiusmodi. q̄ nōsti i firmitate
m̄i. a q̄b; pūgnis fortes ⁊ excitati i sur-
gūt triūphantes. **I**n huius omib; p̄ntit
teptator dixi temptare scōs ⁊ exptere
adeo sic s̄m̄ iob. **E**t q̄ cito modica per-
missio fit. ad p̄pinq̄uat teptas s̄z quā-
titate ⁊ q̄litate uirtutis eorū q̄ teptat.
⁊ i pugt eos uix d̄sideriū suū. ⁊ ex hoc p̄

tantur q̄ sūt i firmi a ueri i caritate dei.
Et si h̄ omia p̄tempserint ⁊ q̄ nichil repu-
tauerint ea in aspectu celoz suoz respec-
tu caritatis dei humiliando se ip̄os sēp illi
q̄ cooperatur eis cām uictorie sue i oib;
attribuēdo gl̄iā ⁊ tradēdo se ip̄os q̄nto
pugnt i manu ei ⁊ dicit dō. **T**u es for-
tis d' ⁊ tua ē potentia pūgna ⁊ uictoria p̄
nobis in ip̄i. **T**unc illi sicut aurū i for-
nace p̄bant. **Q**ui uō imbecilles sūt diu
examināt i teptatioib; cadūt ut quis
quietantes locū adūlsario ⁊ p̄ d̄sidia aīe
exuāt dñm a se ip̄is p̄ ingratitudinē
suā. q̄ nō fuerūt digni uirtute que p̄-
tegit triūphantes imo spūali uirtute q̄
hūerūt t̄p̄i pugtorū uelentū se senti-
unt uacuos. quō h̄c sentiatu uidetūt
dulcē ruinā suā p̄ oculis. ⁊ q̄ difficile sit
eas sustinē aspitatē pūgne q̄ uicebat
olim puō celo ⁊ i petu natural' motū q̄
h̄bat aī acuto feruore. ⁊ nūc i aīa neq̄
unt iueire. **E**t illi q̄ i suis p̄mordis desi-
des sūt. ⁊ lari nō solum ih̄us pūgnis ⁊
similib; s̄ ex sono folioz arborū p̄time

scit et tunc. et apud necessitate vel infirmitate
tate viu uiuant. et uiuant. et uiuant. et uiuant.
uō qui sunt et pbat. n. herb aut olib.
fatiant q imo dormiunt in fin. h. coris fel
sitate pmanet. Caligat oculi eoz. obnum
am euacuat. coris. Et q uis pp neita
te appiquauent erit d cor. nec sic tū
porrigūt manu ad succūbēdū et cadēdū
obstantiā arbitrii sui. Affectat infir
sibi uolentiā pmanētē diuina. Et la
torare punitate potius eligūt q hē
tūpale uitā et omē qetē eius. Cūq; fr uel
unt eis tēptationes q impis pficiūt
ex laloz anietate q fit eis. nō hesitat
in caritate dei. s. quousq; d huc uitate
fiant. pōti sūt et suscipiūt uiriliter
incurfus et nō recedunt. *Que p sūt ad ap
propinquandū deo in corde suo et cū auxili
appropinquas sibi et adducit ad humilitatē.* *Ex.*
B facis hō q sūt infirmitatē suā. q hē
scia inuēit sibi fit et fiduciam. Cū eū
didicent aliq; et uentate sensit suā
infirmitatē tūc cōpserat aīa suā et lamēt
q dūgnat scia et humilicat custodias

ipi. **N**ec aut pot pape suā infirmitatē n tēp
tam modicā pmittat in hūis q suā aīa
oppmūt seu corp. Tunc ei ppatet facies
infirmitatis sue ad auxiliū dei et grem
ei saluē pōt. unde cū p pēxit ad custodiā.
abstinetiā ptectionē. animi munitionē
aīe sue p q spū et fidētiā inuenire. nec i
uencit portantiā s tranquillitatē p tō
re. papiat et agitat ex eo q timor cordis
sibi dsignat et manifestat q egeat auxi
lio aliu. Cor ei testatur inuēit extōre
quē pduat ab inuēit d mōstrat q defectū
aliciū patiat et ob hē cū fidētiā nequeat
bitare et qm auxiliū dei ē q pōt saluare
qn sūt aliq; q auxilio egeat multiplicat
orōnē et q tōmag multiplicat tūc pl
cor ei humiliat. Nullus enī egens et pōthu
lans pōt humiliari. Cor ei p tūc et humili
tū dō nō spūit. Agitur quousq; humiliet
cor ab elationib; cessare nō pōt. q humili
tas colligit cor. Cū humiliatus fuit hō. At
tūc aratūc cū mīa et diuinū auxiliū
tūc sentit cor q inuenit uirtutē et fidēti
te que mouetur in ipō. Qū uō papiat

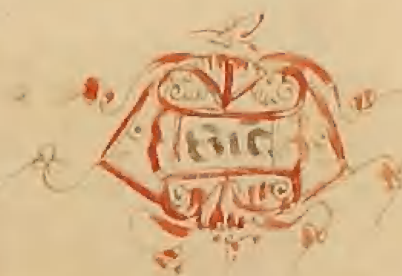
hō diuinū auxiliū q̄ adsit auxiliū p̄
stus ei statū fide repletur et intelligit ex h̄
qm̄ oratio refugium ē auxiliū. et fons salu
tis. et thaurus confidentie et luminibus quatinus
bus sūt et portus libans a tempestate. et
fortitudo infirmorum. et protectio temptatorum
et auxiliū magnitudinis uolentia et clipeus
libationis ipso. et sagitta acuta et timor.
Et simpliciter sic dicitur presumi. Porro nemine
initium tota multitudo bonorum. et ideo repletur
hō in oratione fide. et cor ei decoratur ex confiden
tia et nullatenus in prius cecitate ac nuda
oris leuitatione moratur. sed cum h̄ talis papi
tūc possidet orationem in anima sua sic thaurum.
et per multa letitia foras orationis iuocem
gratum mutat. **E**t hic est finis quod dicitur qui
anilibus rerum formam per diffinunt. quoniam o
mne gaudium est gratum referens actus. hanc
orationem exponens quod perficitur ista dicitur. quod de
stinat ad deum. quoniam ex illo labore non orat hō in
interupta. sic in aliis orationibus quod sunt prius
quod gratia ista papiat. sed cum gaudio cordis
et admiratione producit regnabiles motus
continue genuflexionibus tractantur. et pre

multitudine motus ei ad sanctam et ad mi
rationem stupescere minime mouet lin
guam. **Q**uāquam si puenit huc usque in dilecti
uitate si non in fatasmate et posuit
signa multa multas agnouit diffinitiones
per multa peritiam ipsius. et nouit quod non est
suum quod dico. **I**gitur cessat de cetero talis cogitatio
uana. et maneat ideo per continuam orationem. in
uidus et timens ne priuetur multitudinem
auxilii dei. h̄ omnia nascuntur hōi a magis et
infirmitatis sue. **N**am ex multo affectu
ei ad diuinum auxiliū appropinquat deo per ma
nens in oratione et quanto magis appropin
quat tanto plus attigit ei deus per carissimam
ta sua nec aufert ei gratiam per multam humi
litate. quod sic illa uidua clamat ad iudicem
ab adiutorio uindictam. **O**bi ei misericors
deus qui continet ab eo gratias. ut h̄ materia
fiat ad appropinquandum ei deus per necessitatem suam et per
maneant apud deum a quo utilia produci
tur. **Q**ui quascumque petitiones exhibet fe
stinat illas dico sine quibus saluari non potest.
Continet uero quascumque ab eo. et in quibusdam rebus
inimici aduersiones erant et repellit

ab ipso in quibusdam quod temptari permittit, ut
illud si fiat appropinquandum deo sic pre
dixit, ut experientiam habet temptationum et
castigaret. Et hoc est primo scriptum quod deo re
ligio quod multas ne displicet eas non timore
eas immanem ibi nunc ut castigaret eis
filios israel et ad disceret bellum. Iustus autem
non recognoscens propter infirmitatem, in arido lo
co res suas habet, nec recessit a lapsu, a
corruptione a coram ipse leone, id est demone
supbie. Et ideo quicquid ignorat infirmitatem
sua deficiat ab humilitate, et quod deficiat ab ea, ti
midus est semper, quia ciuitas eius non est fi
data super columpnas ferreas in superflua
ria heret, id est humilitate. Humilitatem autem
acquirere non potest, nisi per modos suos, per quos fit
ordo cordis, et agitationes elationis
extinguuntur. Ob hoc cum multoties uidet, mi
micus ueligia cum ad hominem inclinam
dum. Nam sine humilitate opus hominis perficitur
nequid, quia nullatenus est appropinquatum illi libe
tis sue spiritus sancti sigillum timore suus adhe
rit, et opus eius non dum est a timore sublatum.

Sicut non contingit quod opus sine humilitate,
nec castigat, nisi per temptationes. Sic sine
castigatione humilitatem non apprehendit,
per hoc dimittit dominus animam humilitatis sancte et
ordo cordis, ac laboriose omnino et mul
tationes perficit eos per passionem non et lapsus per
uorum et crebrius agitationum et multo
tens per uarias et humana uita. Aliquam per
egritudines corporales per paupertatem et uis
nec egestatem. Aliquam per timorem dum labo
ris ac derelictionem nec nec non et pugnam
dum manifestum, per quod omnia timore eis in
tere consuevit, et aliam per matias tribules et
dulas. Et hoc omnia sunt ut habent matias
humiliationis et eis negligentia et sopnolen
tia non contingat, uel crebris in quibus uisus est
ad letum infirmum, uel et certum fuit ut
potest natio. Temptationes utiles sunt hominibus,
hoc non dico quod decet hominem a turpibus spo
te laborare, ut fiat humilitatis corde recorda
tio ipsorum, nisi ut sustineat inter ad alias
temptationes, si quia decet eum dum illo labora
rit, omni tempore uigilare et cogitare quoniam cum
est et ob hoc caducis. Quilibet autem eam egerit

uirtute ac ptectione diuina. et omnis q
eget ptectione altius nāle ifirtate
agnoscat. omnis ei q suā ifirtatē agno
sat. nō hē hūiliari. adīpetrandum
utilitatē suā. ab illo q potens ē ei sūci
re. Et sinouiss; ea; apūnapio quidiss;
negligēs nō fuiss;. nec obdormiss; ut
dētur īmanus tribulantū eū. s; ex
ge facēt se ipm. **¶** nō decet ambulante;
in uia dei. gms agē in omib; supueni
entib; sibi culpāre aīam suā. et agno
scere q nequaqu; fuiss; pmissus ap
tore tēptari nisi p negligentia; ut ex
pge fieret ul' p elationē. nec timeat
nec recedat exire nec excuset. ne duppli
cetur sibi malum q nō ē apd pducē
tē iustia; dñi iniquitatis q absit. **De ser
monib; sacre pagine ad pñia; incitā
tib;.** **Istud caplm dñi ē ultimū fm**
Fortitudine; q; pñes alios libros.
Aposuerūt inscriptis. et uirtutē aplo
ny et pphā. d. pñia que teis ē nō o;
nos exap auxilium peccandi. et dñi
intransgibiles timores dei. q abātiq;

dieb; pñes omniū. pphā scōy. et omib;
scptis et legittis institutib;. ad uirtu
tione pñi sūt iūitute dei sstituti. **¶** et ei
spz pñe hēm; oueāt sūp; a sefualita
te timore d'spationis adq; pueniēs hō pe
cat iūuēnt. **¶** fide diffiniūt d's oī mode
timore iōmib; scptis et oñdit odiosus s;
cē pñi; qua g dñi submisa ē gnatioi
dieb; nec p diluuiū. **¶** nōne pluxuriam
ai exarsunt iturpitudine; filiarū. cha
yn. **¶** nō emt tñib; illis auaritia nec pō
latia. n; blasphemia n; ueneficia. **¶** et ci
uitates sode me fuerūt submisse et igne
abuste. **¶** nōne idō q; tēdiderūt membra s;
gaupie et imūditie. **¶** itaq; acupauit illā
uoluntates earū ad omīs exētiōes et im
onabiles opitiōes. **¶** nōne p fornicatiōe;
unius hōis crederūt amōrte uno ictu
uigitiq; milia d' filius isrl' p amogei
tis dei. **¶** cur aut electus ē adeo sanfon
gigas. q deo fuit abutō seggatus et sifi
catus. et aū q; nascētur ab anglo nūtia
tus sic et iolēs cadme. nec nō fcs est di
gnus magna uirtute et p digus magis.

Nonne idō q̄ polluit mēbra sua scā p̄o
pulationē meritis. **H**ac ei de cā elon
gatus ē ab eo d̄s. r̄ ip̄m suis tradidit
inimicis. **D**avid quap̄ q̄ erat sm̄ cor
dei. q̄ r̄ p̄ uirtutē suā fact' ē d̄ semine
suo p̄fite p̄missiones p̄uiz. ad corp̄
illius īsalutē toti mūdi. nō ne p̄mi
mulis adultūz auat' ē. **Q**uaz cito
uidit celis suis pulcētudine ei māia
sagittā ercep̄. **O**bs̄ r̄ enī exatant ei
d̄ bellū ī domo sua. r̄ q̄ d̄ lumbis ei cāt
p̄secutus ē eū. **E**t hic p̄tq̄ p̄ituit eū
multitudine lacrimarū r̄ lacrimis sc̄tū
sui ngauit r̄ amar' ū d̄ aut illi p̄ p̄ph̄z
dimissū ē fore p̄m. **V**olo m̄o r̄ d̄m r̄ ali
orū q̄rūda; q̄ nos p̄cessūt. **Q**ua ei de cā
supuenit un' r̄ mors domui ely sacēdo
tis iust' semis q̄ p̄ r̄l. ānos ī sacerdotio
desinuit. **N**ōne p̄ uirtutē filiorū suorū
ophy; r̄ fines. **N**eq̄ enī ip̄e deliquit. n̄ ip̄i
ex arbitrio ei s̄; p̄ eo q̄ nō se h̄bit celūz eri
gendi unitūz d̄ ab eis d̄. **N**ā n̄ erit illū
aliq̄s illos t̄m exēre d̄m ī suā qui
uiuūt ī iniquitatib; suis oib; dieb; ui

te sue. Ecce ei p̄ īmābile d̄ictū q̄ ī suis
tradidit īmias sp̄alib; sacēdotib; r̄ iu
diab; r̄ p̄iāpib; r̄ sāctis s̄ oib; q̄b;
opitōz m̄mēlorū suorū omisit ostē su
ē q̄ nullaten' pat̄ aliam p̄uancā d̄a sic
sc̄ptū ē ī ezechiele. **H**ic h̄ ē m̄atam d̄p̄
tan ierl; ī uisibili gladio. **I**ncipe ab altū
m̄e. n̄ misais senis n̄ iuucis ut ondat
q̄ sp̄uales r̄ d̄icti ei sūt q̄ ī t̄ore r̄ uenā
tione ambulāt corā eo. r̄ q̄ ei uolūtate;
faciūt. s̄ ei sūt. ī opitōe ītuosa r̄ sc̄a o
mūta. **A**gūt q̄ d̄ p̄uat uias d̄o r̄ ip̄e d̄p̄uat
eos r̄ d̄icat a facie sua r̄ gr̄a; auferat ab eis.
Cur ei s̄nā s̄ balthasar solo p̄dūt r̄ sic ī
forma mān' p̄cussit eū. **N**ōne q̄ p̄sūp̄s
s̄ ītangibilia uasa oblationis q̄ impuit
abierl; r̄ īmip̄is bibit ip̄e r̄ m̄etices eius.
Ita illi q̄ obtulerūt d̄ m̄bra sua r̄ illis
iterū uti p̄sumūt ī opib; mūdi s̄ ī uisibi
li plaga p̄dūt. **E**rgo ne p̄p̄ctatione;
p̄nē r̄ auditiā d̄atā nobis a fac̄ p̄p̄na
d̄ep̄nem' elaga d̄i r̄ om̄iātes r̄ exa' leni
eū opū īd̄onabilitate m̄orū r̄ polluiamus
m̄bra n̄ra q̄ semel obtulim' ad p̄uēdū d̄o

Ecce enī scīficati sumī ipī sic helyas ⁊
helyseus ⁊ filiū ppharū ⁊ reliq scōz ⁊ vir-
ginū q magī miracla opati sūt ⁊ fa-
cie ad facie laq̄ant dō ⁊ sic illi quenci
p ip̄s. uidelz ioh̄s uirgo. sc̄s pet̄. ⁊ re-
siduū collegiū euāglīstārū ⁊ p̄dicato-
rū noui testi. q se ip̄s obtulerūt dō ⁊
ab ip̄o multia recepit. qdā ab ore ip̄i.
alū p reuelones ⁊ fci sunt mediatores
dei ⁊ hōm / p totū mūdū p̄dicatores
reḡ et̄ni. **N**unq̄ d ore monachi turpis
aut lasciuus s̄mo eḡdiat. **I**hus ē siḡ
libidinosus aīm̄ oñdit. ⁊ p̄tiores ho-
minē intions hōis uirtūa demōstrātū
Monac̄ nō d̄sideret ūlorū fr̄q̄tiā q̄ de
singl̄a itate cōsent. **M**onac̄ sit uigil sē
sibz semp ne uanis agitatioibz pollu-
atur. **A**met sc̄a ⁊ septuaḡiū ⁊ canis ul-
tia n̄ amabit. **M**onachus q p̄ desiderat
nū aliud diḡt aspice. s̄ p̄ paradīū uāiā
rū scriptāz poma d̄cerptis hīs uirtut-
ibz. **H**arū fructū amplexi. **M**onachū
h̄c columbe simplicitatē nec auguā
machinet̄ dōlū. **V**ita hōis sapiētis est

agitatio mortis. **T**unc qsqz se monach̄
iudicet cū se minimū extimauit aunc
cor. **P**allor enī cū humilitate ⁊ macies
ifacie. dec̄ ē monaci. **O**p̄tūis ī uiriari
⁊ affia ⁊ timelū ⁊ p̄tate ⁊ tace maḡ.
h̄s h̄r̄z / sup̄ d̄ alia effere mandata mo-
nach̄ q̄ int̄m p̄nez q̄nt monach̄ nō ē.
Om̄s q̄ s̄m̄ deū ē sapiens ē ⁊ b̄s ē. **B**ea-
tūo diuinitatis ⁊ cōgnō uirtus b̄i op̄is
est. **I**nquo suat̄ **p**ulcritudo monastice
cōsuetudinis ⁊ q̄ ē fōr̄ monastice gl̄ifica-
tōis. **E. n.**
Decet monachū ī omibz suis nom̄s.
rely cē formā huilitatis utilitatis
uirtutibz cū ut ex multis uirtutibz ei fulgē-
tibz sicut radus p̄spicientes innum̄a uir-
tutes ei ⁊ ī uita d̄fiteat̄ q̄ sit r̄ais sp̄s et̄a
salutis. ⁊ tanq̄ ad refugīū undiqz recur-
rāt ad eū. ⁊ cōmū ec̄cē exaltetur s̄ ī inimicō
suos ⁊ multi moueant̄ ad uitās celū ⁊
recedāt a seclō. ip̄eqz fiat uenīabilis ex pul-
critudine cōsuetudinis sue. **C**ōsuetudo rei mo-
nastica gl̄a ē ec̄cē ih̄u x̄. **D**ecet itaqz religi-
osū h̄c pulcros gestus ex omī pte sui p̄t̄
uisione uisibilūz / certissimāz p̄uatiōz

glo. u. c. i. f.
serus.

rerū. omnimodū carnis p̄ceptū altitū
iunū. p̄stantia īgēdine temp̄a sen
suū. uisus custodia; omniūq; m̄broz. qm
rebo scli s̄ abstinētiā. b̄uitatē m̄b. iun
narū m̄reordatē m̄ditiā. cū d̄isc̄tione
s̄p̄liatū. s̄are q. s̄ uita sup̄flua sit q̄ma
me. q. p̄p̄ ē sp̄ual' q̄uā nō ligare se ip̄aia
tūis r̄unioni alie hōiū h̄ic latū h̄itati oīs
tranq̄llū fugē hōies. q̄ m̄desinēt p̄manere
mōzomibz. nō h̄ic ambitioz nec q̄uidē en
renus. nō ligare se ip̄m h̄ic uite. tēptā
tiones unilic s̄b̄stine altam am̄itamus
affc̄ibz. q̄ ip̄oz m̄ingratē p̄tinue am̄iet
meditari d̄regiā ueritatē h̄ic multū pil
ludū r̄ugosum. lac̄mari die ac nocte. et
plus omibz h̄ic p̄m̄ custodire custita
tem. cē mundū abingluuie ueris r̄apar
uis r̄amagnis. **H**ec sūt uirtutes mona
ci testimoniu p̄sentes de mortificatiōe
sua īmūdo r̄p̄ingrate addm̄. **D**ecet ergo
nos de h̄ic am̄i agere sēp̄. **Q**d si q̄s q̄ nos
dixit q̄ n̄c̄os fuit exp̄m̄ē singlā. n̄ d̄ic
ea ḡnāl' b̄uit d̄icā. **N**ec̄io f̄m̄ ē ut q̄n
d̄fient unū exp̄missis maia sua ille q̄m

det p̄uita sua r̄iueit q̄ uno istoz egeat co
ḡsc̄at erū d̄f̄m̄ suū īom̄i uirtute r̄eīt s̄oz
do ille impte r̄ecordatōis. **C**ū aut̄ acq̄siet
p̄fata om̄ia in se ip̄o t̄ic r̄eliquū s̄c̄a q̄n
exp̄ssimus langiet eadē r̄eīt oibz materia
gl̄ificatiōis dei. r̄erū p̄abit aīe sue lacum
q̄etia. p̄uulq; eḡdiatur deuita ista. **De alte
ratione r̄oūsice iūia dei abulātū. C. xij.**

Quia q̄ uerit iunū cū m̄te sua ut p̄ūsē
solitudinē p̄formet se ip̄m op̄tōi q̄
ordm̄e solitudinis deducat residuū d̄icū
suorum. Cū aut̄ p̄t̄ḡit ē ut intus atene
bras aīa p̄fundat. r̄ sic solares m̄du uelati
sup̄ t̄iam acaligine nubū p̄ueris admo
dū t̄p̄s p̄solone ip̄uali. r̄ lum̄ ḡr̄ t̄ius cō
fundat p̄p̄ obtenebratē uitiorū m̄ltē ac ē
modicā uirtus letifica sub̄t̄at. r̄ obubret
m̄tē p̄fucta caligo/ ne t̄rtens īaīa/ n̄ ad
ignorantiā manū extendas/ si sustine pa
tient. r̄ lege ilibris p̄ū/ r̄ifer ē uolētia;
adorandū r̄ p̄stolare auxilium r̄ueniet
t̄ te īḡrate. sic r̄uelat̄ facies t̄r p̄uidios
solis ab obscuritate acis/ sic p̄tens ē oīo
soluē r̄ am̄chilare ab aīa nubila uitioz

animadire mte lumie leticie q sol'ois.
q gigne sflucit i agitatiōibz nris rma
rime ai hūenm pibulū apagina facta.
r uigilantiā q mte illuminat. Cōtinua
lectio i scptis scōz replet aīam i cōplen
sibili admiratione r letificatōe diuina.

De solitarius qn incipit pax ubi p
uenerit in opibz suis in infinito mai
solitudinis r qn possit sibi modicum
spare q labores sui sibi fructū dare cep

Oportet rem q sic mūmā runt. **C. xij.**
nō strepnas nec hesites in hīs ubis
meis. q uenies sūt q in eadē r diderunt.
Si suspens te ipm apalpebris. ne putā
q ubi puenis ad lacmas q puenis ada
ligo in otinētia sūfatiōis. Huc usq mū
do fuerūt aulta tua. i. stas i hūitudine
mūdanoy r op' dei p extiorē hōiez oparis.
n intior adhuc fructuosus existit p eo q
alacmus puenit fructus ei. Cūq ad regio
nez ipm puenis tunc scito q egissa est
mens tua de carce h' mūdi r possit petez
iuitinē noui hōis. r cepit odorare aerem
seli mūbil atq noui r tūc incip mens

effundē lacmas. q incip dolor eritus puen
spūalis. **Nā** gū q cōis ē omiū triduatū
adaīay ut pariat diuinā formā scēta; ad
futū seli claritatē. Cūq tps ptus adcedit
statī mēse incip mouēi in q bōtā que d' sē.
sic spm m q ad hūc infans intra mbra
iqbz nutritur. **Et** qm nō substat q dēcō
suetudine sibi nō ē subito incip mouē corp'
ad plantū mirtū dulcedine mellis. r q
tomagis nutritur ifans incius tātō plus
augmētū fit lacimarū. **Hic** aut ordo lac
marū q dū nō ē ille q solitarius eritā
tione stingit. q illa solo que de tpe fit o
ad tps uq fit i solitudine smoranti ai dō q
aliū existenti i streplatiōe nris qm q in ser
monibz scriptarū. aliqñ i cōcursu orōnū.
Si ordine isto q adest indefinēt lacmā
tinate dieq. **Quia** q peto uītātē forū
istay iuenit i solitudine fuit celi ei ad in
star fontis aqū usq biēniū ul' ul' p'ea
ingdit ad pacē agitatiōnū r sic ingdit
ad illā qetē d' qua dix bē paulus sic pā
nularit capie nā. **A** p'afici quaq quate
incip mēs streplari mūtia. **Et** nūc sps sēs

map ei reuelare celestia. ad huc huiusmodi
et fuit spiritus exaltatus in eo. et ex hoc scit alia
tionem que illi in nouitate dei ex parte nam
interiore. **O**bscure quod in et sic in enigmate
sepius ad recordationem; nam et omni. **A**udi
et quod ab ore didici non fallaci. **S**ed ad regiam
ingressus suis prae agitationum et ac
multitudo lacrimarum auferit et prae pueri
unt lacrimae menses ouementi. **H**ec est pro
uentus in builgo sicut ab eis est dicitur ge
nerali. **N**on dicitur suum dei quod pauper
est amittit et uult ad inquisitionem
sui met pro quod non puenit ad prophetiam
ex hoc cessare ab inquisitione et fugere fieri
a calore qui nascitur a fide diuinorum et sep
tatione sectorum dei per quod forma contigit
mente coram in in meditatione uisionum.
Debet ordinibus quibus proficiat homo. **C. xiiij.**

Tres sunt ordines in quibus proficiat homo. **N**om
inorum medius et perfectior. qui est in primo ordine
quod quod intentio eius ad bonum tendat. motus
in sue mentis intuitus est. **M**edius uero est ille
qui in passibilitate et impassibilitate est
agitationes tam dextere quam sinistre equit

mouent in ipso. nec cessat omnino producere lu
men et tenebris sicut iam superius est. **S**i uero
cessauerit admodum ab assidua lectione
separatum diuinum ac deficient accedat ab
ipso foris in uis et posse suo quod ad exercitio
re custodia. et quod sit interior custodia et suf
ficiens operatio ad uitia diuina. **Q**uod si in
tuent in uis naturalem calorem suum in his
que diuini non dimittit inquisitionem et scriptam
onem et effectum eorum. **D**ilonge. quod uis non ui
det ea. nunc tamen diuinum scriptum nu
mat agitationes suas. et contineat se ne
declinet ad similitudinem. non recipiat semel aliquid
diabolici in se ipso uirtutis custodiat quod
aniam suam cum desiderio. et petat ad cum oratione
ne laboriosa et putat. et ipse persistat ei petiti
onem suam et apert ei hostium suum et marie
pauitate ipsius. **S**ecunda quod in humilibus
reuelatur. **S**i uero morans fuerit in se ipso
modi spe. et minus uidet quam illa dicitur.
puto quod humilitas eius erit cum uisus angelis
qui ad perfectum uenire solent non uiderunt
uium ubi in apostoli quia in spe operati sunt omnibus
diebus uite sue et dormierunt. **Q**uod autem dicemus

si nō puenit hō intū re pmissionis
q̄ ē pfectōis figura. i. splēnsio uītatis
manifesta. uirta mēsurā nāl' uirtutis.
Nūq̄ phibet p̄t hē ab illo ut maneat
inextremo ordine cui omē ppositū ad si
nullū declinat. **Et** p eo q̄ nō splēndēt
omēz uītate. nūq̄ pmanet īfortitudie
p̄m ordinis q̄ nec nouit hēc n̄ d̄siderat.
nec uenit cum ad altiora adscendē ad
mediā uia quā dixi. **Nō** ei uidit eā n̄ tā
quā p̄ spech/ s̄ spūit de lōge/ p̄t hanc
spem potius ē cū patib/ suis. nō fuit fēs
dign' h̄ p̄fctū ḡnū/ s̄ q̄z semp elatbat eam
dem ream reducelat ad mētem r̄p̄e moue
bat/ ī d̄siderio ei īq̄tum potuit dū uixit
r̄ cogitaciōes r̄secabat cor ei repletū erit
hac spe amūdo. **Nā** omē q̄ h̄c hūilitate
decoz uidet. q̄z ī corporeū mētis creatum
amā d̄sideriū q̄ d̄niḡt ex d̄sideratiōe diu
narū sc̄pturarū/ aīam īfctū corā maligno
cogitaciōib/ amūuallat. r̄ s̄suat aīā ī
reorditōe/ futūrū bonoz/ ne laxet mēs
ī negligētia sui ad ḡmemoratiōez sc̄lāiū
rerum/ q̄z ex hīs fugerūt calores motuū

eius r̄ ad sapia/ cadit. **Deformis spei**
addm̄ r̄q̄ sp̄e b̄n̄ r̄ qui insipiet si ē in
st̄ sp̄e inde op̄i intellectu. C. xv. R̄ca.
Ad p̄cordiales r̄q̄ bonā ē d̄sctiōe r̄ sc̄a
fit. fit q̄z alia p̄sa ex m̄gtate constans
q̄ fallax ē hō q̄ nō auit d̄re b/ t̄p̄alib/ set
ḡndat se ip̄m dō die noctuq̄/ nec ē solli
tus d̄re aliqua sc̄lāi p̄ studiū q̄ ḡit ar
ci uirtutes/ r̄ omēz sc̄lām possid/ indiuinis
p̄p hē negligit p̄re alio ei sibi r̄ indum
tu r̄ latā h̄tatiōis r̄ cētū aīctā/ h̄ b̄n̄ sp̄at
r̄ magistralr̄ ī d̄nō q̄ sibi d̄beat neciā
p̄re. r̄ h̄ ē prudētissima sp̄e r̄ uā. **Iustū**
ē enī talē sp̄e ī d̄o. q̄m suus ei existit/ r̄
studiose m̄cūbit op̄i eius absq̄ negligē
tiā. **Hūc** dignū ē si adō p̄uidētā/ quia
suauit m̄datū ei/ querite p̄mū regnū
dei r̄ iusticiā ei/ r̄ h̄ omīa addiciēt uobis.
Cum sic disponū/ mūdus tanq̄ suus
nob̄ omīa p̄abit. r̄ tanq̄ d̄n̄s obediet
nobis. **Ne** ergo cess/ d̄statu suo p̄tinuo
ap̄ d̄m. nō tradat se ip̄m ad aīrandam
neciā/ corpis utilitatē n̄ de quoq̄ alio
auet n̄ t̄m otios' si p̄ t̄iōē dei ab hūi

sollicitudine magis et pura quam spectat ad uoluptatem et optinebit mirabili. hec ergo non animus deus non laborans. **H**oc quod cor suum penitus sepultum habet in terrenis et in terra amedit animi spiritum. et in nullo studet complacere deo. et in consiliis distractus et dissolutus et totius aueritate per colloquium assiduum et larum elationis et occasiones quasdam propter hoc per desidiam totum erudit iam ab uno. **E**t contingit autem autem ab aliquo necessitate vel morte seu tribulatione afflicti caritatem suam iniquitatem ut discant. spiritus uero deo. et ipse me faciet absque sollicitudine et prestabit auxilium mihi. **I**nsipiens usque modo non fuisse recordatur dei immo in uiribus ei prout tuorum opum et nunc presumis dicere spiritus. et auxiliabitur. et sollicitus erit de me. **H**oc confundit propheta dicens cotidie erant me et uolunt adiscere uias meas. sicut aliqui facientes iustitiam et iustificationes dei sui non derelinquentes. quoniam ante iudicium iustitiam. **H**ic necesse habet cauari ut discipline hinc inde quod non habet opus dignum uel confidat in domino. **N**on per prauas operantes et negligenter dignus sit disciplina. deus uero

per misericordiam suam patienter sustinet eum. **N**ec desinat talem se ipsum et obliuiscatur ordinis consiliorum suorum et dicat se confidere in deo. disciplina bit quod opera fidei nusquam habet. **N**oli errare insipiens quia labor et sudor qui pro deo fuerit magnam suam spem que in ipso generatur antecedit. **C**redis in deum. **S**ufficias si fides eget et operibus. et spes que laetatur in deo eget et afflictionibus adiutrices. **C**redis quod deus prouideat ceteris suis et sit in omnibus potens. **S**i fidei regulam sequitur conueniens opinio. tunc erudit te. **N**oli tenere uetum in pugno tuo uidelicet sine operibus sola fides. **C**onsultans quod ignorans ambulat per uiam uel feni inaligna uel hominatu uel aliquid simile latet. **E**t hoc est consilium prudentia dei. ut eruat de his inausu. uel impediat ipsam itineris per aliquas causas donec misit feni. uel accingat ei aliquis et abstinere adiutur eundem. **S**imiliter spes nequa inuenitur iacens et latens in uia et deus uolens exponere hominem temptationi. facit spem subito sibilare et recedere. uel sperare coram eo. ut uidens illum caueat et eruat ab eo quod.

quod ius indignus sit pro peccata sua que solus
ipse nouit. et tamen deus eruit ipsum pro misericordia sua.
Contigit ite eadem domum ubi aliqui sedent.
et deus mandatur misericorditer angelis detinere
domum segant. vel per quasdam causas educere eos et
labi eam prece permutat. **E**t si contigit aliqui
occupari. et suat illesum. quoniam uult exhibere
si manifesta magnitudine uirtutis sue.
Hec et hi ceteros et generales sunt prouidentie dei et
iustus inseparabiliter habet eas. **C**eteris cum discreti
one mandauit deus disponere que spectant ad
eos et temperare sanctam prouidentia dei. **I**ustus
non eget hi sancta prouisione suorum. quia
iam acquisiuit per hanc sanctam fidem per quam depo
net omnes elationes et extollentes se contra sa
entiam dei et de nullo superiorum timebit. sic
scriptum est. **I**ustus sicut leo confidit. omnibus
presumes perfidei non quoniam temptando dominum sed securus
de ipso tanquam armatus et indutus spiritus sancti ui
tute. et quanto magis assidua habet cum deo
sollicitudinem tanto plus deus dicit de ipso.
cum ipso sum in tribulatione eripiam eum et glori
ficabo eum. et cetera. **Q**ui uero laurus est et piger in
opere suo hanc spei habere non potest. sed quod manet et

manet cum deo omnibus. et appropinquat ei operi
dore suorum et eredit aspectum cordis ad gratiam
eius indefinenter sic dicit deus. **D**efecerunt celi
mei dum sperare in deo meo. **D**e renuntiatio
mundi et abstinentia summitatis carnis
Quoniam dileximus am munes. **C. xvij. R.**
amundo fugere et peregrinari amundis
nichil ita nos seque amundo. et mortificat
uita carnalia et uiuificat spiritualia dona
sicut luctus et labor cum discretionem. precordial
facies uicundi imitatur faciem dilecti. **N**i
hil sic facit in seculo gaudere et seque thauris
asapie et sectorum dei. sicut natus. **E**t hic est
ad inuentio fornicationis. **C**aucas est ab
amicorum incursum. ne uirorum effrenatione
fuge facias animam tuam a calore caritatis
christi qui pro te se gustauit iligno crucis
et loco illius dulcis meditationis et securi
tatis additum repleatur multorum fatasma
tum te uigilante. te uero dormiente uolup
tate et libidine captiuetur quorum fectore
sancti angeli ferre non possunt. et fias alius libu
cum stimulus tibi ipsi. **C**ompelle te ipsum
ut imiteris humilitatem christi ut igitur fortius

adcedat qui ē in te spiritus ab illo. in quo
erudiamur omnes huius mundi motus qui in te
fuerunt noui hominem. et polluant atria dei
sancti et foras. **D**ico secundum paulum. Templum dei
sumus inuicem templum eius sic ipse mun-
dus ē. ut inhabitare concipiat in ipso et sancti-
cet illud sic ipse sanctus ē. **H**onorem illud autem
tuis operibus bonis et pietosis. sum genitum illud dei
in uiam in quo gessit uoluntas eius.
in paternali et multa oratione quod per seclum
concedat aperi non potest. et sic obumbrabit
aiam nubes glorie dei. et fulgebit splendor
maiestatis eius in corde ipsius et replebitur
tur letitia et gaudio omnes habitatores tab-
ernaculi dei. et effrondes et inuicem diuificient.
flamma spiritus sancti. **I**mpetrat orationem semper
dicens. **O**ra mea in uia dissoluta tua
a corpore appropinquat quod delectatus in
his que debes hodie de relinquere. et quod
aspectu prauabis in eternum. **A**ttende quod sunt
ante te et cogita que operatus es qualia
sunt in quibus uersata es omnibus diebus
uite. seu quod labore operationis tue. **S**eu quod
laborem recepit. et quem in pugna tua letifi-

casti ut exeat in cursu tuo. ut in portu eius
quiescas. cum ergo laborando te adflueris.
ut ad eum cum gaudio peruenias quem adque
sisti parricid in futuro. in quo agro operata
es et quod tibi concede. solue in cursu sol-
licitus tui. **E**t si sitatur ate ipsa ora et
uide adque terram ē portio tua. **Q**ui si per tuam
sisti agrum fructificantem amantudinem
autem tuis. clama et uociferem in gratiam
et in uocem. que super sacrificia et holocausta
sua placent dominum deum tuum. **P**roducat
tuum dolorosas uoces quibus sancti angeli de-
lectantur. **I**nge genas tuas lacrimis
ut super te spiritus sanctus reforescat. **F**ac et spiritum
placmas dominum ut ad te ueniat. **I**n uoca
maria et martham ut luctuosas uoces te
dixant. clama ad dominum. **Q**uoniam quod super lacu-
rum plasti. et super eum spulsiōis lacrimas ef-
fudit. suscipe lacrimas amantudinis
mee. passionibus tuis. passionem meam sa-
na. uulneribus tuis. medere uulnere meum.
et sanguine tuo. sanguinem meum emunda.
et in te per corpus meo uiuifica corpus tuum.
odorem. **F**el quo ab inimicis potatus es

dulcem reddat aīam meā ab amari-
tūne q̄ m̄ inimicis adūsari p̄pinaū.
Corpus tuū q̄ in ligno quas extēsu ē
extollat ad te m̄te; meū. q̄ ad mōib;
inferius tractata ē. **C**aput tuum q̄ in
aquis patibulo reclinasti/erigat cap̄
meū ab inimicis colaphizatum. **C**onfi-
re clavis sc̄ssime manus tue/ subleuet
me ad te/ confusione p̄dictionis d̄p̄ssus.
sic os tuum sc̄ssimū rep̄misit. **F**acies
tua q̄ recepit alapis et sputationes ama-
ledictis/clarificet faciem meā iniquita-
tib; sorditatam. **A**īa tua quā trididisti
patri tuo existens in cruce/ reducat me
ad te in gl̄ia tua. **N**on h̄eo cor dolēs adre-
grendū te. **N**on h̄eo p̄nā; neq; sp̄uati-
onem q̄ reducūt filios ad suā heredita-
tem. nō h̄eo d̄ lacrimas dep̄cibiles obte-
nebratus ē in sc̄larib; aīmus meus. nec
pōt ad te respicere ī dolore. **A**ruit cor me-
um amultitudine delationū/ nec pōt
calefieri lacrimis tue dilectionis. **S**o le-
su x̄p̄e d̄uine l̄morū tribue m̄ p̄nā p̄-
fectam et cor dolens/ ut creā pleno aīmo

adregrendū te/ nam sine te om̄ bono
alienabor. **Q**uā m̄ ergo x̄p̄e gr̄am tuam
p̄t q̄ te p̄duxit d̄ sinu suo et̄nalit̄ sine
q̄ inouet ī me formas ymaginis sue.
De reliq; te nō me d̄relinquas. erui ate-
ri adregrendū me et̄introduc in pasua.
et̄numera me ouib; electis ouilib; tui.
inutras me cū eis in p̄as diuinorū tuorū
quorū ē h̄itaculū cor mūdātū. et̄ ip̄o uidet̄
splendor reuelationū tuarū. que sūt ōso-
lacio et̄ refrigeriū corū q̄ laborauerūt/ p̄e-
inbulatiōib; et̄ omnimodis afflictionib;
quib; digni p̄stauam gr̄am et̄ pietate salua-
toris n̄r̄i nūc et̄ futuro seculo. **A**m. **Q**ua-
le sit solitarius otū solitudinis et̄ camp-
Homo m̄lte solli nosus ī gl̄is et̄ regis.
Solitudinis mutis et̄ getus cē nō pōt. q̄
nec̄e aīe rerum ī quib; studet. p̄pellunt
eum et̄ inuitū et̄ renitētē in p̄is moueri.
et̄ disp̄gūt tranquillitātē et̄ getudine; eius.
Decet ergo monachū in p̄p̄itā dei statu
eīe se ip̄m et̄ addm̄ extendere uisum suū/
sintē suā uult custodire. et̄ p̄uos motus
sp̄entes in eā mūtare. et̄ adiscere cū t̄nql

litate cogitationū. ut discernat ingre-
dientia & egredientia q̄ multe occupa-
tiones sunt argumētū lorationis mai-
ci circa opatēz mādatorz & manifesta-
tio defectuū suorum iudiciis. **N**isi
sis sine sollicitudine lumen in anima
tua non queras neq; tranquillitatem
ul' quietudinem in loratione sēsui
ul' ubiq; manet occupatio nra. **N**e
multiplices tibi occupationes: nō tūc
nec moratiōe tua concussiones. **N**am
sine assidua oratione appropinquare
dō nō potes. **P**ost labore uero oratiōis
fēt menti fuerit alia sollicitudo illam
opabitur in ipā de p̄ssionem. **L**acime
ac percussio capitis moratiōe nec nō uo-
luptatio in fū cum feruore ex p̄ge fac-
iunt calore dulcedinis inuis in corde. et
cum laudabili mētis excessu inuolat
cor ad dōm & clamat. **S**ituit aīma in
ad dōm fontē uiuū q̄ ueniat. **Q**ui
de hēc uino bibit & postea priuatus ē eo
ip̄e solus nouit quā misia. occupatur.
& quidē ablatum ab eo p̄ loratione;

fin. **Q**uam malus ē aspectus hōiū &
locutio illis qui ueniūt in solitudine
conuersantur: multo plus quā illis q̄
non sūt a solitudine ligati. **Q**uia sicut
uehemens glacies subito incidens sū-
mutatib; plantarū desiccāt eas ita et
colloq̄a hominū. q̄ uis omnino breuia
sint & putētur ad bonum prolata desic-
cant tam flores uirtutū que de nouo
fluerūt floruerūt. & solitudinis aīte
p̄ntiam. que & cūcūctant cum simpli-
tate & tēmentate plantam aīte q̄ plā-
tata ē sc̄us dānsus aquarum peniten-
tie. **E**t sicut uehemens gelu comprehen-
dens nouellas plantarū p̄ductiones
uit eas ita & colloquia hominū radice
mentis uirtutū unde incipiunt pascua
pullulare. **Q**ui sicut colloq̄um q̄ ex parte
abstinet & ex parte breuē defectū p̄nti-
tur & sicut aīte lesionem inferre quan-
to magis colloq̄ū & aspectus laycorū
& stultorū ne dicam potius mūdātorū.
Nam sicut nobilis & uenābilis lō cum
inebriatur obliuiscitur nobilitatis sue:

et status eius exhumorat et inidetur
p̄tiositas ei p̄p alienas cogitationes
que sup̄ueniunt eidē exuitu uirtute.
ita et castitas aīe tuitur ab aspectu et
cauta locutione et radicatur ab ip̄a om̄e
substantiā status sui. Si ergo colloq̄
um et dilatio in dispersione et radicatur
sup̄uenientes insolitudine et moranti
ul' et ip̄orū p̄p̄uitas adiudicandū et audi
endum sufficit inferre mētā turbatio
nem et refrigerationē in diuinis. p̄ mul
ta que fiunt ex uisu et auditu et breui
hora h̄ faciūt qd̄ dicim' de continuo
eorū occursu et de multa mora et diuina
incisidē. **S**umositatis autē uentris ob
umbrat mētē in agnitione dei quē
admodū et uapor q̄ ex humiditate ter
re p̄ducatur adscendens aerē reddit obs
curū. **S**upbia uō nō cōsiderat q̄ in te
nebris ambulat q̄ p̄p̄ dēum obtenebra
tionē nescit intentionē sapientie et extollit
sup̄ om̄ia cum sit infima om̄iū et ad
scire uias dei nō p̄t. Nam dō uolūta
tes suas occultat ab ea quia iūua hūi

lium noluit ambulare. **De uigiliis**
notas que ē uia que facit deo appro
p̄quare et dulcedinē nutre iūua. C.
Noli putare quia q̄ in op̄atū **XVIII.**
ones monachorū sit alia maior uig
iliis nocturnis. Inuitate fides si nō fi
at religioso dispersio et turbatio in carna
lib' reb' et in q̄iliū sollicitudine et caue
at sibi amūdo et custodient se ip̄s cum
uigiliis mens ei quasi cū aliis ibreui
t̄p̄ uolat et exaltat indulcēdiē dei et cito
p̄uenit ad gl̄iam eius transit enī p̄le
uitatē et agilitatē suā ad scientiā que
sup̄at intellectū hūanū. **M**onachū p̄se
uerantē in uigiliis et in mētis dissectione
ne respicias illum sicut ferentē carnes.
h̄ utaq̄ angelici ordinis opus ē nō hu
mani. **I**mpossibile ē q̄ illos q̄ in huius
modi semp̄ cōtinētia conuersantur di
mittat dñs sine magnis donis p̄p̄eui
niū eorū et uigilantiā cordis et p̄p̄ solli
tam cōuersionē cogitationū suarum
in ip̄o. **A**īa que in huiusmodi p̄p̄satā
uigiliā laborat et p̄seuerat quasi de

rubyn oculos suos h't. quibz sep itue
atur et aspiciat et contemplatur celestes.
Ego uo puto impossibile ee quille qan
scientia et disctione pelegit sibi labo
rem istum magnu atq; diuinu et ar
bitutis e eius portare grauam et stu
diose laborat in hac gliosa pte quam
elegit. et indie s auet acurritur latu
tionu et sollicitudine pugnari et am
rum fiat nudus et uacuis admirabi
li fructificatione magne dulcedinis
q colligi p'stolatur ab ipo. **Q**uicunq; at
h negligit p'sumo dicere q ignorat
ad qd laborat. a sopno abstinet. et la
udu collectione et multa fatigatione
lingue et erecta statione totius noctis
affligit. no hns mentē suā moratiōe
et amtu suo. s qī ductus cōsuetudine i
discta. **E**t n̄ sicut h̄ talit̄ ut dicit. quōd
fiat amētēdo exstenua seminatice sua.
in labore fructificationes maximas.
Nam si uite solitudinis tranquillitatem
diliget et exeret se inlectione diuine sep
ture que laborat mēte et ai orationis

sit maxima fortitudo. et uigiliis qbz
cōiungitur p'ster auxiliu. sic q; lux mē
tis et directio i semita recta et matia con
tēplatiōis in oratione que ligat cogi
tationes adispersione ne in uanitatibus
quatiat. **S**ic quoq; seminatix in desi
nens diuine recordatiōis i aīo et cōme
moratiōis uariū scōz qui dō op'atue
rūt faciātq; mētem adquire sūbtili
tatē et sapiam. inueniet utiq; h̄i modi
op'ationes fructu maturu. **Q**uē q; oī m
disce te tuāq; disponis. qui tota quide
noctē pūgilē erectus stando deducas et
affligis te ipm orationibz laudibz q
honerosu uō nō modicu tibi uidetur p
breuē indiem amā te diuinā p'merē
giam ne q's pte forsitan conturbetur.
Et qd te ipm affligis et de nocte quidem
seminas. de die uero sp'gas labore tuu
et uidens infuctuosus. **Q**uā disp'gas
uigilantiā tuā et studium et calorem tuū
quē fuisse adeptus. et p'p'ia manu lucru
tuum obtinēbiles rerū exursus. **N**ā
sinaturne meditationi p'cordem facies

operationē diuinā caloris cordis nec in
medio diffūz adhibēs. in breui tēp am
plerarens pectus dñi ihu. **S**ed ex ma
festū ē qm̄ indiscrete cōuersaīs. q̄ nō no
sti quō oporteat monachos uigilare. Tu
enī putas q̄ h̄ om̄ia sūt adhuc statuta
ut tu iēis labores. n̄ ob aliud q̄ oriam
ereis. **I**lle uō q̄ meruit illam gr̄am p̄
spe obstat ad letē et sompno et nē uiolen
tiam inferūt. tam p̄ uigilantiā corp̄
q̄ agitationū suarū quibz singul̄ na
tibz p̄ces dō offerūt. ille solus nouit o
uirtutē que fit ex diuina custodia et q̄le
menti prestat auxiliū in quietudine nec
tis et qualē potestatez contra agitatōes
et qualē munditia et intelligētia s̄m pu
gna et uiolētia s̄ donec et faciat ip̄m in
telligere cū liberalitate/ uborū nobilita
te. **E**go quoq; dico q̄ si corpus fessū fuit
p̄ infirmitatē suā ut ieiunare nō p̄sit
p̄t̄ solis uigiliis/ mens adquirere aīe sta
tum et intellectū p̄are cordi/ ut uirtutem
sp̄uale adiscat. dū modo nō fiat sibi ex
minatio ad dilatationē diuinarū cū.

Vnde igo te qui affectas ad ipsa m̄te
studiosam ap̄ dñm et agitionē noue ui
te. toto tēp uite tue noli negligē op̄atōz
uigiliarū. q̄ p̄p̄am ap̄uitur celi tui ad
intuēdū totaz gl̄iam p̄satiōis et uirtu
tis uie uisitiē. **Q**uod si fiat tibi q̄ absit/ ite
rū agitatio laxatiōis/ et indifiauerit
uite forsitan p̄t̄ p̄lutionē p̄tectoris
tui. q̄ consuetudine p̄mittat in h̄modi
te altam siue icalore ul' in frige factione
ul' ex aliqua cā/ ul' et ex infirmitate cōis
ut nō possis facē labōrē multa cantus
quē cantare cōsueuisti et extente orōnis
et genuflectionū quas facere consueuisti.
Rogo te incantate. ut si derelictus fueis
in h̄modi nec possis cadē op̄ari. saltem
sedendo uigilia nec dormias icorde tuo
et om̄i ingenio educ natem sedēdo et h̄m
agitans in intellectu ne t̄dures cor tuū
et obtenebres illud ex sompno q̄a ueniet t̄
iterū p̄p̄am p̄m̄ ille calor et leuitas et
uirtus. et exultans gaudebis referens dō
grates. **N**am frige factio et h̄uiusmodi ḡu
uedo/ ad examinationē et p̄lutionē h̄m̄is

pmittit. et si semetipsum eratauerit an fer
uore. ac erassit eas a se ipso. instans aliq
tulū in portante. statim appropinquat sibi
grā sicut erat. et accedit ad eū alia uirt
continens omne bonū occultum in se ipso
et spes pectoris. et tunc hō adinabit obstu
pescens de pīma grauedine et dispuenē
te leuitate et uirtute. et q̄ tū subito alt
tione h̄modi recepit. Et tunc iñstruitur
ut si puenit sibi tal' grauedo agnoscat
illam erpīma erpientia sua. Nam si i p
mo t̄p̄ nō erauerit hanc scām nō pōt
recipere nec h̄c. Vides inquit iñstruitur
hō qui opellit se ipm aliquātulū et sub
stat t̄p̄ pūgne. Si uirtus corporis infir
mata ē non expugna s; ex infirmitate
necitatis nō ē oueniens ipugnaē nū.
In aliq̄ uō ē bonū. ut q̄s in omib; q̄s
psūt in portante inatet se ipm. Coni
nua enī q̄tudo cum scā et moderata ci
borum adsumptio. et uigilie. cito exp̄ge
faciūt mentes ad stupēfactiōē. rem nū
forte fiat aliqua causa que q̄tudine
soluat. Cogitationes autē que mouēt

insolentis subito sine cōsēsu faciūt
ambos oculos q̄ lauacri fontē iñstru
sione lacrimarū et sūma multitudie
genas lauāt. Cum p abstinētiā comi
tum fuit corpus tuū. et p studiōsā cu
stodiam q̄tudinis et p̄cipis q̄ corpus
tuū moueatur uiolenta passione
formationis p̄tē nālem motū scias
q̄ agitationib; supbie os tēptatus.
Appone igitur cinēz cilo tuo et tē ad lē
as uentis tuū et scripturē q̄d exegit
st et adiscere altationē nature tue et inā
lia op̄a tua. et forsitan dē miserebit tu
et mittet t̄ lucem ut adiscas hūiliat
ne tua malitia augetur. Ne cessem
ergo laborando et studendo donec pūa
uideamus in nobis. et inueniamus hūili
tate et req̄escat i dño corda nra cu sit u
glia in sēla sc̄lor. Amen. *De potētia effec
tus nequitiarū a quib; q̄stāt et a quib;
Q̄ uosq̄ uāat dissoluūt. E. x. viii.*
et corde quis odiat cūm p̄u. ad lee
tatione op̄ationis eius nō libabit. Et
illud ē certam uehementissimū q̄c appo

asapientibz et ceteris. ad custodiam uite
nostre in spu reuelationis / quoru spre
hensio ab insipientibz pua extimatur.
qui dūpnū nō cōsiderāt q̄ contingit eis
suis. et inuitū et medietas uie eorum sūt
indata libtas. que mater ē uitioꝝ.
Quius ē ei certare et nō dēlinquē par
ua quā in ip̄oꝝ latitudine totū dare
p̄ccō. huiusmodi quaq; inrationabilis
libtatis finis ē dūa fuitis et audelis.
Igit quā diu h̄s sensus uiuētes abar
cūsu ettingentū sūt tūlx te ip̄m admo
dicam. quia nō deficiet alr mētūū
p̄ccā dōmibz mēbus tuis. nec salutem
poteris adquirē tibi ip̄i. **S**iquis autē
monachoz dicit in corde suo q̄ abus
cauet sibi hic quādo p̄ccatur / adiscē
nō uult. **Q**uiaq; enī decipit amīcū
suū dignus ē maledictione legis. qui
uero decipit se ip̄m. quāle uindictā iū
ret. quia scīa h̄s ignorātiā fingit.
Quāte scīam h̄t / ostendit redargutō
p̄ccā et h̄c et difficile sibi ut q̄ scīa h̄s
ignorātiā fingat. **Q**uā dūces sūt am

siones p̄ccā. et inuita. **E**t uita p̄t quis
reserare et in ip̄oꝝ elongatōe h̄c tūgli
tate. et de ip̄oꝝ cessatione letari s; eoz
cās relinquere nequius. **E**t ob h̄c inui
ti temptam. q̄ temptationū occasiōes
inob diligim' amozari. et p̄ccā nō affec
tamur. inducibiles tū cās ip̄oꝝ inob
cū dlectatōe exapim'. p̄ q̄ se matie effe
p̄stant p̄mis. **Q**ui diligit uitioꝝ cās
suiens fit ienitens. et inuitus inuitu
tē iam reductus ē uitioꝝ. **Q**ui h̄t odio
p̄ccā sua cessabit ab ip̄is. qui cōfitē ea ob
timebit remissione. **I**mpossibile ē quēq;
reliquēq; p̄ccā consuetudinē / prius quā
acquit inimitiā cū eodem. et impetrare
remissione. priusq; fiat cōfessio p̄ccōū.
Primū ē cū uere humilitatis. s; in uero
p̄punctionis cordis act. ac uētundie q̄ cor
sequitur. **N**isi h̄m' odio que sūt habita
tione digna nō possum' sentire fetorem
effectus eoz. quā diu ferimus ea tātibz
mīs. **Q**uo usq; phicas ac irrationabilita
tem nō potis p̄p̄e quali turpitudine
sis p̄lerus. nec euilescentiā ei. **C**uz aut

in aliis prosperis onus tuum tunc adices
invalentem tibi confusionem. Recede a seculo
et tunc facies fetorem suum et nuditatem confusio-
nis quod glorie uelamini. **B**eaťs qui reliquid au-
pulam ebrietatis sue et insatiabilitatem
eius perspicies in aliis qualia habet tunc
agnoscat propriam turpitudinem. Quam diu
fecit aliquis suorum cupulam propter quod pulchrum
uideatur sicut amictus qui operitur quod non fit ex
ordine suum siue uino uel gurgulienis
equale ebriatur. uel quod utriusque ab eo quod suum
ens est educat. uel quod item incendium operatur
in corpore quo feruntur. **O**mne otium imi-
tatur inopia. et omne inopiam quod sustinet
perditur sequitur quies. **C**ave tamen de proprii arbi-
trii libertate que sinitur preceps et caue
a solatione que preceps pugnam et asae-
tia que preceps temptationis occursum
per amplius tibi caue ab affectu qui habet si-
cut ante perfectam primum. **M**emento quoniam quod
delectationem abominatio et amaritudo
sequitur. **C**ave tibi a gaudio quod summa
non habet secundum commutationem. **N**am omne
quod ab ipso sue acquisitionis initio habet esse suum

labore non potes splendore diffinitionem
sue altationis et commutationem. **A**b illis timeto
quod rectitudinem putas habere quod ex uia istorum
est quod insipientia nouit disponere non in
de altationem quod omnia sunt omnia suis
et certiora eius sunt quam umbra. **S**ecundum
quod temerum in bonorum excessus et corruptio agi-
tationum et immoderata operationem acedia.
Acedia uero excessus. **D**iffert autem excessus
ab excessu et primum sequitur impugnationem
fornicationis secundum propriam solitudinis de-
relictio. et de loco ad locum immutatio mo-
derate quoniam et constantia operationem primum
non est. **S**ed uero aut diminutio multiplicat
uoluptates. immoderata uero excessus
Sustine impia que sempiterna habet pri-
mum apertus coronam. **N**e formidat a turbatio-
ne propterea corporis. que propria est fieri
nulla delectatione. cuius scientia hic
certum carnalium nitem exultat. **C**um
aduenient celestis ymago quod est res pias
ne stultus est altationem et turbationis
naturam quod corporalis est afflictio in eodem
apud illum quod cum delectatione recipit illam.

Ista enim assimulantur carnibus quod sue-
uerunt in acello morari. quod sola uoce fu-
gunt neglecti uero superueniunt quasi ma-
ligni leones. **A**bice prauam concupiscentiam
ne aggritas uehementiam incedi sin. quod pa-
tientia quam in prius fit paulum magnum
rem expellit. **I**mpossibile est te stare am-
plius rebus nisi uitas minores. **R**ecordare
ordinis in quo dices esse sepe. cum uita non
sic illa quam puenit ex pulchra amutatur
quod pillam gerit mortalitas nec est ita
temptationis incedum. **I**psi quoque temp-
ta adulationis/labore exhibet puerili
nature. **S**ustine fatigationem certami-
nis in quo ad eraminationem inductus es.
ut recipias ad coronam. et quiescas pro mi-
situr abbat mundo. **M**emento illius qutu-
dinis que sine non habet. et uite quam non recipi-
blandimenta. et ordinis perfecti qui in mu-
tabilis dispensationis et caritatis. que
compellit diligere. que dicitur nature. quod
necam gratia christi cui est gloria cum patre. et
spiritu sancto in secula seculorum. **A**men. **D**e custodia
cordis et contemplatione subtiliori. C. xx. 12.

Singulariter manes in cella tua me-
ditare super psalmos. et cum spiritu sancto
in memoria mortis. et super futurum
sine dum es uero contemplationis uitam
ad prius. **H**ec enim colligunt mentem nec p-
mittunt discere donec ueniat contemplatio
ua. **N**am potentia spiritus fortior est uitiis.
Meditare et in super futurum. cum recordati-
one dei. et si dem diligenter intelligitiam
predicem. et caue tibi a rebus extrinsecis que
te mouet ad concupiscentias et apius quam facias
in cella tua sicut ab ipso et scriptare co-
gitationes tuas. et ora si oculos in omni
gustatione tua accipias. unde incipit
omni gaudium. **E**t tunc inuenies tribu-
tiones dulciores melle. **N**emo potest ui-
tia superare nisi per sensibiles uisibilesque
uitas. **D**ispersionem uero mentis nullis uicem
potest non in temptatione sancte spirituali. **O**mnis nam
leuis est. et non liget alicui agitationi ad dis-
persionem non cessat. **A**t sine perfectum uirtu-
tum impossibile est hanc uitam adipisci. **N**i-
si quis deuotus inimicos non potest quare mo-
nere. et si pax non regnat. quomodo potest inuenire

que sūt recondita intus p̄cis. **V**itia q̄
diaphragma sūt uirtutū aīe arctatū.
In prius ip̄a duriant p̄ manifestas
uirtutes/ nō possunt interiora uideri. q̄
nec pōt aliquis eē murū crīstēs/ am
hūc qui intus sūt gūsaī. **N**emo pōt ui
dere solem sub nube ac uirtutes aīe/ uir
orū adhuc turbatione manēte. **O**ra
um ut det t̄ sentire affā sp̄s r̄sidiū
eius. **C**umq; uenit tibi h̄ sensualitas.
r̄sidenū sp̄s/ tunc detes amūdo discēde.
q̄mūdus atq; discedit. **N**am sine ip̄o de
sidenō/ q̄tudinē religionis. r̄ colloquū
lectionis/ nullus sentire pōt r̄ hūc hūc
illa ne queras. **M**ā si uero quēsieris con
uitunt postmodū r̄ carnalia sūt. **Q**ui
intelligit intelligat. **P**lacet sapienti dō
ut i sūctore q̄medatur h̄ p̄mis. nec p̄ma
lita h̄ facit. s̄ ne fiet indigestio nob̄ r̄
morem. **U**naqueq; .n. uirtus/ mā ē
se. si dimisit matrem que parit uirtu
tes r̄ abiens querit filias. ante q̄ m̄rē
adq̄as/ inueniuntur anime sicut uirg
si atq; preceris illas. **S**igna efficacit. **A**

caritatis. Cap. xxi. Rubrica.
Caritas dei nālī cūlida ē. r̄ q̄n sup
aliq; audit imoderate/ facit illa
aiam excessiuam. quia caritatē i se ca
pi p̄cip̄ r̄ morari iuxta m̄surā q̄litas
supuenientis sibi caritatis inusitata u
uidetur altitatio in eode. **E**t h̄ sūt sensi
bilia signa ei. **S**it facies ei rubicunda
r̄ uacunda. corp̄ calefit recedit ab eo t̄or
r̄ uēcandia. r̄ fit excessus r̄ uirtus que
mentē colligit/ recedit ab ip̄o. r̄ fit q̄
demens/ tribulem mortē/ reputat gau
dium. nec recedit q̄templatio ei a con
sideratione celestium r̄ absens sicut
p̄sens alloq̄tur/ non uisus ab aliquo.
Sād r̄ uisus ei nāles/ p̄ t̄nseūt. nec pi
pit sensualit̄ motum q̄ ē in rebus suis.
r̄ q̄ ēē cum alio exētur. **I**n hac passio
inebriati sūt aplī r̄ m̄res. p̄ totū mun
dū obp̄ria r̄ tribulationes sustinentes.
cū cēt sapientes insipientes reputati
sūt. **A**d hunc dem̄tia; dignetur dñs nō
facere puenire. **A**nte quā puenias ad
caritatem/ humilitatis si uideas te ip̄z q̄

queristi ab infestatione temptationum
ul' uiciorum necdus tibi nec. insidias quod
dam t' statuit immuais respecta po' ge
tem tribulone multa. postq' uo' transie
ns hospitium uirtutium no' accitens q'et
a fatigatione tua neq' adu'salens respi
rationem/ donec possis ad auitate humili
tatis puenire. **De modis uirtutum ul
lorum qui uirtutes non sunt. C. xxij.**
Religio m'r sanctificationis e. ex q' oritur
p'ma gustatio p'ceptionis sectorum
dei. que uantur p'mus ordo agnitionis
sp's. Nemo decipiat se ip'm a'fatus in a'ia
diuinationis q' uideat. A'ia eni' infecta
no' ascendit ad regnu' mundu'. nec con
iungitur spiritib' sc'is. Clarificatio
rem castitatis tue cu' lacrimis et ieiun
is et solitaria q'etudine. Tribulatio par
ua p'do fca. melior e' ope magno q' sin
tribulatione pficiatur. q' spontanea tri
bulatio p'uatione fidei et caritatis facit
omni opus uere q'etis exsecratione p'fca.
Et ideo in tribulationib' plati sunt sa' p
caritate xpi s' no' in refrigeriis. q'm op'

q' fit sine labore/ iustitia e' scilicet p'p'.
qd' exteniorib' faciunt helam. nec lucra
tur in se ip's. Tu autem p'p'ationis i' secta
tor' stude in te ip'o ut dignus fias g'ra
regiam ei'. q' si op'atimur/ et cu' gl'ifican
bimur. i. no' gl'ificatur mens cum ihu
nisi p'ciatur corp' p' xpo. Ergo q' o'tepnit
huana gl'iam/ fit dignus gl'ia dei. et gl'i
ficatur corpus ei' cum a'ia. Gl'ia ei' corpo
ris subiecta e' castitati cu' deo. gl'ia uero
mentis/ e' o'templatio u'a de deo. Abrenu
natio uo' duplex e'. in op'ib' et obp'ibus.
Nam q'm op'atur corpus/ op'atur et cor.
Sua nosta d'm impossibile e' in te moueri
caritate eius nec potes diligere deum
nisi uideas eum. Visio ei' dei fit eripuit
sua. non ei' p'cedit uisio scientia de ip'o.
Fac me dignu' d'ne scire te ac diligere.
non in s'cia disp'isionis mentis que fit
aberratione. s' fac me dignu' illa scie
tia in qua mens te uidens gl'ificat na
tua in o'templatione que subupit se sua
litate mundi amente. **F**ac me dignu'
erolli ab aspectu uoluptatis que fatal

maci gignit. ruidere te inuolentia
uinuli auas. in pte se auas dñs u
m̃tis. que inlibtate constituta cessat
ab efficiat intellectuum / p̃cōtinuay
conceplationē tuam que ē supra nāz.
Pone in me argumētū caritatis tue
ut p̃t amorē tuum / nichil inueniay
in mundo isto. **M**oue in me cōsideratiōē
humilitatis tue. ī qua dñs satis es in
mūdo iuelamēto q̃ induisti dñbus
nostis. ut tūc indeficiat inoblita
recoctatione / ad sūmā cum dilectione
humilitatē nature tue. **Q**uo modi
sunt adscensiois inuice. **P**rius ita
asirione corporis / alius ē adscendere
in conceplationē. **E**t primus fit alibit
te tua. sed s̃ ab affectu op̃t an nō subi
atur mens / nisi corpus subiaatur.
Conafixio corporis ē regnū mentis nec
subiaatur mens deo / nisi subiaat lib
tas arbitrii rationi. **D**ifficile ē exhibē
qdā alta nouitio q̃q̃ statuta ē puer. n
Scriptū ē. **V**e ciuitati cuius rex puer
est. **Q**uia q̃q̃ subiacet se dō / p̃p̃ ē ut sibi

quantur om̃ia sibi. **Q**ui agnoscat se
ip̃m scā om̃ium datur ei. **N**ā agno
scit scā om̃ium ē plenitudo. r̃i s̃lectio
ne aīe tue / cuncta tibi subiaatur. **T**e
p̃re quo humilitas in aīa tua regnat
in cōuersatione tuā subiaat aīa tua.
q̃cū ea cuncta subiaent. q̃ gignitur
in corde tuo p̃p̃ adeo. **C**ū q̃ tu ex ē en
fūis. nō solum ciuitis / s̃ ab accideatib
p̃sequens. **V**e d̃ nisi humiliati fuim̃
non cessas humiliare nos. **M**ra humili
tas genuinē ē scientie r̃ scā uā genu
men ē tēptationum. **D**e motu corporis
Motus aut̃ in fīorū men **Cap. xxiiij.**
Mbrorum corporis qui fit absque
auctoribz / excitatiōibz in rationabilis
dilectatiōis que mouet̃ cum tando
q̃t̃it aīam admissa / sine sponte in
dubitanē ē auentis repletionē. **Q** si
forte uenit̃ moderat̃ in dicta membra
nō sine sp̃ote q̃ tūcūq̃ mouent̃. noue
no q̃ in corpore oritur uitaū. r̃ armatu
lumi fortē r̃ inerpugnabile / eritū
ē in her agone / distare ab aspectibus

mulierum. quā adūfautus ne quid
opari in nobis id quod natura nequid
agere in sua uirtute. **N**e putes quā
tradat obliuioni que adeo in ipsa na
turaliter sunt in ista ad filiorū par
ationē et examinationē illorum quod
in certamine. si distantia rerū con
piscētia in mēbris mortificat. et obliuio
nē et pditionē opatur ipius. **A**lie sūt
cogitationes rerū que simpliciter per
transcūt in aīo. et pū motū et modicū
faciūt a se ipis. **E**t alie sūt cogitationes
que in aspectu materie submergunt
aīnū sine obliuione. et expiūitate
mouent uitia. et mutant hōiē. sicut
oleum ad censionē lucerne uitiumque
quod iam mortificatū ē et extinctū. ad cen
dū. et mutant pelagus corporis p motū
in nauiculā nāis. **H**ic nāis motus qui
hātat in nobis p solam cationē. absque ap
positione extrinseca. turbare mundicie
arbitriū. cōstitatēque uerare non potest.
Ds ei nō contulit nature potentiā ad su
pandum arbitriū bonum quod ē in nobis si

quā quis mouetur ab ira ul' a desiderio
nō. compellit eum naturalis uirtus d
tinnis erit nature et erit illa si que d
lētur. si appositio quā facimus sup nā
p uoluptatis occasiones. **N**am oīa que
aīnū fecit magis dā bene fecit et men
sitate et quāto magis mensurā pposi
tionis naturalium in nobis recte suatū
tanto naturales motus cōpellē nos nō
possunt ad declinādū a uia. si tū modo
cēptis motibz corpus mouet. ut scia
mus tū quod sit in nobis passio nāal' ad titū
landū et infestandū. quo cōstitatis air
sus in mediat. aut ad obtenebrandum
mentē a sinore. et ad pacē mouendū ad
nam. **S**ic nos ad tracti fuimus alii
sensuālibz rebz p que indignatio et ira
naturā ipetū sumere consueuit in
esu. ul' potu. ul' in sup habundantia q
titatis. seu in ppingitate ul' aspectu itēto
mulierū. ul' collocautionibz earū ex quibz
scāpie flāma accenditur et extuat in
corpore. et mutant in fēritatē exinde
mansuetudinē naturālē. ul' p pplexior

habundantiā/ul' p' inconvēientes rerū
aspectus. **E**st 7 aliquādo motus iporū
apmissione/ q' p' opinionē nūm fit.
iste nō ē sicut ille. **I**llas qdem pugns
libtatis uicamus que sūt uia comu
nis nature. pugna uō que ē expmissi
one que fit exā nre opinionōis sam' q'
qn' inlabonib' 7 cautione p' multa q'ā
fū sum' 7 oppinamur aliqd' p'fecisse/ p'
mittimur ipugri ut ad discam' huili
tatem. **R**elique uero pūgne que p'et
hunc cām sunt nobis ultra uires/ a
nostro temptatore sunt. qm' nā am
appositione/ aliq' matialiū p'astimā
giam recipit/ de inde nō acquiescat cōse
uare ordinem sue prime plasmatōis.
Nam ille q' tribulationes retractione
deposuit spellitur iuitus p'ca dilige.
Sine his enim/ recedē ablandimento
fēsualitatis nequius. q' quāto plus
multiplicat dolores/ tanto magis hec
minuunt. qm' tribulationes 7 p'icula
uoluntatē uitioꝝ acidiūt. qes uēō nu
trit 7 auget eam. **I**gitur notū ē q' s

7 angli eius ī necessitatib' gl'ant. **D**ni
7 opari ei inqetē q' si ī tribulatiōib' et
angustis p'ficiūt mādata dei. nos q'
ip'as stempmi. **I**p' s' mādata man
tauit machinam strepnē/ p'p' uita
que aqete nascūt 7 euacuam' uirtutis
cām. s. t'bulatiōē 7 angustia. **N**ā in
quātū ī nob' m'sura q'etis induat/ in
tantū uirtus aptamus latū ī nob'. q'
ī corpore angustiato/ cogitatiōib' i
uanitatib' agitari nō possūt. **C**ū aut
q' ī gaudio tribulationes sustinet 7 la
lores/ p' utiq' cogitationes refrenare
p'ent. q' cogitationes ī fatigatiōib'
cessant. **Q**ū uō recordatus fuerit hō pu
orū p'cōꝝ suozū. 7 aucauent se ipsum
quiescere faciat. q' gaudet d's ex eo q' s'
penam influit de preuancatione uie
dei. q' signū uie penitētie existit. **E**t q'
to plus ip' uolentia/ egerit aīe sue/ tā
to magis eius pretium multiplicatur
atq'. **O**mne gaudium q' a uirtute non
h't causam/ statim excitat motus cō
cipiarū ī inuentore suo. **I**ntellige h

de omni sapia uirtuosa: et non uali tantum.
De speciebus diuersarum temptationum et quod con-
tinet dulcedinem que prohibet uirtutem et de
genuis et ordinibus in quibus intelligitur homo ablat.
Uirtutes inuicem sibi succedunt. **C. xxiij.**
ut non fiat una uirtutis honorosa quia
uisque ut ordine pagatur. et cetero alleuietur.
ut ita facilia sint que sunt difficilia
propter bonum sicut gloria. Nemo enim potest
adquirere inopiam in uirtute: nisi se ipsum
inducat et parat ad sustinendum temptationes.
nisi quod edidit quod est aliquid cum gaudio.
Nullus potest sustinere temptationes: nisi qui
edidit quod est aliquid superius corporale ge-
rem. quod tribulationibus ad quas exapi-
endas parauit se ipsum. Omnis ergo qui parauit
se ad inopiam: primo quidem dilectio
tribulationum mouetur in ipso. deinde super-
uenit ei agitatio in opes fieri debens quod
sunt huius mundi et omnis quod appropinquat
tribulationi: primo perfidem confirmatur
ac deinde tribulationibus appropinquat.
Quiaque paruereit se rebus materialibus. nec
paruereit se ipsum et effugiat sensum suum.

uidelicet auditus. tribulationem est dupliciter
uendicabit. et dupliciter mis fiet et tribu-
labit. quoniam imo quod utilitas est prouari ma-
terialibus rebus et in hiis dilectum per se ipsum.
Nam illud idem patitur ex passionibus que
in eis sunt. quod actualiter prius patiebatur.
propter quod memoria consuetudinis eandem
non recedit ab animo suo. Si enim ymaginatio
ipsam in se habet. dolorem ministrat homini sine
rebus eisdem quod habemus dicitur de prope qua-
te sentia. Bonus est ergo recessus. et ual-
de eo opus. quia et agitationes uirilem ma-
suescunt. et potentiam meratitatem imponit.
nec non patientiam magnam daret hominem
in superuenientibus sibi necessariis tribulationibus.
Ne quis accipere consilium ab aliquo quod
sit de consolatione tua quam sit sapiens.
ualde. sed mitte potius agitationes tuas
ydiote in expertia rerum fieri. quod eloquenti
philosopho super saupertatione loquenti
sine experientia rerum. Quid est ergo experien-
tia. Experientia est non quod quod ingreditur et
spiciat aliquas rerum causas non dum adsu-
mens imperis eandem actionem in se ipso

si q̄ p̄cipiat illarū experientia utilitatē
et dāpnū ip̄arū opabilit̄ p̄ morā q̄ fecerit
in easdem. qm̄ uidet̄ multoties res
dāpnū h̄m̄s et tūc m̄ces ē utilitate ple-
na. et eodē mō. **V**n̄ plures hōm̄ ex
rebus q̄ uident̄ lucubiles inueniūt dāp-
nū. et nec ex his testibz sc̄ie ip̄oz uerū
existat. **N**llo ḡ s̄filiario utere qui p̄bete
sit sapiētiae et patientiae et discretionis. **P**p̄
h̄c nō ē quilibz fide dignus addandū
consilium. n̄ q̄ p̄us lib̄tatē p̄p̄ā b̄iḡ
gubnauit. et accusationes et detractiones
nō p̄timeat. **Q**uādo iuuenis iūua tua
p̄ce inaltabile. tunc p̄timeat q̄ l̄ge
distas a recto tramite q̄ laboriosis pedi-
bz sc̄oz calcatur. **N**am quādo p̄gredis
in iūua ciuitatis regni et appropinquas
ciuitati dei h̄ tibi sic signum. **F**ortitū
do tēptationū attingit tibi. et quāto p̄-
as tanto multiplicatur s̄ te. **C**um ḡ
p̄sens in aīa tua diuisas et fortiores
tēptatōes sc̄to q̄a in ill' tēptatōibz
aīa tua in auxilio recep̄ uē aliu gradū
excelsū. et additū ē ei ḡm̄ i statū

suo q̄ statuit. **N**ā s̄ magnitudinē ḡm̄ tū
int̄bulatōe tēptationū d̄s adducit
aīam. n̄ i sc̄l̄ares tēptatōes q̄ sūt ad re-
frenandā malitiā res manifestas in cō-
les ~~tēptatōes~~ turbatōes intelligas ip̄as ēē.
sed tēptatōes queniētes mōas in so-
litudine sua. quas p̄modū distinguem̄.
Quādo iūua iūua h̄c nec ē sufficiēs ad ma-
gnas tēptatōes. postulatq̄ n̄ m̄re leas
et d̄s erudit eam. **S**ato uō q̄ in quāto i
sufficiēs ē ad maḡs tēptatōes. it̄m et ad
maḡ carinatū i sufficiēs ē. et q̄ ad mo-
dum magnū tēptationū iūua iūua p̄edi-
tus ē in p̄a sic et maḡ carinatū p̄edi-
tur it̄m qm̄ nō dat d̄s maḡ carinatū
sū magna tēptatōe. **N**ā et tēptatōes
sū carinatā d̄minare sūt ad uū
sap̄ia et q̄ h̄y q̄ carni sūt ab eo nō cō-
plendūt. **I**gitur ad difficilibz tēptatōibz
contingētibz ē exdisp̄sacōe dei et p̄l̄dis
q̄tā et solōne rapit aīa tua de magni-
tudine eius. **N**am sū tristitia ē et et solō.
Int̄roḡ. Quid ḡ prius ē tēptatio de in-
carinata. an eō. **R**es. Non uenit tēpta-

no n̄ prius recipiat aīa iaculo mag-
tudinē s̄m m̄sum suā p̄mā. r̄ sp̄s gr̄e
quē recipit prius. Et testatur idip̄s tēp-
tatio dñi r̄ tēptationes ap̄loz. **Nō** ei p̄-
missi sūt apli intēptationes int̄are.
conce p̄clitū recepūt. Nam q̄ cōdicant
bonis quērit eis sustinē tēptationes
ip̄oz. q̄ p̄ bonū om̄e tribulatio ei. Ita
enī placuit sapienti dō in om̄ibz sic fac̄
r̄ in h̄e sic uidet; gr̄m eē priusq̄ tēptati-
onem. Verūtū p̄cessit utiq̄ s̄sibilitas
temptationū / s̄nsibilitatē gr̄e p̄ pro-
bationē lib̄tatis. Nunq̄ r̄ ei p̄uēit ia-
liq̄ gr̄a p̄usquā gustet tēptationes;
p̄cedit eq̄d; gr̄a in m̄te / insensualitate
retardat. **Uñ** decet nos h̄e in h̄is tēp-
tationū t̄p̄ibz duo quedā gr̄a inuē;
r̄ in nullo sibi similia. **H** aut sūt gau-
dium r̄ timor. Gaudium pro q̄ inua q̄
calcauerūt sc̄i quā inimo inuificatō
om̄iū inuētus es ambulare. Et h̄ma-
nifeliū ē eragnē tēptationū. **T**iores
nō d̄lēm h̄e ne forte ex cā sup̄bie tēp-
temur iustia. **Et** tñ humiles agn̄m

inuēt ut h̄e discernē possit. r̄ sc̄it q̄ sit
tēptatio q̄ sit ex fructu sup̄bie / r̄ q̄ sit q̄
sit ex alapis. in illis q̄ uident ex auitate.
Disc̄e sūt ab inuicē tēptationes. q̄ sūt
a conamine r̄ augm̄to gūsiōis in bono
a tēptationibz p̄missiōis q̄ sūt ad casti-
gationē p̄ sup̄biam cordis. **De tēptatio-
nibz amicor̄ dei q̄ sūt humiles. C. xxv. R.**
Temptatōes q̄ sūt a ligā sp̄uali ad
p̄fectum r̄ augm̄tū aīe in q̄bz ei tāt
aīa. **P**h̄at r̄ mūdāt sūt ille. **P**igritia gū-
uitas corporis. **L**aratio m̄broz. **A**ctidia. **C**ō-
fusio m̄tis. **D**olor corporis. **E**rasio sp̄i ad h̄o-
m̄. **O**btenebratio agitationū. **D**fect̄
humani auxili. **E**gestas cōlis usus r̄
similia. **E**x h̄is tēptatiōibz adq̄rit h̄o
aīa solitariā r̄ sui p̄tectēz. r̄ h̄uilitatēz.
r̄ cor ḡtū r̄ ex h̄is ph̄at q̄ uēit ad d̄s̄ide-
riū c̄atoris. **H** autē dispensator ordiat
iur̄ p̄sibilitatē r̄ inuitatē suscipiētū ea
h̄is ḡtēntur s̄ solo r̄ adūsitas lux r̄ te-
nebre. **P**lia r̄ p̄tectiōes r̄ breuit̄ d̄ie an-
gustant h̄. **E**t h̄e ē signum p̄fectus
hōis p̄ auxiliū dei. **De temptationibz**

supbriorum. et que sunt crea. Cap. xxvj.
Temptationes a pmissione dei contra
impudentes et tollentes se in mentibus
suis coram loquitate dei. et se iustificantes in
supbia sua. sunt iste. Temptationes demo
num manifeste et tamen potestie anime. et
fectus uirtutum sapientie que est incerta. sensuali
tas acuta intentionis fornicandi pmissa
ad humiliatorem elationis uirorum. indignan
do. uelle statim propria uoluntate. lingua
re in sermonibus. in corpore et stepnere et
mentis totalis. blasphemia que nomen dei.
intentiones fatue plene risu inuoluptu
tu stepni ab omnibus et destructio hono
ris sui. si confusio et obprobrium multis
modis admonibus aperte manifesteque.
desiderium omiseri et uisari in mundo.
loqui et nugari semper insipienter ad inueni
re sibi renouatorem semper cum falsa prophetia.
promittere multa supra posse suum.
Hec quidem anime. In corporibus uero contingunt
eis dolorosi euctus permanentes semper prople
ri uirque solubiles. Occursus hominum im
piorum in aduersum manus et brachia. monito

cordis eorum semper sine timore. pati multas
numas lapidum ab alto. et filia ad frac
tionem cordis. Ultimo egestus suscipiendum cor
erdiuina uirtute ac spe fidei sue. et bunt in
possibilia et seruus induant eis. *Hec igitur sunt*
et supbia et temptatione eius. Appet et pma
pium hominum digne quam quod in capite sue habet sapientie
et maculis suis. et sic in sinuatur. In his
omnibus malis. in infausta suscepta omnis huius
agitationum supbie. Aspergit ergo tempta
tionum tuarum splendorem uiam subtilitatis
mentis tue. quod si uideris aliquas temptatio
nes tuas in uirtutibus temptationibus sanctis. scito
quod in quantum habet exultas in tantum supbia incum
bit tibi. De patientia. Cap. xxvij. Item.
Quod aduersitates et tribulationes. que
non precipiant patiente. duplex habent
committit. Patientia hominis repellit aduersitates
eius. pusillanimitas uero inquit cruciat.
Patientia uero inquit est consolatio et uirtus quodam
quam multitudine cordis habet oriri. quam uir
tute difficile est hominem inuenire in tribula
tionibus suis absque diuino carismate.
per perseuerantia orationis inuenitur

et lacrimarū effusione. **Deposillāmi**
Quando uult dē hōiez **tate. Exxiiij.**
tbulāi pūit eū uenire adma
nus pusillāmitatis. **H**ec aut pūit in
ea potentia forte accidie. in qua gūat
suffocationē aīe que ē gustatio gēlen
ne. **q**uē sup induat spēs excessus. qū
nascunt plurime tēptatiōes. **i.** **C**onfu
sio. **f**uro. **B**lasphemia fatua culpa.
plūse agitationes. **i**ntin mīnū tūsmi
gūatio. **i** silia. **Q**uē si dīxīs que ē cā istoz/
dico ē negligentia tua. qz nō curasti qū
meditāz eoz. **U**na ē eoz omīū medi
ana. p qū iueit hō itati gsolonē in aīa
sua. **H**ec ē hūilitas cordis q pē hūc. **d**er
struē tūmū istoz. nēo pōt. imōiueit
ea sup potētiā suā g eum. **N**e idignis
g me. qz dico tibi ueritatē. **N**ō quesui
stī cā ex tota aīa tua unq. **Q**uē si uis fac
te in regnū suū. **q**uē uideb quō dabit gsolō
nē malitie tue. **N**ā s; mīsa hūilitatis u
tue. **d**at ē q pūā i adūsitatib; tuis. **i** s;
pūā; tuā. **a**lleuiat gūitū ē blōis tue.
g solonē obtineb. s; g solonē tuā magi

at dilectio tua. **c**um deū. **i** s; dilectō; tuā
magificat gaudiū tuū i spū scō. **Q**uē
uō quē sūt filii pī nīr mīficors. qū pla
cet ei effcū facē tēptationū eoz. **n**ā aufert
ablatiōe. tēptationes ipoz. **s** pūā; pūat
eis i illis. **q**omīa hūc hū impatīa eoz. **r**ecap
ad pfectō; aīarū ipoz. **d**ignos nos fac
at dñs yps ingū suā i bstinēdi mala
cā amore suo cū regnatiōne cordis.
Amen. **Q**uid uirtus corporalis qd mē
talis insolitudine qd modis uirtutū q
fortitudine aut qd differētia earū. **Exxix.**
Virtus cōl' i insolitudine. **m**ūdat corpū
i asordib; q sūt i mīpō. **V**irtus uō mē
tis hūiliat aīam. **q** pūgat eā agros
sis q pūitiosis i illatib; ut nō agitet
meis uirtiose. **s** ut moueat pūi i cōtē
platione sua. **H**ec aut gteplatio appro
pūquare facit eā ad nuditatē mētis.
qūat gteplatio i matial'. **E**t hūc
spūal' uirtus. **H**ec autē extollit aīam
atremis. **q** appūquare fac' eā pūe gtem
plon sps. **q** apd dñm gstituit aīy. **q** ad
gteplationē glie ineffabilis qē moti

uū intellectūū magnitudis nē ipī. 7 se
pat illā a se lo reus sensualitate 7 ex
dīpe nra illa dīpōta cōfīcam. 7 ad cert
tudine ei ordinis puenimus. Et hē perse
uerantia dīqua dixit apls. **P**seuāntia
ē cōfīcatio in qua letat mēs ītelligibi
lit. s. īspe pmissa nobis. **Q**ue aut sunt
hī 7 quō glīlet istoz. audi. **C**ōfīcatō
corporalez q̄ sīn deū ē uacat corporalia
opā q̄ fūt ad emūdatiōē carnis īac
tione uirtutis eius p opā manifesta
īsemetipīs. īqb; expungat q̄s ab īmū
ditiā carnis. **C**ōfīcatio aut ē opatio cor
dis. que fit īcessantē īsollicitudine.
iudicij. s. iusticie dei iudiciōz ei 7 orō
īdīficiens cordis 7 cōsideratio dispōsi
onis 7 aīe dei ī mūdo siml fē spālī
7 totalī. nec nō 7 aīe aūtūis arlīs.
ne accūrat qd ex eis īregiā arlīa. 7
spūali. **H**oc ē op' cordis q̄ uacat cōfī
catio aut. **I**n op' cōfīcatōis q̄ uacat actus
aīe subtiliat cor. 7 sepat a cōiōne
pūse uite q̄ ē dīnāz. **E**x hīs īcap ali
qū moueri ad ītelligendū 7 ītēdēdū

īcōtēplatiōē matīaliū q̄ anta sē ad
usū 7 augmētū cōrs. 7 quō īmūstratū
īpōz dat uīus. uīj. elemētis q̄ sē ī corpē
Cōfīcatio q̄ spūal' ē actio sine sēlib;
7 hē q̄ dīscēp sūt pīes q̄ aī mēs scōp sū
sapīūt. ībalis aspectus 7 pīnguedo cōr
dīmedīo tollunt. ac dīn aspectus fit ī
telligibilis. **A**spectū aut ībalē uacat
cōtatiōē pīe natūre. **E**t ex hī aspectu
ībū dīfacili transcēdit ad agtīōem
solitane cōfīcatōis. q̄ ē īcōpōsitiōe
manifesta īmirari deū. **H**ic ē magnus
status futūroz bonoz q̄ dat īlibtate ī
mortal' uite īcōfīcatōe q̄ ē pō rēfīc
tione. q̄ nō cessat ībī aīa nra īmirari
dīn. nec cōfīderat qd omīo dēcatūris.
Nam sī ēēt aliqd simīle dō. hūīlīz mēs
moueri alīn īdeo alīn īllo. **Q**uī omīs
pūctudo eoz q̄ sīent īrenouatōe futū.
īfērior ē pūctudīe eius quō pōt aliqf
ēre ī aspectu suo ē pūctudīe dī.
Quī g. **C**ōrs cōtīstat eum ul' gūitas
annīs. seu mēmōia pīanguīne eoz
sū nātūre nē ul' adīfītatē. l' dūctatē

seu exaltatio ignota. ul' nē in pfecto aut
artūdatio elemētōrū ul' cum aliq' lauro.
seu actidia laboriosissima. siue solitudo
armis. **S** hominā q' ius d'x mūdo fiāt
tū illo t'p' qū ablatū fuit uelamē uitioꝝ
ab oculis aī. p'spexit ad illā gl'iaz. statū
extollitur aīmus inobstiprefactione
qū q' d's t'minū posuit d'ne uita sup' h'
modi reb' q' cum debeat in p'is morā
p' totā uitā hōis si p'missū eēt. nō h'ēt
erue a g'tēplatione ipōrū. **Q**uāto pot'
ubi h' omnia nō sunt. **V**irtus eīz illa id
finita ē. i' meisdem reb' skalit' erimus
utru ipiales aulas si digni erim' fūi
mus p'comūfatiōe. n'ram. **Q**uō g' p'c
aliquē iterū erue. q' elongari ab illa mi
rabili q' diuina g'tēplatione. **V**e nobis
q' nō agnoscam' aīas n'ras neq' ad q'
gūfationē uocati sumus. s' uitam h'
ifirmitatis. i' statū uitioꝝ. q' blatiōis
mūdi. i' mūdū i' malitias eī reputa
mus eē aliqd. **S** o'p'e q' solus potēs es.
b'is aī' susceptio eius ap' te ē. q' ascēso
nes in corde suo disposuit. **T**u d' adūte

suas n'ras amūdo in d'iderio tuo. dōn
uideam' eū sic ē. n' edamus malitie sic
uentati. n' sim' i' d'uli ueritati sic um
bre. **I**nnoua i' aīo n'ro d' sollicitudine
aī mortē. ut in h'ra eritis n'ri cōf'cti
mus quō fuit in g'f'ctus n'ri q' eritis i'
h'ra mūdo. quo usq' p'ficiam' op' in quo
cati sumus s'm uoluntatē tuā in h'ue
uita p'us. p'ea sp'ubim' in aīo repleto cō
fidentia itaq' magna s'm p'missionē
sēptimū q' p'pauit amicitia tua i' sa re
nouatione quorū mēoria q' suat' i' fide
sēctōꝝ. **De mūditiā corpis q' aīe q' mētis.**

Mūditiā corpis ē scātus de **C. xxx.**
pollutione carnis. **M**ūditiā uero
aīe ē libatio ab oculis p'illioib' q' cō
sistūt i' aīo. **M**ūditiā q' mētis ē in sēc
torū reuelatione. p'ungat' eī ex omib'
accidentib' sensu i' mo p'inguedinis i'
eorum. **N**ā i' i' fantes pui. mūdi s' cōz
incentes aīa. q' nemo uocat eos mūdū
mēte. **M**ūditiā uō mētis p'fectio ē i'
gūfatione celestis g'tēplatiōis q' ex
sensus mouet. in uirtute spūali super

norū mundorū inuābilū admiſſi-
onū. quorū ſuſatio diuſa ē ab iū-
cē. ſubtilū inuiſibili miniſtio ipſo
rū eritentiū inſtitutione diuinariū
reuelonū ſtatuariū in altitudine ipſarū
ſonū hora. Ipſe autē dō nō nos faciat
uidere eū in ueritate intis et poſtea in
mediate in ſcēla ſclorū. *Am. De fide*

*A*gdes ē hoſtiū ſecundū oculis ei. *C. xxvi.*
torū. Nam q̄ admodū ſūt cōſes
culi ſtūlibz rebz ſic ē et fides cul' cel-
tis intelligibilibz thūnis. Oculos duos
hēm' aīe ſicut dicūt p̄es ſic duos ocs.
nec ē idēz uſus aſpectuſqz in utroqz. i
uno oculo inuēmur acultu gl'ie dīqz
acultata ſūt inatūis. ſ. et p̄tētiā ei'
et ſapīa ipſi et diſpēſatōez ei' dēz coetnāz
circa nos. q̄ colligit er magitudinē re-
giminis ei' ap̄ nos et ibi oculo celeſtes
ordines et ſuos mōs uidemus. *Alio*
quoqz oculo ſtēplamur gl'ia nē ipſi
ſcē qm bñplacatu fuerit deo iduare
nos in ſcēta ſpūalia et in are fidei ap-
re in aīo nō. *De p̄tia. C. xxxiiij. Rca.*

*G*ratia p̄t grām data ē hōibz i p̄a
tētia. *p̄tia* ei ē regnatio ſa ex deo.
et aīa q̄ ex fide recipimus p̄ p̄tia ei
recipimus donū dei. *p̄tia* ē porta mīe
q̄ apta ē p̄ſeq̄tibz eā. *Phanc* portā i tū-
mus ad diuināz mīaz. et abſqz introitu
iſto nō iuēmem' mīaz qz omīs p̄cauerit
iurta diuinā ſcripturāz. uſtificati gra-
tis p̄ grām dei. *p̄tia* ē grā ſa et orit' i cor-
de ex fide et timore. *Timor* autē ē baculus
ſpūal' gubnās nos quo uſqz p̄ueiam'
ad p̄diſū ſpūaliū honori. et aī ibi appli-
camus dimittit nos et reſtituit. *P̄diſ*
ē caritas dei in qua ē dilectio cunctarū
bātudinū ut b̄s paulus nutritus ē a
bo ſup nām. et ex quo gultauit ibi lignū
uite et clamauit dicens. *Ocl's* nō uidit
nec auris audiuit nec in cor hōis adſce-
dit q̄ p̄pauit dō diligētibz ſe. *De hōe* lig
ſunt p̄hibitus adam p̄ ſilium dya. *Li*
gū uite ē caritas dei. aqua eradit adū.
et uultus nō accipit ſibi gaudiū. ſ. i tū
ſpūaliū opibat et laborabit. *Et* caritate
p̄uata ſunt ſcēdōs gmedit i p̄tibz.

pane sudoris comedunt inopibus suis. q̄
q̄ in rectitudine ambulent. q̄ p̄thopla
ustus iustus ē comedere p̄ accusum. **N**o
nec inueniam caritatem in terra spinarum
seminantem metum. q̄ uis semini nūm fiat
seminum fiat semini iustitie. in omni hora
pugnam ab eis. et p̄tūcūq̄ iustificemur
in sudore uuluum uultus nūm. **E**t q̄n̄ inue
nimus caritatem pane celesti uesamur. et con
fortamur sine opere et labore. **C**elestis p̄ns ē n̄s
q̄ descendit de celo et uitam tribuit mundo.
Hic ē cibus angelorum. **Q**ui caritatem inuenit
xp̄m comedit in una quaque hora et fit in
mortalis. **I**te ei. **Q**ui comedit ex pane
quem ego dedero ei mortem non uidebit metum.
Bis q̄ comedit de pane caritatis q̄
ē xp̄s. **N**on p̄m̄ rei comedit q̄ ē omniū d̄s ut
testatur ioh̄s dicens. **Q**uod caritas ē. **A**git
uita ex deo fructificat q̄ in caritate uiuit.
et in hoc quoq̄ mundo existens illū aerem
resurrectionis ostendit odorat ex h̄c. **I**n
illo nāq̄ aere delectantur iusti in resurrexi
one. **C**aritas ē regnum. q̄ p̄misit d̄s signi
ficare ap̄lis comedere in regno suo. **Q**uod

ē autē comedens et bibens in m̄sa regni
mei in caritatis. **C**aritas sufficiens est
nutrire hominem p̄ cibo et potu. **H**ic ē autē
uinum q̄ letificat cor hominis. **B**eatus hō
qui bibit de uino isto. **E**x h̄c biberunt in
pudicia et facti sunt pudici. et ebrii et facti sunt ie
iunatores. et p̄cores et obliuati sunt uias of
fensionum. et diuites et affectu ueniunt in u
ptatē. et pauperes et facti sunt diuiti sp̄s et fragi
les et facti sunt robusti et ydiote et facti sunt sapi
entes. **S**ic impossibile ē transire mare
sine nauē seu uasello sic nec p̄t
aliquis transire sine timore ad ciuita
tem. **M**are fetidū q̄ statutu ē int̄ nos et
intelligibile p̄disum cū uasello p̄nē
transire possumus h̄ntes remigatores
timoris. **Q**uod si huius non gubernat nauē h̄c
p̄nē. cū qua transimus mare huius mū
di ad d̄m. subiungimur infesto mari. **P**en
tentia ē nauis. timor gubernatio. caritas
portus diuinus. **F**acit ergo timor nos
sedere in nauē p̄nē. et transire mare mū
di fetidū et ad portū diuinū q̄ ē caritas p̄
ducit nos ad quē respiciunt oēs q̄ laborant

etbulant in pnia. Cumq; pueni ad
caitate puenimus addm. nra pfi
atur. nam tmisimus ad insula que e
ultra mundu. u pat et filius et sps scs
faciat nos digis glia sua et caitate pao
rem. Cui sit glia iscla scloz. Amen. **In**
quatu dmsa sac et msa edulitatis. C.
Et scia pcedens credulitate. **xxxij.**
Et scia q nasat credulitate. p nā
lis. Et spūalis. Scia nālis e q discernit
bonū a malo. quatu discretio nāl. q no
uimus et discernimus bonū a malo sū
dumto. Hanc posuit dē in mtaibili
nā et addumto. additumtu suscep et
augmētū. nec ē aliqs qui hanc n hāt.
Hec autem uirtus naturalis sciētie/ra
tionalis aīe/ discretio ē boni et mali. q mo
uetur incessantē unpa et qui pūati sē
ea inferius rationabili natura sūsi
stūt. et q hnt eam ī motu nālī recte cō
sistūt. nec hnt aliq; cōfusionē in his
que gūlit dē nature/ ad honore rōna
lium suorū. Illis uero qui agnitionez
hanc pdiderūt que discernit bonū ama

lo ipperat. pphā dīcēs. hō cū in honore
ēet nō intellexit. et c. Honor rationalis
nature ē discretio. quiste q pdiderunt
eā/ assimilauit uirtutis insipientibz
nō hntibz ratioābile discretiū. In hac ē
possibile ē nos iucire uiam dei et hē scia
nālis. et h pcedit edulitate. et deductrix ē
addm. et in ea cognoscimus bonū ama
lo discernē. ac itaq; edulitate. Testatū
utiq; uirtus nature q debeat hōiez ēdē
illi q pduxit ad cūtionē hōmīa. et ēdē
ūbis mandatorū suorū et facere ea et ex ar
dulitate nasatur timor dei. et cū scutus
fuit opa et d modico adscenderit ad pūti
onē. pūit sciētiā spūalē quā diximū.
q ex credulitate nasatur. Naturalis uō
sciētia q ē discretio boni et mali. q adō
iposita ē nostre nature suggerit nob
q debeat ēdē deo q pduxit omīa et ac
dulitas facit ī nobis timorem et timor
pellit nos penitere ac opari. et de mē
datur spūalis scia hōi. q ē pceptio scēto
rum que pūit fidem uere pteplatiōis.
Diximū q nō simpliat credulitate tm

nuda nascitur spūal' scia. s. cōdilitas
pūit timorē dei & cū cepim' eripō opū
ereuis scia nascit' scientia spūal'. sic di
xit scs iohēs crisostomus. q. quādo qd
adqrit uolūtātē sequendi timorē dei
rectum prudētiā. cito recipit reuelati
onē arulcorū. i. scientiā spūalem. **H**ic
autē dei non parit hanc spūalē sciam.
q. q. in uā nō ē adiacens. nasci nō pōt.
sed dato datur scientia h' dum fit opū
tio in timore dei. & inuenis quia hec est
pūia & scientia spūalis. **H**ec siquidē
ē quā diximus q. eius aīram recipim'
in baptisate. **P** pūiam uero recipim'
donum eius. & donum quāp diximus
quāto p pūiam recipimus illud. **H**ec
ē scientia spūalis. dicto. s. que pēficiat
tiam timoris dei datur. scientia autē
spūalis ē arulcorū pceptio. **E**t qū
quis pcpit h' inuisibilia. quāde sup
tia. adsumit ex his nomen spūalis
scientie & nascitur in ipius pceptione
ardulitas alia. que nō ē sūa pūie. si
certificans illam. & uocant eā cōdilita

tem & contemplatiōis. **V**sq. illie ē auditū.
nunc autē ē aspectus. aspectus uero de
terior ē auditu. **H**ec igitur omia. ex il
la scientia discernēte bonū a malo q. ē
innatum nascuntur. & h' ē sem bonū
uitis quā dē ē. **Q**ū uero hanc nā
lem scientiam uelauerim' i uoluntate
nā uoluptuosa. ex omib' his bonis ex
adimus. **D**ecant aut hanc naturalez
scientiā pūie & timia & scientie. memo
ria mortis indeficiens. sollicitudo qū
tormentū existens usq. ad exitū istū.
Post hanc tristitiā mestitia. timor dei.
& ueritandia que ē anatum. tristitia. &
mor dei p pūib' peccatis dērens studiū.
memoria cōis me & sollicitudo diuina
eius. **P**etatio aī grēti addm' lēn intrā
di ad portā istā que ē transitus omis
nature. cōceptus mundi & multar p
ueritate certamen. **H**ec omia i uēiūt
in scientia nāli. **F**aciat ergo qd collone
dopib' suis ad istā & cū inuētus fuerit
h' in istis inuia nāli ambulat. & quā
do de his fuerit elenatus & ad caritate

puerit extollitur sup nāz. et ueredit
ab eo certamen. et timor. et labor. et fatiga
tio. que consistit in gressu. **H**ec sunt sequen
tia sciam nāle. et ab eadem inuenimus i
nobis. quā nō uelamus eā uoluntate
nā uoluptuosa. et in huius sum. donec p
tingam ad caritatem. que nos libat ab
omnibus istis. **E**x huius ergo super deis colla
tionem faciat. et prescriptetur se ipm i
quibus ambulat. utrum in huius q sunt
nām. ul' in huius que sunt sm nām. an i
eis que sunt sup nām. **E**x modis mā
feste pccis. atq' quis inuenire pōt re
gimen totius uite sue. et cum nō fuerit
inuentus i huius que sm nām. ita sunt
a nobis. nec in huius q sunt sup nām mā
ifestū ē q' nullis que s naturam se
ē delectus. **C. xxxiii. Rubrica.**

Non est intentio bona aliqua q nō
sic agna diuina incedente in corde.
nec cogitatio mala ad pinguas aie
ad temptationē et pitationē. **H**oc q' puenit
ad agnae mīse infirmitatis sue hic adhu
militatis pfectionē pueit. **Q**uod aduat

carismata dei ad cor hōis. ē q' ad indefi
cientē regitōne mouetur q' aduat
temptationē ad aīaz. mūmuratio ē
que mouetur i corde. **O**mīs infirmitates
hōis substat d's. **H**ōies autē sēp mur
murantē nō substat nō corrīgat eū.
Aīa q' omī caret illuīatīe scīe in hōi
temptatōibz inuēit. **O**s uō sēp laudās
dīm bñdictionē accipiet ad dō. **E**t cor p se
uerans in actōibz gīarū. in pīm gīa
sēp uenit. **G**īam paurit humilitas
et castigatōez pcedet opprobrio. **Q**ui sup
bit i blasphemīā cadere pmittitur. et
de opatione uirtutū extollitur. i form
ationē eadē pmittit. **E**t q' de sapiētia
elevator tenebrosos ignorātie laq'os pa
tiet. **Q**ui dīm p celis nō hēt s se ul' s p
mū sēp pēsat. **Q**ui honorat hōies in mē
na dei. auxiliū inueniet ab omī hōie i
ocultu nutu dei. **Q**ui se obicit p iuriā
putiente deum inueniet auxiliante sibi.
Qui p malitia sua frēz suū accusat. dīm
inueniet ad causatōrē suū. **Q**ui arulter
congrit frēm suū. malitiā eius sanat.

Quod in uento accit inflata uulua erac
bit. Qui aulte conigit fieri suu effem
catis ostendit. Amicu iaculo redm
gues sapiens medicus e. Signu opissiois
e debiti indulgentia. Signu male oppio
nis e culpam s dicere. Qui ad sanitatem
rephendit in caritate conigit. Qui que
iudam inanis e caritate. Os car
tate conigit no ulasces. si querit u sa
netur ymago eius q ad tps suat uim
Vsq h modus caritatis eretitudine
e. q malitiose ad conuentione no declinat.
Iustus sapiens similis e do q no cong
ulasces malitia si ut correptus danga
tur ul ceteri ut ceteri timeant. Corruptio
huic dissilis / corruptio no e. Qui uo ifor
tudine sue scie. adimmas i oteplae. scie di
uine magnitudiez oteplat / carnis otem
platet caritate no dnuat. qm corde suo
elevator. Qui dngit mect suu addigna
dei retributione / ipe ad pfundū huilita
tis cor q aia descendet. Priusq ad ppiquet
qs scie / ascedet / dscendet in salutace sua.
Cu g scie primus erit totus eleuatione

elevator. Et q tuncq eleuatus fuit ascen
sio sue scie no pficat. donec seli gle p se
quat. reodem pfuatur. Quantum qs
proficit apd dnm / tm ei uestigis adhere
bit. q inuentus selo / faciem suam ei oste
det. no tm q e. q iusti in lxx selo facie dei
in emigmate pspiciunt in futuro uo ma
nifestatione ueritatis oteplant. Igs i
sitis lignis accelsus difficilis erit in
guitur. calor dei q fluit / amadit ad cor
selo renuntiantis / ei igtio no extinguit.
re acutior igne ul acerbior. Vinu mbra
submittas / omium obliuione induat
fortitudine sua / ai memoria dei usuz
tenet i mte / uisibulum memoria tollit
acorde. Mens q inuenit sapiam sps / filis
e q nauicula pta i uenit ad missetan
dum. q cum sedet in ea / nusduat de ma
n mundi / facit applicare in insula fu
tur seli. Ita eni e mens nra in lxx mudo
sicut nauicula pua in mari. que cu ap
ppiquat sapien sps / ultu no labat i fluc
tib fatat h mudi. **Vsolitudie. Cxxxv.**
Negotiator negotiatioe sua finit / p

perit in domū suam et monachus resi-
duo uite sue/futurū scilicet dīdīcat qm̄
redemit tps suū. et arcam recep̄ suā.
Quam diu negotiator ē ī māi timor
p̄sudet mentē eius. ne forte fluctus in-
furgat et subm̄gat sp̄m op̄atiois sue.
Et monachus quā diu ē ī mūdo tīd
dīnet gūsatōnē. ne forte inf̄gat gū-
ipm̄ yempe et admittat q̄ ē usq; ad se-
nium op̄atus. **N**egotiator ardet et mo-
nachus inspiat horā mortis. **A**utu-
stelle p̄sideratione dirigit naues suas.
et monachi orōnē respiciat. q̄ corrigit se
ipm̄. et dirigit uiam suam ad qualem
aiq; portum intēdit gūsatō sua. **M**o-
nachus in oratione que fit p̄ horā ui-
det insulā. **S**ic ē uia monachi tūm seū-
tis dīscientia adscientiā et p̄fai sciētiā
rū p̄fiat donec adscendat de mar. et ad
auitātē uerū pueniat via sua inq̄
hītantes nō amplius negotiant. sed
unus q̄sq; ī suis diuitiis requiescat.
Bis auis uita nō ē p̄fusa ī hīc mun-
do māgno. et puenit cū gaudio ad p̄-

rium. **Q**uod natus nudus/mergit ī māi.
donec īueniat margaritā. **E**t sapiens
monachus nud' p̄ ambulat hīc uita
donec īueniat sibi monachorum mā-
garitā xpm̄ ihm̄. **E**t cum īuenierit
ipm̄ non amplius possidet cum ipso
aliquid em̄tium. **M**argarita in pe-
netrabilib; custoditur. et uoluntas
monachi intus quietudine conuersa-
tur. **I**n congregatione et multitudine
uirgo maculatur. et mens monachi
in multorum lautione uiolatur. **U**-
uis ab omī lauo ardet ad nudū suū
ubi pullos suos facit. et monachus
hīs disactione; ad cellat ad habitu-
culum suum. ut in se ip̄o faciat fructū
uite. **S**erpens cum fractum fuit corp̄
eius totum custodit apud. et māch'
ab omī malo fide; suam. que ē princi-
pium uite sue. **M**ulx opit solem et
multa liba opunt aiām ī sapientē
illuminari ī contemplatione oratiois.
Herodus scdm̄ dicta sapientū tunc
exultat et letatur quādo est ī deserto

et aia monaci tunc gaudium celeste
adapit cu elogauit se ab hoibz. uadens
hinc in regione qctis expectans tps cr
fui. **Ar** d'syrena. q. audiens uocem ipi
modulationis. p'p'ri obliuiscit itine
ris. et amens dulcedine captus. cadens
moritur. sic rex aie cum puenit i ipm
dulcedo celestis. pre modulatione su
auitatis ulorum dei. que subintrat
e sensum intellectum. sic tota abit
p' ipm. ut obliuiscat istius uite te
poralis. et d'shuat corp' delectationibz
suis. et exaltatur ad dm d'urta illa. **Ar**
bor nisi abiciat folia priora. no pduc
recentes ramos. et monachus. nisi p
hiciat a corde suo memoriam prioru
no pducit recentes ramos. et fructus
in xpo ihu. **V**entus impiguit fructus
et sollicitudo dei fructum aie. **C**anis qui
lingit sua ulcera. p'p'rium sanguinem
bibit. et nocumentum no sentit. p'p'rium.
p' dulcedine. que fit adhzam. **S**ic mo
nachus uanam gl'iam bulens. p'p'rium
uitam psumit. et no sentit nocumētuz

p' dulcedine que fit adhzā gl'e sc'la'is.
Inaiaam uana gl'iosa uita reuertunt.
q' prius subiecta erāt. et repulsa. **A**u
lus pua coopit arculū solis cu feruet
multum. et inestitia modica coopit
aiam. si tñ eius gaudium existit ma
gnū. **V**erbis misteriorū diuine scrip
ture. sine p'etatione. et oratione dei. ne
appropies. si dic. **O**ne da michi accipere
sensum uirtutis que in ipm ē. **C**laue
intellectuū uerorū q' sunt in diuinis
scripturis. orationē existima eē. **C**ūq
uolueris appropinquare deo cord tuo.
prius in t'p'alibz ostende laborem tuuz.
Erbis ē p'ncipium conuersationis. **M**
tam enī appropinquat cor deo. t'ib'te
none necessitatis. et in abstinētia hui
sp'i abi. et sequitur opibz. et dñs ex hoc fec
fundamētum humilitatis. **E**xistima i
otiositatem. p'ncipū obtenebratois
aie. **O**btenebrationes autē sup obtē
brationes. collectiones sc'larū p'mu
causione sc'di. et fm p'mi. **E**t utiles s
mones sine mensura plati obtnebra

tionem faciunt. **V**ilificatur ei anima multitudine collationis quam vis patio ei sic intiore dei. **O**btenebratio anime/ ex inordinatione susceptionis. **M**ensura et tempus in susceptione/ illuminat mentem et confusione expellit. **C**onfusio mentis que ab inordinatione obtenebratione/ facit in anima. et obtenebratio turbatione. **P**er exordinationem fit. aliter ex pace nascitur in anima. et luce et pace mundus aer in mente. et secundum mensuram appropinquationis cordis/ sic suscipit gratiam a deo. **D**iscretio sapientie spiritus ex munditia est sic sentis in anima tua/ quia sapientia spiritus silentium tenet in anima. **I**nsapientia autem mundana fons est occupationis. **P**ost inuentionem autem prime sapientie/ implens humiliatione multa. et mansuetudine et pace regnas super omnes cogitationes tuas et membra tua cessabunt. et requiescet ex turbatione et inquietudine. **P**ost inuentionem autem sapientie scilicet in munditie/ possides superbia/ corde tuo. et cogitationes immutatas et diabiles. et turbationes intellectus ad bona

tionem sensuum et eleuationem. **N**e existimes hominem in oratione fiducia aliter agere quam libi obligatum. **A**nima fraudulenta de fraudatur sapientia. **M**isericors autem sapientia/ a spiritu auget. **S**ic oleum splendorem lapidis/ sic elemosina nutrit anime actionem. **C**lausus cordis diuinorum donorum in cantate primorum datur. et secundum in suam solutionis cordis exuinculis corporis/ tamen aperitur cor a eo hostitum/ cognitionis. **T**ransitus anime a mundo in mundum/ susceptio intellectus est. **Q**uam pulchra et laudabilis est dilectio primi/ si sollicitudo eius non extrahit nos a dilectione dei. **Q**uam speciosa est collatio spiritualium fratrum si possumus custodire amentem collationem dei ergo hominum est non cadere preteritum abscondite opinionis. et consultationis/ et indefectus collationis a deo. **C**onfusio ei scilicet ex stabilitate primi. **N**on sufficit autem mens adduas collationes. **V**isio secularium/ confusione facit anime inuenti eam propter dei. **E**quidem spiritualium fratrum assidua

collocatio nocet. Seculariū autē sola ex-
terior visio operatur; corporale impedit. **Q**ui
uult ex parte interioris uindicare gaudi-
um inoperatione absconditorum. et uoces
sine uisione turbant requiem cordis
eius. Mortificatio interioris. sine operatio-
sensuum non firmatur. Corporalis gustatio
euigilantia; sensuum querit. conversatio
autē anime euigilantia cordis. Sic inna-
melior ē anima corpore et sic plasmatio pre-
uenit aīationē. sic et corporalia operatio
anime. **M**agna ē uirtus parua queritatio
pseuerans. petram duram molliens. **U**
Quando incipit inter spiritualis homo surgere
mortificatio omnibus euigilat inter
spiritualis homo surgere. mortificatio omni-
bus euigilat inter et feruet in gaudio anima
tua superna similitudine carnis et non
manifestant agitationes tue dilectione
cordis tui. **E**t quando incipit mundus surgere
inter occupatio mentis multiplicatur;
et prudentia secularis et inordinata. **S**olus
autē uero uita que patit occupatio;
quando accepta fuerit. et perfecti efficiuntur per

aita. et inefficiunt hominem. **E**t sic non fuit
uita sine occupatione interioris. nec con-
sumatio perfecti sine multiloquio interiorum.
Cum multiplicata fuit patientia interioris
interioris. signum ē quod accepimus in articulo
gratum consolationis. **F**ortitudo pati-
entis fortior ē passionum cadentium in cor-
pore. **V**ita uero directio sensuum. **Q**ui
autē uiuit cor. cadit sensus. **R**esur-
rectio sensuum ē mortificatio cordis
ad deo. **E**x uirtutibus que sunt hominibus sunt
non recipit conscientia rectitudinem. **V**ir-
tus quam palios operatur quod. scilicet. non ualens
mutare animam amittere enim opus
extrematur uirtutem et perficit utrumque
in munditiam facit propter seipsum primo
et secundum sequi per sollicitudinem; quod in hoc
reliquis ad manifestos casus ad deo. **S**in
autē etiam primi adimplet et sine opera-
tione eius. **R**equies et otiositas perditio
anime. et magis quam demones possunt nocere.
Corpus infirmum si super uirtutem suam ad
opem coegeris. obtenebrationem ipsius anime.
et confusionem magis super inducis. **C**orpus

uō forte si otiositati ⁊ requiei dederis/
omnis malitia pfiatur in aīa hūitāte
ineo. ⁊ si q̄ bonum desiderat/ s; tepide.
⁊ illud bonū ab ip̄o tollitur. Cui autē
inebriata fuerit in gaudio sp̄i sue
aleatie dei insensibile fiat corpus
ad tribulationes quā uis īfirmum
sit. **S**ustinet enim duplex honus ⁊ nō
intelligit s; suscipit ⁊ cooptatur ī de
litiis aīe. **S**icut si odieris linguā tuā
offr' datur tibi a dō gñ sp̄u p̄uocatiōis cor
dis ut intret in p̄m aīam tuā. ⁊ ih̄c
intras in gaudiū sp̄s. **S**i autē lingua
tua te uicent/ crede michi in ih̄c q̄ di
co/ nunquā potis erire a tenebris. **S**i
nō h̄s cor mundū/ saltem h̄s purga
tum. sic b̄s ioh̄s dixit. **C**ū uolueris
aliquē admonere ad bonum/ prius
da sibi q̄tē cor̄lez. ⁊ honora eum in ser
mone caritatis. **N**ichil sic uēandū
facit hōiem ⁊ mutari a malitia sua/
sic cor̄lia bona. ⁊ honoz quē sibi uidet
exhiberi. **Q**uantiā agonez p̄ dō aggr̄it
q̄s t̄m cor eius moratū ē fiducia aliis

opit. **E**t quātiā a multis occupatur/
t̄m fraudat' adiutorio dei. **N**e tristis
neq; stultus in calefactiōib; corp̄is
mors enī accipit ate p̄fē. **N**e timeas
mortē/ q̄a d̄s te fecit sup mortē. **I**nfor
matio nouitioz ⁊ iuuenum. **C**xxxij.
Hec ē ordo sobrius ⁊ dō amabilis. **N**ō
respicere oculis hinc in s; an se. **N**ō
otiosa uerba loq; s; t̄m nāa. **I**ndumen
tis uilib; ḡtēptū ē ad nāitātē corpo
ris. ⁊ sic abis ad substantiā corp̄is
uti. **N**ō cultu manie ⁊ p̄tā p̄re parū
domib; ⁊ nō h̄c replare ⁊ h̄c eligere/
ut impleat ex ip̄is uentre. **M**aior ē ē
omī uirtute disartio. **V**inū p̄tē īfir
tatez aut d̄bilitatem/ nō sūmere. **N**ō
p̄atus uerbum loquētis ⁊ sicut in d̄c
tus respondeas. s; sicut prudens tacitū
esto. **V**biāq; inuentus fuīs/ minores
te ip̄m extrema suum fr̄m tuorum.
Ne denudes coram aliquo qd m̄broz
tuoz. nec app̄es corpi alicuius/ p̄t ne
cessitatis aīm. nec corpi tuo p̄mittas
aliquē appropinquare n̄ ut dūi exa

tionabili cā. **V**erlima a fiducia sicut i
atimore. **P**osside sobrium ordinē sopni
ne elongetur a te uirtus que te custo
dit. **Q**uacūq; loco dormiens si possibile
ē nullus te uideat. **S**putū corā aliquo
ne phicias. **S**i uenerit tibi tuus sedē
ad mensam uerte facē tuam retro sic
tulle. **C**um sobrietate comede & bibe sic
deceat filios dei. **N**e extendas manum
tuā ut accipias a conspectu proximi
tui qd inuēiāte. aut turpe ul' p'sūp
tiose. **S**i autē defecerit tecum cūneus a
nuc ei semel & bis ut comedat & ordiat
~~sedas~~. pone mensam nō turbulente.
& ordinate sedas & honeste nō diuidas
qd mēbroz tuorum. **C**um onosatus q
opios tuum ne uidearis retinens enī
aspirationes tuas. **S**i inueneris al
lam p'ceptoris tui aut amici ul' dissi
miliis caue ne uideas aliquid ibi. **S**i
uero coaptus nō fuisse hec non facias
qz q' in his ē aliquid alienus ē mō
illa hūus xpi. qui hunc donauit. **N**e
respicias locū in quibz absconsa sūt uo

sa cello amici tui. **C**ū tranquillitate
apostolum & claudē similiter p'xi tui.
Et nō subito ad aliquem introcas. s;
pulsans extius & paulius ingrediē.
Ne sis uelox ingressu tuo p't cām ne
cessariam te apellentez. **A**sto omībus
obediens in omī ope p't quam aduua
ros ul' amatores possessionum ul' secu
lans. **N**os nō sequaris ut non fiat
opus dyabolici. **M**ansuete cū oībz
tracta & cum sobrietate ul' honestate
omīs aspice. & non impleas oculos tu
os aspectu aliauius rei. **A**mbulans
in uia. nō p'uenias maiore te. **S**i autē
tardauerit fortius tuus parū p'grediēs
expecta eum. qui enī nō facit sic in si pi
ens ē. **Q**uā loquitur fortius tuus obui
antibz expecta eum. **S**anus dicat i fir
māti. aū t'p'e faciamus nātātē. **N**e
arguas aliquem in aliquo delicto. s;
te ipm in omībz exstima culpabilez &
delicti cām. **O**mne opus uile cum omī
hūilitate facere nō recuses. **S**i auctus
fueris ridere nō appareant dētes tui. **C**on

pulsus loqui cū muliere/ūte faciem
tuā auisione eius/et sic am ea loq̃re.
Amonialibz fuge sicut abingue. et
alaqueo dyaboli. obuiationē earū
collocationē et uisionem/ ut non co
lorent cor tuum sordibz uitioꝝ. Quā
uis sint sorores tue s̃m carnez/ sicut
abextraneis te custodi. **A** fiducia uiue
num et leuotione fuge/ sicut ab amici
tia dya. **V**nū habe collocutoꝝ et cōsili
atoꝝ tūcū deum. et se ip̃m custodien
tem. pup̃m q̃dem existentē intuler
naulo suo/ diuitez ī ministeriis dei.
Ab omibz absconde misteria tua/ et
tuas op̃ationes et p̃lia. **N**e sedas corā
aliquo sine h̃itu tuo p̃e necessitatem.
Cum sobrietate et inc̃itate animam eg
dere/ sicut uetundāe/ custodiēte te a
gelo/ et cum timore p̃fice. **M**elius ē tibi
comedere uenenuū mortiferū/ quā a
muliere comedere/ quā uis sit mater
ul' soror tua. **M**elius ē h̃itare cum dra
cone/ quā dormire cū aliquo et co op̃ari.
cū eo quā uis sit tibi finit s̃m carnem.

Sidit tibi ambulāti ī itinere quis
maior te/ ueni p̃fallam/ noli ēē inobe
diēs ei. si aut nō dixit/ lingua q̃dem
tuae/ corde uero d̃m gl̃ifica. **N**e resistas
aliqui p̃ aliquo fr̃e/ nec cet̃is/ nō men
tans nec uires p̃ nom̃ dei tui. **D**espice
te ip̃m/ et alios ne despicias. **I**nurias
ne feceris. **M**elius est corporalia cor
rumpi cum corpore/ quā cōp̃nificari
quid aīe. **I**n iudiciū cum aliquo ne ī
intueas/ s̃ sustine p̃depnatus ī con
dempnabilis existēs. **N**e diligas aīe
tue quid sc̃lare. s̃ subditus esto dua
bus et principibz et a conuentione ip̃o
rum abstine te ip̃sū. **I**p̃i namq̃ illa
queatio ē. illaqueamus negligētiores
in p̃ditione. **G**ulose q̃ p̃p̃iā quens o
cumre gulam/ melius ē tibi mittere
iuentem tuū carbonē ignis quā fir
mas duas et p̃ma p̃ū. **S**up̃funde ti
bisi' te om̃e oleum m̃e. et esto obseuās
et ab omibz. **A**multilago te ip̃sū custo
di. **I**llud ei extinguit in corde motiōes
intellectuales ad pullulantes. **F**uge

dominare cum prelatis ecclesie aut
cum aliis sicut a laudatione audieris
in plateis iocundorum aut spugnan-
tium ne transeas. ut non impleatur
cor tuum furore. et detur aie tue erroris
obscuitas. **N**e habites cum superbo. si
non sancti spiritus operatio. auferatur ab anima
tua. et efficiaris habitaculum omnium in-
icorum. **H**as dispositiones si seruaueris ho-
custodieris te ipsum semper in medita-
tione dei inueneris. in tebit anima tua
in semetipsa lumen christi. et in seculum
non tenebescet. cum sit honor et gloria in
secula seculorum. Amen. ....

Cephae libellus abbas ysaac dhyra.

